

Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural

DECRET 127/2015, de 31 de juliol, del Consell, pel qual es declaren com a zones especials de conservació (ZEC) els llocs d'importància comunitària (LIC) Lavajos de Sinarcas, Marjal de Nules i Marjal dels Moros, i s'aproven les normes de gestió per a estos LIC i per a la Zona d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA) Marjal dels Moros. [2015/6980]

PREÀMBUL

El Consell, mitjançant Acord de 10 de juliol de 2001, va aprovar la llista i la delimitació dels llocs d'importància comunitària (LIC) que havien de ser proposats a la Comissió Europea com a contribució a la Xarxa Ecològica Europea Natura 2000, creada per la Directiva 92/43/CEE del Consell, de 21 de maig de 1992, relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la fauna i flora silvestres. Eixa llista incloïa els espais Lavajos de Sinarcas (ES5232005), Marjal de Nules (ES5222005) i Marjal dels Moros (ES0000148). La inclusió d'estos espais en la Xarxa Natura 2000 es va veure confirmada posteriorment amb la Decisió de la Comissió Europea de 19 de juliol de 2006, per la qual s'adulta, de conformitat amb la Directiva 92/43/CEE del Consell, la llista de llocs d'importància comunitària de la regió biogeogràfica mediterrània [notificada amb el número C (2006) 3261].

Posteriorment, l'Acord de 5 de juny de 2009, del Consell, d'ampliació de la Xarxa de Zones d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA) de la Comunitat Valenciana, va fixar definitivament l'àmbit territorial de la ZEPA Marjal dels Moros designada l'any 1995 –coincident parcialment amb el LIC– de conformitat amb el que estableix la Directiva 79/409/CEE, de 2 d'abril de 1979, relativa a la conservació de les aus silvestres, hui substituïda per la seua versió codificada, açò és, per la Directiva 2009/147/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 30 de novembre de 2009, relativa a la conservació de les aus silvestres.

Els llocs d'importància comunitària esmentats han de ser declarats ara com a zones especials de conservació (ZEC), de conformitat amb el que estableixen l'article 4.4 de la Directiva 92/43/CEE i l'article 42.3 de la Llei bàsica estatal 42/2007, de 13 de desembre, del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat, així com l'article 29 bis.4 de la Llei 11/1994, de 27 de desembre, de la Generalitat, d'Espais Naturals Protegits de la Comunitat Valenciana. La declaració ha d'anar acompañada de l'aprovació de les mesures de conservació que siguen necessàries per a respondre a les exigències ecològiques dels hàbitats i les espècies que van motivar la inclusió d'estos llocs en la Xarxa Natura 2000, perquè així es va establir en l'article 6.1 de la directiva citada. De la mateixa manera, la Directiva d'Aus Silvestres també exigeix que en les ZEPA s'estableixin mesures de conservació dels hàbitats de les espècies que han motivat tal declaració, a fi de procurar-los la supervivència i la reproducció. Ambdues exigències han sigut arreplegades en la legislació estatal, en concret en els articles 42.3 i 45.1 de la llei estatal mencionada, i també en la legislació autonòmica valenciana, açò és, en els articles 14 quater.1.a i 29 bis.4 de la Llei 11/1994, de 27 de desembre, de la Generalitat. Del que estableix la llei valenciana es desprén que les mesures de conservació esmentades han de contindre's en les denominades normes de gestió, les quals són equivalents als plans o instruments de gestió mencionats en l'article 45.1 de la Llei 42/2007. Les normes de gestió han d'arreplegar també les mesures necessàries per a evitar el deteriorament dels hàbitats i les alteracions de les espècies que van motivar la inclusió en la Xarxa Natura 2000 d'estos espais.

D'altra banda, els tres llocs esmentats tenen la consideració de zones humides catalogades, a l'empara del que estableix l'Acord de 10 de setembre de 2002, del Consell, d'aprovació del Catàleg de Zones Humides de la Comunitat Valenciana. L'article 31 de l'esmentada Llei 11/1994, modificat per mitjà de la Llei 5/2013, de 23 de desembre, de la Generalitat, de Mesures Fiscals, de Gestió Administrativa i Financera, i d'Organització de la Generalitat, estableix que l'ordenació de les zones humides catalogades es realitzarà per mitjà de normes de gestió, per la

Conselleria de Agricultura, Medio Ambiente, Cambio Climático y Desarrollo Rural

DECRETO 127/2015, de 31 de julio, del Consell, por el que se declaran como zonas especiales de conservación (ZEC) los lugares de importancia comunitaria (LIC) Lavajos de Sinarcas, Marjal de Nules y Marjal dels Moros, y se aprueban las normas de gestión para dichos LIC y para la Zona de Especial Protección para las Aves (ZEPA) Marjal dels Moros. [2015/6980]

PREÁMBULO

El Consell, mediante Acuerdo de 10 de julio de 2001, aprobó la lista y la delimitación de los lugares de importancia comunitaria (LIC) que debían ser propuestos a la Comisión Europea como contribución a la constitución de la Red Ecológica Europea Natura 2000, creada por la Directiva 92/43/CEE del Consejo, de 21 de mayo de 1992, relativa a la conservación de los hábitats naturales y de la fauna y flora silvestres. Dicha lista incluía los espacios Lavajos de Sinarcas (ES5232005), Marjal de Nules (ES5222005) y Marjal dels Moros (ES0000148). La inclusión de estos espacios en la Red Natura 2000 se vio confirmada posteriormente con la Decisión de la Comisión Europea de 19 de julio de 2006, por la que se adopta, de conformidad con la Directiva 92/43/CEE del Consejo, la lista de lugares de importancia comunitaria de la región biogeográfica mediterránea [notificada con el número C (2006) 3261].

Posteriormente, el Acuerdo de 5 de junio de 2009, del Consell, de ampliación de la Red de Zonas de Especial Protección para las Aves (ZEPA) de la Comunitat Valenciana, fijó definitivamente el ámbito territorial de la ZEPA Marjal dels Moros designada en el año 1995 –coincidente parcialmente con el LIC– de conformidad con lo establecido en la Directiva 79/409/CEE, de 2 de abril de 1979, relativa a la conservación de las aves silvestres, hoy sustituida por su versión codificada, esto es, por la Directiva 2009/147/CE del Parlamento Europeo y del Consejo, de 30 de noviembre de 2009, relativa a la conservación de las aves silvestres.

Los mencionados lugares de importancia comunitaria deben ser declarados ahora como zonas especiales de conservación (ZEC), de conformidad con lo establecido en el artículo 4.4 de la Directiva 92/43/CEE y en el artículo 42.3 de la Ley básica estatal 42/2007, de 13 de diciembre, del Patrimonio Natural y de la Biodiversidad, así como en el artículo 29 bis.4 de la Ley 11/1994, de 27 de diciembre, de la Generalitat, de Espacios Naturales Protegidos de la Comunitat Valenciana. Dicha declaración debe ir acompañada de la aprobación de las medidas de conservación que sean necesarias para responder a las exigencias ecológicas de los hábitats y las especies que motivaron la inclusión de estos lugares en la Red Natura 2000, pues así se estableció en el artículo 6.1 de la directiva citada. De igual modo, la Directiva de Aves Silvestres también exige que en las ZEPA se establezcan medidas de conservación de los hábitats de las especies que han motivado su declaración, al objeto de procurar su supervivencia y su reproducción. Ambas exigencias han sido recogidas en la legislación estatal, en concreto en los artículos 42.3 y 45.1 de la ley estatal mencionada, y también en la legislación autonómica valenciana, esto es, en los artículos 14 quater.1.a y 29 bis.4 de la Ley 11/1994, de 27 de diciembre, de la Generalitat. De lo establecido en la ley valenciana se desprende que dichas medidas de conservación deben contenerse en las denominadas normas de gestión, las cuales son equivalentes a los planes o instrumentos de gestión mencionados en el artículo 45.1 de la Ley 42/2007. Dichas normas de gestión deben recoger también las medidas necesarias para evitar el deterioro de los hábitats y las alteraciones de las especies que motivaron la inclusión en la Red Natura 2000 de estos espacios.

Por otra parte, los tres lugares mencionados tienen la consideración de zonas húmedas catalogadas, al amparo de lo establecido en el Acuerdo de 10 de septiembre de 2002, del Consell, de aprobación del Catálogo de Zonas Húmedas de la Comunitat Valenciana. El artículo 31 de la mencionada Ley 11/1994, modificado mediante la Ley 5/2013, de 23 de diciembre, de la Generalitat, de Medidas Fiscales, de Gestión Administrativa y Financiera, y de Organización de la Generalitat, establece que la ordenación de las Zonas Húmedas Catalogadas se realizará mediante

qual cosa, tenint en compte la concorrència, els objectius i les determinacions, s'ha considerat oportú que les presents normes de gestió constituïsquen també l'instrument d'ordenació de les zones humides catalogades amb què coincidixen parcialment els espais de la Xarxa Natura 2000 als quals es referix este decret.

El present decret procedix, doncs, a declarar com a ZEC els LIC mencionats i a aprovar les normes de gestió que regiran en estos espais i en la ZEPA indicada. La norma de gestió s'ha dissenyat tenint en compte les exigències que respecte del seu contingut s'establixen tant en la Llei 42/2007 (article 45.1) com en la Llei 11/1994 (article 47 ter).

Durant el procés d'elaboració es va donar una especial importància al període de participació pública i audiències a les corporacions locals afectades, i hi destaca la posada a disposició del públic, en la pàgina web de la conselleria, de la versió preliminar del projecte de decret, del pla de participació pública i de la seua memòria tècnica.

En atenció de totes estes consideracions, complits els tràmits procedimentals previstos en l'article 43 de la Llei 5/1983, de 30 de desembre, de la Generalitat, del Consell; en el Decret 24/2009, de 13 de febrer, del Consell, i en l'article 29 ter de la Llei 11/1994, de 27 de desembre, de la Generalitat, a proposta de la consellera d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural, conforme amb el Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana i amb la deliberació prèvia del Consell, en la reunió del dia 31 de juliol de 2015,

DECRETE

Article 1. Objecte

És objecte del present decret declarar com a zones especials de conservació (ZEC) els llocs d'importància comunitària que s'indiquen en l'article 2 i aprovar les normes de gestió que regiran en eixos espais, així com en la zona d'especial protecció per a les aus (ZEPA) que es menciona en l'article 3.

Article 2. Declaració de les zones especials de conservació, àmbit territorial i valors que motiven tal declaració

1. Es declaren com a zones especials de conservació els llocs d'importància comunitària Lavajos de Sinarcas (ES5232005), Marjal de Nules (ES5222005) i Marjal dels Moros (ES0000148), la delimitació dels quals es descriu de forma cartogràfica en l'annex I d'este decret. Així mateix, s'establixen dos zones de protecció perifèrica per a la ZEC Lavajos de Sinarcas (ES5232005), constituïdes pels terrenys adjacents a la ZEC que formen part de la conca d'alimentació de Lavajos, la delimitació dels quals es descriu de forma cartogràfica també en l'annex I, en el mapa corresponent a la mencionada ZEC.

2. Els hàbitats naturals d'interès comunitari i les espècies d'interès comunitari que motiven la declaració s'especifiquen en l'annex II del present decret, que conté la fitxa descriptiva de cada zona especial de conservació.

Article 3. Normes de gestió

1. S'aproven les següents normes de gestió:

a) Norma de gestió de la Zona Especial de Conservació Lavajos de Sinarcas (ES5232005), que figura en l'annex III d'este decret.

b) Norma de gestió de la Zona Especial de Conservació Marjal de Nules (ES5222005), que figura en l'annex IV d'este decret.

c) Norma de gestió de la Zona Especial de Conservació Marjal dels Moros (ES0000148) i de la Zona d'Especial Protecció per a les Aus Marjal dels Moros (ES0000470), que figura en l'annex V del present decret.

2. L'àmbit territorial de les esmentades normes de gestió coincidix amb les ZEC i la ZEPA indicades, excepte en el cas de la ZEC Lavajos de Sinarcas (ES5232005), l'àmbit territorial dels quals comprén la ZEC i les zones perifèriques de protecció indicades en l'article anterior. Posteriorment, podran delimitar-se, si es considera convenient i per mitjà de modificació del present decret, àrees de connectivitat.

3. La vigència de les normes de gestió és indefinida, sense perjuici que puguen ser revisades en qualsevol moment en funció del compliment dels objectius de conservació que establixen.

normas de gestión, por lo que, teniendo en cuenta la concurrencia, objetivos y determinaciones, se ha considerado oportuno que las presentes normas de gestión constituyan también el instrumento de ordenación de las zonas húmedas catalogadas con las que coinciden parcialmente los espacios de la Red Natura 2000 a los que se refiere este decreto.

El presente decreto procede, pues, a declarar como ZEC los LIC mencionados y a aprobar las normas de gestión que regirán en los mismos así como en la ZEPA indicada. Dicha norma de gestión se ha diseñado teniendo en cuenta las exigencias que respecto de su contenido se establecen tanto en la Ley 42/2007 (art. 45.1) como en la Ley 11/1994 (art. 47 ter).

En su proceso de elaboración se dio una especial importancia al periodo de participación pública y audiencias a las corporaciones locales afectadas, destacando la puesta a disposición del público, en la página web de la conselleria, de la versión preliminar del proyecto de decreto, del plan de participación pública y de su memoria técnica.

Por cuanto antecede, cumplidos los trámites procedimentales previstos en el artículo 43 de la Ley 5/1983, de 30 de diciembre, de la Generalitat, del Consell; en el Decreto 24/2009, de 13 de febrero, del Consell, y en el artículo 29 ter de la Ley 11/1994, de 27 de diciembre, de la Generalitat, y a propuesta de la consellera de Agricultura, Medio Ambiente, Cambio Climático y Desarrollo Rural, conforme con el Consell Jurídico Consultivo de la Comunitat Valenciana y previa deliberación del Consell, en la reunión del día 31 de julio de 2015,

DECRETO

Artículo 1. Objeto

Es objeto del presente decreto declarar como zonas especiales de conservación (ZEC) los lugares de importancia comunitaria que se indican en el artículo 2 y aprobar las normas de gestión que regirán en dichos espacios, así como en la Zona de Especial Protección para las Aves (ZEPA) que se menciona en el artículo 3.

Artículo 2. Declaración de las zonas especiales de conservación, ámbito territorial y valores que motivan su declaración

1. Se declaran como zonas especiales de conservación los lugares de importancia comunitaria Lavajos de Sinarcas (ES5232005), Marjal de Nules (ES5222005) y Marjal dels Moros (ES0000148), cuya delimitación se describe de forma cartográfica en el anexo I de este decreto. Asimismo, se establecen dos zonas de protección periférica para la ZEC Lavajos de Sinarcas (ES5232005), constituidas por los terrenos adyacentes a la ZEC que forman parte de la cuenca de alimentación de Lavajos, cuya delimitación se describe de forma cartográfica también en el anexo I, en el mapa correspondiente a la mencionada ZEC.

2. Los hábitats naturales de interés comunitario y las especies de interés comunitario que motivan su declaración se especifican en el anexo II del presente decreto, que contiene la ficha descriptiva de cada zona especial de conservación.

Artículo 3. Normas de gestión

1. Se aprueban las siguientes normas de gestión:

a) Norma de Gestión de la Zona Especial de Conservación Lavajos de Sinarcas (ES5232005), que figura en el anexo III de este decreto.

b) Norma de Gestión de la Zona Especial de Conservación Marjal de Nules (ES5222005), que figura en el anexo IV de este decreto.

c) Norma de Gestión de la Zona Especial de Conservación Marjal dels Moros (ES0000148) y de la Zona de Especial Protección para las Aves Marjal dels Moros (ES0000470), que figura en el anexo V de este decreto.

2. El ámbito territorial de las citadas normas de gestión coincide con las ZEC y la ZEPA indicadas, excepto en el caso de la ZEC Lavajos de Sinarcas (ES5232005), cuyo ámbito territorial abarca la ZEC y las zonas periféricas de Protección indicadas en el artículo anterior. Posteriormente, podrán delimitarse, si se considera conveniente y mediante modificación del presente Decreto, áreas de conectividad.

3. La vigencia de las citadas normas de gestión es indefinida, sin perjuicio de que puedan ser revisadas en cualquier momento en función del cumplimiento de los objetivos de conservación establecidos en las mismas.

4. Les normes de gestió són vinculants tant per a les administracions públiques com per als particulars, i prevalen sobre el planejament territorial i urbanístic i sobre qualsevol altre instrument sectorial d'ordenació o gestió de recursos naturals.

5. El règim d'infraccions i sancions relatiu a l'incompliment de les normes d'aplicació directa i el règim d'avaluació de repercussions establets en les normes de gestió, serà l'establít en la Llei 42/2007, de 13 de desembre, del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat; en la Llei 11/1994, de 27 de desembre, de la Generalitat, d'Espais Naturals Protegits de la Comunitat Valenciana; en la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'Avaluació Ambiental; i en la Llei 2/1989, de 3 de març, de la Generalitat, d'Impacte Ambiental.

Article 4. Ordenació de les zones humides catalogades

Les normes de gestió a què es referix el present decret tenen la consideració d'instrument d'ordenació de les zones humides catalogades següents, d'acord amb el que establix l'article 31 de la Llei 11/1994, de 27 de desembre, de la Generalitat, d'Espais Naturals Protegits de la Comunitat Valenciana:

- a) Zona 3. Marjal de Nules-Borriana.
- b) Zona 5. Marjal dels Moros.
- c) Zona 33. Lavajos de Sinarcas.

Article 5. Règim de responsabilitat ambiental

El règim de responsabilitat ambiental pels danys generats a les espècies i els hàbitats que han motivat la declaració de les ZEC i la ZEPA és l'establít en la Llei 26/2007, de 23 d'octubre, de Responsabilitat Mediambiental, sense perjuí de l'aplicació, si és el cas, de les disposicions contingudes en la Llei 42/2007, de 13 de desembre, del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat; en la Llei 11/1994, de 27 de desembre, de la Generalitat, d'Espais Naturals Protegits de la Comunitat Valenciana; en la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'Avaluació Ambiental; i en la Llei 2/1989, de 3 de març, de la Generalitat, d'Impacte Ambiental.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Primera. Comunicació a la Comissió Europea

Es facilita la persona titular de la conselleria competent en matèria de medi ambient per a dur a terme els tràmits necessaris per a remetre el present decret al ministeri competent en matèria de medi ambient, per tal que ho comunique a la Comissió Europea.

Segona. Disponibilitat dels documents tècnics informatius i justificatius de les normes de gestió

Els documents tècnics informatius i justificatius de les normes de gestió es trobaran disponibles, per a la seua consulta, en la pàgina web de la conselleria competent en matèria de medi ambient.

Tercera. Conservació de l'avifauna en la ZEC Lavajos de Sinarcas (ES5232005)

La conservació de les espècies d'avifauna presents en la ZEC Lavajos de Sinarcas, que siguen rellevants en aplicació de la normativa reguladora de la Xarxa Natura 2000, es regirà pel que disposa la norma de gestió de la Zona d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA) Alto Turia i Sierra del Negrete (ES0000449).

Quarta. Previsions respecte a la contaminació de sòls

En tot l'àmbit territorial de les ZEC i ZEPA que són objecte del present decret és un objectiu prioritari la protecció dels ecosistemes segons el Reial Decret 9/2005, de 14 de gener, pel qual s'establix la relació d'activitats potencialment contaminants del sòl i els criteris i estàndards per a la declaració de sòls contaminats.

DISPOSICIONS FINALS

Primera. Habilitació per al desplegament

1. Es facilita la persona titular de la conselleria amb competències en matèria de medi ambient:

4. Las normas de gestión son vinculantes tanto para las administraciones públicas como para los particulares, prevaleciendo sobre el planeamiento territorial y urbanístico y sobre cualquier otro instrumento sectorial de ordenación o gestión de recursos naturales.

5. El régimen de infracciones y sanciones relativo al incumplimiento de las normas de aplicación directa y el régimen de evaluación de repercusiones establecidos en las normas de gestión, será el establecido en la Ley 42/2007, de 13 de diciembre, del Patrimonio Natural y de la Biodiversidad; en la Ley 11/1994, de 27 de diciembre, de la Generalitat, de Espacios Naturales Protegidos de la Comunitat Valenciana; en la Ley 21/2013, de 9 de diciembre, de Evaluación Ambiental; y en la Ley 2/1989, de 3 de marzo, de la Generalitat, de Impacto Ambiental.

Artículo 4. Ordenación de las zonas húmedas catalogadas

Las normas de gestión a las que se refiere el presente decreto tendrán la consideración de instrumento de ordenación de las zonas húmedas catalogadas siguientes, de acuerdo con lo que establece el artículo 31 de la Ley 11/1994, de 27 de diciembre, de la Generalitat, de Espacios Naturales Protegidos de la Comunitat Valenciana:

- a) Zona 3. Marjal de Nules-Burriana.
- b) Zona 5. Marjal dels Moros.
- c) Zona 33. Lavajos de Sinarcas.

Artículo 5. Régimen de responsabilidad ambiental

El régimen de responsabilidad ambiental por los daños generados a las especies y los hábitats que han motivado la declaración de las ZEC y la ZEPA será el establecido en la Ley 26/2007, de 23 de octubre, de Responsabilidad Medioambiental, sin perjuicio de la aplicación, en su caso, de las disposiciones contenidas en la Ley 42/2007, de 13 de diciembre, del Patrimonio Natural y de la Biodiversidad; en la Ley 11/1994, de 27 de diciembre, de la Generalitat, de Espacios Naturales Protegidos de la Comunitat Valenciana; en la Ley 21/2013, de 9 de diciembre, de Evaluación Ambiental; y en la Ley 2/1989, de 3 de marzo, de la Generalitat, de Impacto Ambiental.

DISPOSICIONES ADICIONALES

Primera. Comunicación a la Comisión Europea

Se facilita a la persona titular de la conselleria competente en materia de medio ambiente para llevar a cabo los trámites necesarios para remitir el presente decreto al ministerio competente en materia de medio ambiente, a efectos de su comunicación a la Comisión Europea.

Segunda. Disponibilidad de los documentos técnicos informativos y justificativos de las normas de gestión

Los documentos técnicos informativos y justificativos de las normas de gestión se encontrarán disponibles, para su consulta, en la página web de la Conselleria competente en materia de medio ambiente.

Tercera. Conservación de la avifauna en la ZEC Lavajos de Sinarcas (ES5232005)

La conservación de las especies de avifauna presentes en la ZEC Lavajos de Sinarcas, que sean relevantes en aplicación de la normativa reguladora de la Red Natura 2000, se regirá por lo dispuesto en la Norma de Gestión de la Zona de Especial Protección para las Aves (ZEPA) Alto Turia y Sierra del Negrete (ES0000449).

Cuarta. Previsiones respecto a la contaminación de suelos

En todo el ámbito territorial de las ZEC y ZEPA que son objeto del presente decreto será objetivo prioritario la protección de los ecosistemas a los efectos de la aplicación del Real Decreto 9/2005, de 14 de enero, por el que se establece la relación de actividades potencialmente contaminantes del suelo y los criterios y estándares para la declaración de suelos contaminados.

DISPOSICIONES FINALES

Primera. Habilitación para el desarrollo

1. Se facilita a la persona titular de la conselleria con competencias en materia de medio ambiente:

a) Per a ampliar, modificar o suprimir, mitjançant una orde, les directrius i actuacions previstes en les directrius i mesures de gestió activa de les normes de gestió, si així ho requerix l'evolució de l'estat de conservació dels hàbitats i espècies determinat a partir del seguiment previst per als hàbitats.

b) Per a modificar l'annex II del present decret a fi d'incloure o excloure hàbitat naturals i/o espècies per raó de l'actualització de la informació científica.

2. Es facilita el director general competent en matèria de la Xarxa Natura 2000 per a actualitzar, mitjançant una resolució, la zonificació prevista en les normes de gestió, una vegada siguen dutes a terme les mesures de gestió activa relacionades amb la cartografia dels hàbitats naturals d'interès comunitari.

Segona. Entrada en vigor

Este decret entra en vigor l'endemà de la publicació en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana*.

Valencia, 31 de juliol de 2015

El president de la Generalitat,
XIMO PUIG I FERRER

La consellera d'Agricultura, Medi Ambient,
Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural,
ELENA CEBRIÁN CALVO

a) Para ampliar, modificar o suprimir, mediante orden, las directrices y actuaciones previstas en las directrices y medidas de gestión activa de las normas de gestión, si así lo requiere la evolución del estado de conservación de los hábitats y especies determinado a partir del seguimiento previsto para los mismos.

b) Para modificar el anexo II del presente decreto al objeto de incluir o excluir hábitat naturales y/o especies en virtud de la actualización de la información científica

2. Se facilita al director general competente en materia de la Red Natura 2000 para actualizar, mediante resolución, la zonificación prevista en las normas de gestión, una vez llevadas a cabo las medidas de gestión activa relacionadas con la cartografía de los hábitats naturales de interés comunitario.

Segunda. Entrada en vigor

El presente decreto entrará en vigor el día siguiente al de su publicación en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana*.

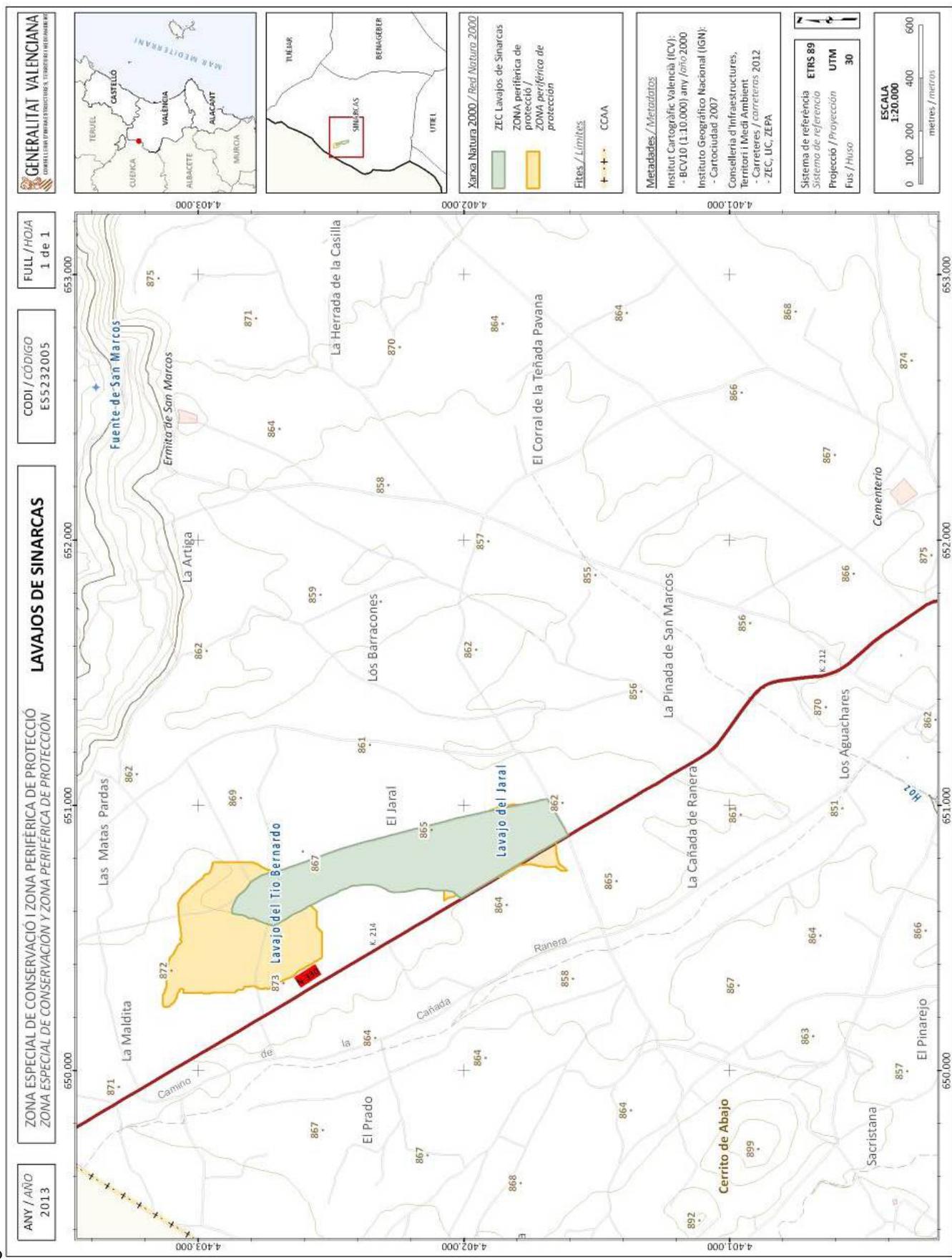
Valencia, 31 de julio de 2015

El president de la Generalitat,
XIMO PUIG I FERRER

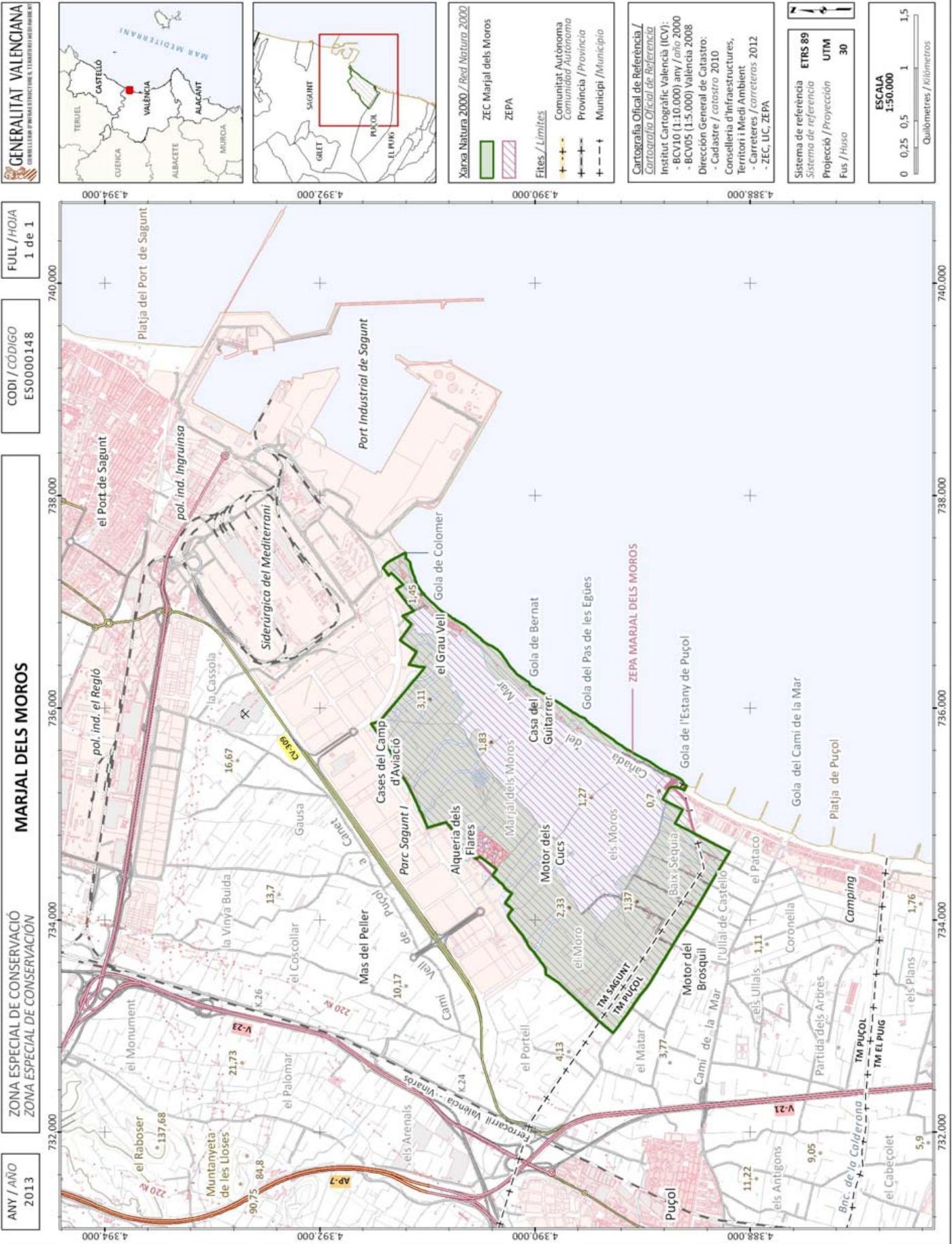
La consellera de Agricultura, Medio Ambiente,
Cambio Climático y Desarrollo Rural,
ELENA CEBRIÁN CALVO

ANNEX I / ANEXO I

Delimitació gràfica de les Zones d'Especial Conservació / Delimitación gráfica de las Zonas de Especial Conservación

ANNEX II

Fitxes descriptives de les zones d'especial conservació

1. Lavajos de Sinarcas (ES5232005).

ZEC contínua

Superficie total: 24,8 ha.

Província: València

Municipis: Sinarcas

Hàbitats i espècies presents en l'espai:

Hàbitats naturals d'interés comunitari de l'annex I de la Directiva 92/43/CEE presents en l'espai	
Codi	Hàbitat
3170 *	Estanys temporals mediterranis

* Hàbitat prioritari.

Espècies		
Espècies d'interés comunitari de l'annex II de la Directiva 92/43/CEE presents en l'espai		
Codi	Nom	
1429	<i>Marsilea strigosa</i>	trévol de quatre fulles
Altres espècies importants de flora i fauna		
<i>Littorella uniflora</i>		
<i>Myriophyllum alterniflorum</i>		
<i>Isoetes velatum</i>		
<i>Pleurodeles waltl</i> (Ofegabous)		

Dades rellevants: estanys temporals mediterranis amb comunitats semiaquàtiques d'*Eleocharis multicaulis* i comunitats herbàcies sobre sòls entollats temporalment (*Junco-Isoetetum velatae* i *Sisymbrello-Preslietum cervinae*) amb *Marsilea strigosa*. Constitueixen hàbitats únics a la Comunitat Valenciana, al mateix temps que són refugi d'espècies de plantes molt rares, algunes incloses en l'annex II de la directiva.

Altres proteccions vigents en la zona:

Coincidència parcial amb la ZEPA Alto Turia.

Els Lavajos han sigut considerats zona humida catalogada per l'Acord de 10 de setembre de 2002, del Govern Valencià, d'aprovació del Catàleg de Zones Humides de la Comunitat Valenciana.

Així mateix, en el seu àmbit hi ha dos microreserves de flora: «Los Lavajos de Sinarcas, Lavajo de Abajo» i «Los Lavajos de Sinarcas, Lavajo de Arriba» ambdós declarades per l'Orde de 6 de novembre de 2000, de la Conselleria de Medi Ambient, per la qual es declaren 23 microreserves vegetals a la província de València.

2. Marjal de Nules (ES5222005)

ZEC contínua

Superficie total: 644 ha

Província: Castelló

Municipis: Burriana, Nules

Hàbitats i espècies presents en l'espai:

Hàbitats naturals d'interés comunitari de l'annex I de la Directiva 92/43/CEE presents en l'espai	
Codi hàbitat	Hàbitat
1150*	Llacunes costaneres
1420	Matolls halòfils mediterranis i termoatlàntics (<i>Sarcocornetea fructicosae</i>)
3150	Llacs eutròfics naturals amb vegetació de <i>Magnopotamion</i> o <i>Hydrocharition</i>
6420	Prats humits mediterranis d'herbes altes del <i>Molinion-Holoschoenion</i>

ANEXO II

Fichas descriptivas de las Zonas de Especial Conservación

1. Lavajos de Sinarcas (ES5232005).

ZEC continua

Superficie total: 24,8 ha.

Provincia: Valencia

Municipios: Sinarcas

Hábitats y especies presentes en el espacio:

Hábitats naturales de interés comunitario del anexo I de la Directiva 92/43/CEE presentes en el espacio	
Código	Habitat
3170 *	Estanques temporales mediterráneos

* Hábitat prioritario.

Especies		
Especies de interés comunitario del anexo II de la Directiva 92/43/CEE presentes en el espacio		
Código	Nombre	
1429	<i>Marsilea strigosa</i>	<i>Marsilea</i> , trébol de cuatro hojas
Otras especies importantes de flora y fauna		
<i>Littorella uniflora</i>		
<i>Myriophyllum alterniflorum</i>		
<i>Isoetes velatum</i>		
<i>Pleurodeles waltl</i> (Gallipato)		

Datos relevantes: estanques temporales mediterráneos con comunidades semiacuáticas de *Eleocharis multicaulis* y comunidades herbáceas sobre suelos encharcados temporalmente (*Junco-Isoetetum velatae* y *Sisymbrello-Preslietum cervinae*) con *Marsilea strigosa*. Constituyen hábitats únicos en la Comunitat Valenciana, a la vez que son refugio de especies de plantas muy raras, algunas incluidas en el anexo II de la directiva.

Otras protecciones vigentes en la zona:

Coincidencia parcial con la ZEPA Alto Turia.

Los Lavajos han sido considerados Zona húmeda catalogada por el Acuerdo de 10 de septiembre de 2002, del Gobierno Valenciano, de aprobación del Catálogo de Zonas Húmedas de la Comunitat Valenciana.

Asimismo, en su ámbito existen dos Microrreservas de flora: «Los Lavajos de Sinarcas, Lavajo de Abajo» y «Los Lavajos de Sinarcas, Lavajo de Arriba», ambas declaradas por la Orden de 6 de noviembre de 2000, de la Conselleria de Medio Ambiente, por la que se declaran 23 microrreservas vegetales en la provincia de Valencia.

2. Marjal de Nules (ES5222005)

ZEC continua

Superficie total: 644 ha

Provincia: Castellón

Municipios: Burriana, Nules

Hábitats y especies presentes en el espacio:

Hábitats naturales de interés comunitario del anexo I de la Directiva 92/43/CEE presentes en el espacio	
Código hábitat	Habitat
1150*	Lagunas costeras
1420	Matorrales halófilos mediterráneos y termoatlánticos (<i>Sarcocornetea fructicosae</i>)
3150	Lagos eutróficos naturales con vegetación de <i>Magnopotamion</i> o <i>Hydrocharition</i>
6420	Prados húmedos mediterráneos de hierbas altas del <i>Molinion-Holoschoenion</i>

7210*	Torberes calcàries de <i>Cladium mariscus</i> i amb espècies del <i>Caricion davallianae</i>
-------	--

* Hàbitat prioritari.

Espècies	
Espècies d'interès comunitari de l'annex II de la Directiva 92/43/CEE presents en l'espai	
Codi	Nom
1191	<i>Emys orbicularis</i>
1221	<i>Mauremys leprosa</i>
	Tortuga d'aigua europea, tortuga d'estany
	Tortuga d'aigua ibèrica, tortuga de rierol

Dades rellevants: zona humida litoral profundament alterada, a pesar d'això conserva xicotetes àrees inundades amb vegetació típicament palustre.

Altres proteccions vigents en la zona:

La Marjal de Nules ha sigut considerat zona humida catalogada (Marjal de Nules-Borriana) per l'Acord de 10 de setembre de 2002, del Govern Valencià, d'aprovació del Catàleg de Zones Humides de la Comunitat Valenciana.

En el seu àmbit hi ha un paratge natural municipal –Paratge Natural Municipal L'Estany de Nules– declarat per l'Acord de 3 de desembre de 2004, del Consell de la Generalitat,

D'altra banda, la Marjal de Nules entra dins de l'àmbit territorial del Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals de la Serra d'Espadà, aprovat pel Decret 218/1997, de 30 de juliol, del Govern Valencià.

3. Marjal dels Moros (ES0000148)

ZEC contínua

Superficie total: 619,46 ha.

Província: València

Municipis: Puçol, Sagunt

Hàbitats i espècies presents en l'espai:

Hàbitats naturals d'interès comunitari de l'annex I de la Directiva 92/43/CEE presents en l'espai	
Codi hàbitat	Hàbitat
1150*	Llacunes costaneres
1210	Vegetació anual sobre residus marins acumulats
1410	Prats salins mediterranis (<i>Juncetalia maritimii</i>)
1420	Matollars halòfils mediterranis i termoatlàntics (<i>Sarcocornetea fructicosae</i>)
1510 *	Estepes salines mediterrànies (<i>Limonietalia</i>)
5330	Matollars termomediterranis i preestèpics
6420	Prats humits mediterranis d'herbes altes del <i>Molinion-Holoschoenion</i>
7210*	Torberes calcàries de <i>Cladium mariscus</i> i amb espècies del <i>Caricion davallianae</i>

* Hàbitat prioritari.

Espècies	
Espècies d'interès comunitari de l'annex II de la Directiva 92/43/CEE presents en l'espai	
Codi	Nom
1191	<i>Emys orbicularis</i>
1221	<i>Mauremys leprosa</i>
1153	<i>Valencia hispanica</i>
1151	<i>Aphanius iberus</i>
5302	<i>Cobitis paludica</i>
	Tortuga d'aigua europea
	Tortuga d'aigua ibèrica
	Samaruc
	Fartet
	Llop de riu

7210*	Turberas calcáreas de <i>Cladium mariscus</i> y con especies del <i>Caricion davallianae</i>
-------	--

* Hábitat prioritario.

Especies	
Especies de interés comunitario del anexo II de la Directiva 92/43/CEE presentes en el espacio	
Código	Nombre
1191	<i>Emys orbicularis</i>
1221	<i>Mauremys leprosa</i>
	Galápagos europeo
1153	<i>Valencia hispanica</i>
1151	<i>Aphanius iberus</i>
5302	<i>Cobitis paludica</i>
	Galápagos leproso
	Samaruc
	Fartet
	Colmilleja

Datos relevantes: zona húmeda litoral profundamente alterada, a pesar de lo cual conserva pequeñas áreas inundadas con vegetación típicamente palustre.

Otras protecciones vigentes en la zona:

El Marjal de Nules ha sido considerado Zona húmeda catalogada (Marjal de Nules-Burriana) por el Acuerdo de 10 de septiembre de 2002, del Gobierno Valenciano, de aprobación del Catálogo de Zonas Húmedas de la Comunidad Valenciana.

En su ámbito existe un paraje natural municipal –Paraje Natural Municipal L'Estany de Nules– declarado por el Acuerdo de 3 de diciembre de 2004, del Consell de la Generalitat,

Por otra parte, la Marjal de Nules entra dentro del ámbito territorial del Plan de Ordenación de los recursos naturales de la Sierra de Espadán, aprobado por el Decreto 218/1997, de 30 de julio, del Gobierno Valenciano.

3. Marjal dels Moros (ES0000148)

ZEC continua

Superficie total: 619,46 ha.

Provincia: Valencia

Municipios: Puçol, Sagunto

Hábitats y especies presentes en el espacio:

Hábitats naturales de interés comunitario del anexo I de la Directiva 92/43/CEE presentes en el espacio	
Código hábitat	Hábitat
1150*	Lagunas costeras
1210	Vegetación anual sobre desechos marinos acumulados
1410	Pastizales salinos mediterráneos (<i>Juncetalia maritimii</i>)
1420	Matorrales halófilos mediterráneos y termoatlánticos (<i>Sarcocornetea fructicosae</i>)
1510 *	Estepas salinas mediterráneas (<i>Limonietalia</i>)
5330	Matorrales termomediterráneos y pre-estepicos
6420	Prados húmedos mediterráneos de hierbas altas del <i>Molinion-Holoschoenion</i>
7210*	Turberas calcáreas de <i>Cladium mariscus</i> y con especies del <i>Caricion davallianae</i>

* Hábitat prioritario.

Especies	
Especies de interés comunitario del anexo II de la Directiva 92/43/CEE presentes en el espacio	
Código	Nombre
1191	<i>Emys orbicularis</i>
1221	<i>Mauremys leprosa</i>
1153	<i>Valencia hispanica</i>
1151	<i>Aphanius iberus</i>
5302	<i>Cobitis paludica</i>
	Galápagos europeo
	Galápagos leproso
	Samaruc
	Fartet
	Colmilleja

<i>Altres espècies importants de flora i fauna</i>
<i>Limonium dufourii</i>
<i>Odontites kaliformis (=Odontites valentinus)</i>
<i>Thalictrum maritimum</i>

Dades rellevants: zona humida de gran importància per a la fauna aquàtica, hi destaquen les poblacions de samaruc (*Valencia hispanica*) i fartet (*Aphanius iberus*) i de tortuga d'aigua europea (*Emys orbicularis*). Ha de destacar-se'n la importància per a les aus aquàtiques, ja que en la zona crïen la rosseta i el gall de canyar, entre moltes altres aus d'importància per a la conservació.

Altres proteccions vigents en la zona:

Coincidència parcial amb la ZEPA ES0000470 Marjal dels Moros.

Coincidència amb la Zona Humida Catalogada Marjal dels Moros, declarada per l'Acord de 10 de setembre de 2002, del Govern Valencià, d'aprovació del Catàleg de Zones Humides de la Comunitat Valenciana.

L'àmbit de la zona humida té a més la consideració de Zona de Reserva d'Anguila (ZRA), d'acord amb el Decret 35/2013 , de 22 de febrer, del Consell, pel qual es regula l'aprofitament sostenible de l'anguila europea (*Anguilla anguilla*) en l'àmbit de la Comunitat Valenciana.

En el seu àmbit hi ha dos reserves de fauna: «Els Cucs» (Decret 265/2004, de 3 de desembre, del Consell de la Generalitat, pel qual s'aprova el Pla de Recuperació del Samaruc a la Comunitat Valenciana) i «Bassa Rampetes» (Orde de 23 de novembre de 2006 de la Conselleria de Territori i Vivenda, per la qual es declaren sis reserves de fauna a la Comunitat Valenciana). També un refugi de caça denominat «Refugi de Caça Marjal del Moro» (Resolució de 9 de setembre de 1998, de la Direcció General per al Desenrotllament Sostenible, per la qual es prorroga el règim de caça controlada i es declara un refugi de caça en la Marjal del Moro, de Sagunt (València).

També existixen 4 microreserves de flora: «Camí del Rampete» i «Llacuna del Fartet» (Orde de 24 d'octubre de 2003, de la Conselleria de Territori i Vivenda, per la qual es declaren 12 microreserves vegetals a la província de València) i «Marjal dels Moros-A» i «Marjal dels Moros-B» (Orde de 4 de maig de 1999, de la Conselleria de Medi Ambient, per la qual es declaren 33 microreserves vegetals en la província d'Alacant i 29 microreserves vegetals a la província de València).

Finalment la marjal s'ubica en l'àmbit territorial dels plans de recuperació del fartet (Decret 9/2007, de 19 de gener, del Consell, pel qual s'aprova el Pla de Recuperació del Fartet a la Comunitat Valenciana) i del Samaruc (Decret 265/2004, de 3 de desembre, del Consell de la Generalitat, pel qual s'aprova el Pla de Recuperació del Samaruc a la Comunitat Valenciana).

ANNEX III

*Norma de gestió de la zona especial de conservació
Lavajos de Sinarcas (ES5232005)*

1. ÀMBIT DE LA NORMA DE GESTIÓ

L'àmbit d'esta norma de gestió comprén la Zona Especial de Conservació (ZEC) denominada «Lavajos de Sinarcas». La ZEC s'ubica en la comarca de la Plana d'Utiel-Requena, al nord-oest de la província de València. Inclou una superfície contínua de 24,8 hectàrees i afecta únicament el terme municipal de Sinarcas. La norma de gestió inclou també dos zones perifèriques de protecció, de 18,7 i 0,96 hectàrees cada una, que tenen com a objecte garantir una adequada conservació de la ZEC per mitjà de la gestió de l'àrea que arreplega els escolaments que alimenten esta zona endorreïca i que no està inclosa en la ZEC.

Igualment, i com es detalla en l'apartat de zonificació d'esta norma de gestió, s'ha considerat un perímetre d'afecció de 500 metres a l'entorn dels límits de la zona humida catalogada que coincidix amb

<i>Otras especies importantes de flora y fauna</i>
<i>Limonium dufourii</i>
<i>Odontites kaliformis (=Odontites valentinus)</i>
<i>Thalictrum maritimum</i>

Datos relevantes: zona húmeda de gran importancia para la fauna acuática, destacando sus poblaciones de samaruc (*Valencia hispanica*) y fartet (*Aphanius iberus*) y de galápagos europeo (*Emys orbicularis*). Debe destacarse su importancia para las aves acuáticas, ya que en la zona crían la cerceta pardilla y el calamón, entre otras muchas aves de importancia para la conservación.

Otras protecciones vigentes en la zona:

Coincidencia parcial con la ZEPA ES0000470 Marjal dels Moros.

Coincidencia con la Zona Húmeda Catalogada Marjal dels Moros, declarada por el por el Acuerdo de 10 de septiembre de 2002, del Gobierno Valenciano, de aprobación del Catálogo de Zonas Húmedas de la Comunidad Valenciana.

El ámbito de la zona húmeda tiene además la consideración de Zona de Reserva de Anguila (ZRA), de acuerdo con el Decreto 35/2013, de 22 de febrero, del Consell, por el que se regula el aprovechamiento sostenible de la anguila europea (*Anguilla anguilla*) en el ámbito de la Comunitat Valenciana.

En su ámbito existen dos reservas de fauna: «Els Cucs» (Decreto 265/2004, de 3 de diciembre, del Consell de la Generalitat, por el que se aprueba el Plan de Recuperación del Samaruc en la Comunidad Valenciana) y «Balsa Rampetes» (Orden de 23 de noviembre de 2006 de la Conselleria de Territorio y Vivienda por la que se declaran seis reservas de fauna en la Comunitat Valenciana). También un refugio de caza denominado «Refugio de caza Marjal del Moro» (Resolución de 9 de septiembre de 1998, de la dirección general para el desarrollo sostenible, por la que se prorroga el régimen de caza controlada y se declara un refugio de caza en la marjal de el moro, de Sagunto (Valencia).

También existen 4 microrreservas de flora: «Camino del Rampete» y «Llacuna del Fartet» (Orden de 24 de octubre de 2003, de la Conselleria de Territorio y Vivienda, por la que se declaran 12 microrreservas vegetales en la provincia de Valencia) y «Marjal dels Moros-A» y «Marjal dels Moros-B» (Orden de 4 de mayo de 1999, de la Conselleria de Medio Ambiente, por la que se declaran 33 microrreservas vegetales en la provincia de Alicante y 29 microrreservas vegetales en la provincia de Valencia).

Finalmente la marjal se ubica en el ámbito territorial de los planes de recuperación del Fartet (Decreto 9/2007, de 19 de enero, del Consell, por el que se aprueba el Plan de Recuperación del Fartet en la Comunitat Valenciana) y del Samaruc (Decreto 265/2004, de 3 de diciembre, del Consell de la Generalitat, por el que se aprueba el Plan de Recuperación del Samaruc en la Comunidad Valenciana).

ANEXO III

*Norma de gestión de la zona especial de conservación
Lavajos de Sinarcas (ES5232005).*

1. ÀMBIT DE LA NORMA DE GESTIÓ

El ámbito de presente norma de gestión abarca la Zona Especial de Conservación (ZEC) denominada «Lavajos de Sinarcas». Dicha ZEC se ubica en la comarca de La Plana de Utiel-Requena, al noroeste de la provincia de Valencia, incluye una superficie continua de 24,8 hectáreas, y afecta únicamente al término municipal de Sinarcas. Asimismo, la norma de gestión incluye dos zonas periféricas de protección, de 18,7 y 0,96 hectáreas cada una de ellas, que tienen como objeto garantizar una adecuada conservación de la ZEC mediante la gestión del área que recoge las escorrentías que alimentan a esta zona endorreica y que no se encuentra incluida dentro del propio ámbito del ZEC.

Igualmente, y como se detalla en el apartado de zonificación de la presente norma de gestión, también se ha considerado en la misma el perímetro de afección de 500 metros en torno a los límites de la zona

l'espai, i que va ser aprovada per l'Acord de 10 de setembre de 2002, del Govern Valencià, d'aprovació del Catàleg de Zones Humides de la Comunitat Valenciana. Per a este perímetre d'afecció s'establix un règim específic d'avaluació de repercussions.

La delimitació cartogràfica de l'àmbit de la present norma de gestió es mostra en l'annex I d'este decret.

2. INVENTARI DE TIPUS D'HÀBITATS NATURALS I DELS HÀBITATS D'ESPÈCIES PRESENTS EN L'ESPAI, DESCRIPCIÓ DEL SEU ESTAT DE CONSERVACIÓ I DELS CRITERIS UTILITZATS PER A INTERPRETAR-HO

2.1. Hàbitats naturals i espècies presents en els espais.

2.1.1. Hàbitats naturals d'interès comunitari.

En la ZEC «Lavajos de Sinarcas» està representat el següent hàbitat d'interès comunitari prioritari llistat en l'annex I de la Directiva 92/43/CEE (directiva Hàbitat):

Codi hàbitat	Hàbitat	Cobertura
3170*	Estanys temporals mediterranis(*)	6,7

2.1.2. Espècies d'interès comunitari de l'annex II de la directiva d'Hàbitats.

Únicament hi ha una espècie d'interès comunitari llistada en l'annex II de la Directiva 92/43/CEE (directiva Hàbitat) present en l'espai:

Codi RN2000	Especie	Població actualitzada (2010)
1429	<i>Marsilea strigosa</i> (trèvol d'aigua pelut)	543 m ²

2.1.3. Altres espècies de flora i fauna importants per a la gestió de l'espai.

En la ZEC hi ha la presència d'altres espècies importants per a la gestió de l'espai. Es tracta d'espècies que han sigut considerades amenaçades a la Comunitat Valenciana per estar incloses en les categories «vulnerable» o «en perill d'extinció» en els llistats actualitzats dels catàlegs valencians d'espècies de fauna i flora amenaçades.

Codi espècie	Nom de l'espècie	Població (Any cens)	Grup taxonòmic	Categoría de protección en los catálogos valencianos de especies de flora y fauna amenazadas
--	<i>Littorella uniflora</i>	300 (2006)	Plantes	«En perill d'extinció»
--	<i>Myriophyllum alterniflorum</i>	1.199 m ² (2008)	Plantes	Vulnerable
--	<i>Isoetes velatum</i>	--	Plantes	Vulnerable
2349	<i>Pleurodeles waltl</i> (<i>Ofegebous</i>)	--	Amfibis	Vulnerable

2.2. Determinació de l'estat de conservació dels hàbitats i espècies presents en els espais i criteris de valoració.

2.2.1. Sistema d'avaluació i criteris.

El sistema d'avaluació de l'estat de conservació, basat en la integració de quatre grans blocs o paràmetres, està basat en les directrius estableïdes per a l'avaluació dels hàbitats i espècies sota l'informe d'aplicació de les directives d'Hàbitat (article 17) i d'Aves (article 12). Per al desplegament d'estes directives s'ha elaborat un manual metodològic que explica els diferents paràmetres que s'utilitzen per a la valoració de cada un dels blocs d'avaluació, ànalisi de la informació disponible, eines de càcul o les matrius i regles d'integració utilitzades. Este document, anomenat «Guia per a l'Avaluació de l'Estat de Conservació dels Hàbitats i les Espècies en la Xarxa Natura 2000», està en la pàgina web: <http://www.cma.gva.es/web/indice.aspx?nodo=81025&idioma=C>, i pot ser consultat per a una explicació

humeda catalogada que coincide con el espacio y que fue aprobada mediante el Acuerdo de 10 de septiembre de 2002, del Gobierno Valenciano, de aprobación del Catálogo de Zonas Húmedas de la Comunidad Valenciana. Para dicho perímetro de afección se establece un régimen específico de evaluación de repercusiones.

La delimitación cartográfica del ámbito de la presente norma de gestión se muestra en el anexo I del presente decreto.

2. INVENTARIO DE TIPOS DE HÁBITATS NATURALES Y HÁBITATS DE ESPECIES PRESENTES EN EL ESPACIO, DESCRIPCIÓN DE SU ESTADO DE CONSERVACIÓN Y DE LOS CRITERIOS UTILIZADOS PARA INTERPRETARLO.

2.1. Hábitats naturales y especies presentes en los espacios.

2.1.1. Hábitats naturales de interés comunitario.

En la ZEC «Lavajos de Sinarcas» se encuentra representado el siguiente hábitat de interés comunitario prioritario listado en el anexo I de la Directiva 92/43/CEE (Directiva Hábitat):

Código hábitat	Hábitat	Cobertura
3170*	Estanques temporales mediterráneos(*)	6,7

2.1.2. Especies de interés comunitario del anexo II de la Directiva de Hábitats.

Únicamente existe una especie de interés comunitario listada en el anexo II de la Directiva 92/43/CEE (directiva Hábitat) presente en el espacio:

Código RN2000	Especie	Población actualizada (2010)
1429	<i>Marsilea strigosa</i> (trébol de agua)	543 m ²

2.1.3. Otras especies de flora y fauna importantes para la gestión del espacio.

En el ZEC se da la presencia de otras especies importantes para la gestión del espacio. Se trata de especies que han sido consideradas como amenazadas en la Comunitat Valenciana, por estar incluidas en las categorías «vulnerable» o «en peligro de extinción» en los listados actualizados de los catálogos valencianos de especies de fauna y flora amenazadas.

Código especie	Nombre de la especie	Población (año censo)	Grupo taxonómico	Categoría de protección en los catálogos valencianos de especies de flora y fauna amenazada
--	<i>Littorella uniflora</i>	300 (2006)	Plantas	En peligro de extinción
--	<i>Myriophyllum alterniflorum</i>	1.199 m ² (2008)	Plantas	Vulnerable
--	<i>Isoetes velatum</i>	--	Plantas	Vulnerable
2349	<i>Pleurodeles waltl</i> (<i>Gallipato</i>)	--	Anfibios	Vulnerable

2.2. Determinación del estado de conservación de los hábitats y especies presentes en los espacios y criterios de valoración.

2.2.1. Sistema de evaluación y criterios.

El sistema de evaluación del estado de conservación, basado en la integración de cuatro grandes bloques o parámetros, está basado en las directrices establecidas para la evaluación de los hábitats y especies bajo el informe de aplicación de las directivas Hábitat (artículo 17) y Aves (artículo 12). Para el desarrollo de estas directrices, se ha elaborado un manual metodológico que explica los diferentes parámetros que se utilizan para la valoración de cada uno de los bloques de evaluación, análisis de la información disponible, herramientas de cálculo o las matrices y reglas de integración utilizadas. Este documento, llamado «Guía para la Evaluación del Estado de Conservación de los Hábitats y Especies en Red Natura 2000», se encuentra en la página web: <http://www.cma.gva.es/web/indice.aspx?nodo=81025&idioma=C>, y puede

detallada de les metodologies de càlcul dels resultats que s'exposen en el document tècnic informatiu i justificatiu de la present norma de gestió (memòria tècnica) el resultat final del qual es reproduïx tot seguit.

2.2.2. Valoració de l'estat de conservació actual dels hàbitats naturals i les espècies.

Estat de conservació actual dels hàbitats terrestres de la ZEC Lavajos de Sinarcas						
Codi hàbitat	Hàbitat	Rang	Superficie ocupada	Estructura i funcions específiques	Perspectives de futur	Avaluació global de l'estat de conservació
3170*	Estanys temporals mediterranis	F	F	DI	F	DI

*Hàbitat prioritari

Estat de conservació per a tots els paràmetres: F, favorable (verd); DI, desfavorable-inadequat (ambre); DM, desfavorable-roig (roig); D, desconegut (blanc).

Estat de conservació actual de Marsilea strigosa en la ZEC Lavajos de Sinarcas					
Especie	Rang	Població	Hàbitat	Perspectives de futur	Avaluació global de l'estat de conservació
Marsilea strigosa (trévol d'aigua pelut)	F	F	F	F	F

Estat de conservació per a tots els paràmetres: F, favorable (verd); DI, desfavorable-inadequat (ambre); DM, desfavorable-roig (roig); D, desconegut (blanc).

2.2.3. Estat de conservació favorable.

2.2.3.1. Definició de l'estat de conservació favorable dels hàbitats.

Per les limitacions en l'obtenció de dades per a avaluar l'estat de conservació dels hàbitats en el moment de l'entrada en vigor de la directiva Hàbitat, i per la presència de perturbacions significatives fins a la valoració actual, s'assumix que l'estat de conservació favorable dels hàbitats per a este espai es definix per la millora dels valors actuals dels paràmetres d'avaluació. Atés que l'estat actual és desfavorable-inadequat, l'hàbitat 3170* aconseguirà l'estat favorable si millora la situació dels blocs d'avaluació que han motivat este estat i, en concret, si millora la situació del bloc «estructura i funcions específiques» quant a la conductivitat en el cas del Lavajo de Abajo i als indicadors d'eutrofització (clorofil·la, pH i fòsfor total) al Lavajo de Arriba.

2.2.3.2 Definició d'estat de conservació favorable de les espècies.

Ja que l'espècie *Marsilea strigosa* ha mostrat una valoració global favorable, es considera que mantindrà o millorarà el seu estat de conservació sempre que els valors actuals dels paràmetres d'avaluació es mantinguen estables o s'incrementen respecte als de referència. Per tant, es trobaran en estat de conservació favorable si es mantenen o s'incrementen els valors poblacionals de referència favorable, el rang i la superficie i qualitat de l'hàbitat.

3. OBJECTIUS DE CONSERVACIÓ I GESTIÓ

3.1. Objectius de gestió referents a l'hàbitat d'interès comunitari.

Els objectius de gestió per a l'únic hàbitat d'interès comunitari de presència confirmada en l'espai són els següents:

ser consultado para una explicación detallada de las metodologías de cálculo de los resultados que se exponen en el documento técnico informativo y justificativo de la presente norma de gestión (memoria técnica) cuyo resultado final se reproduce a continuación.

2.2.2. Valoración del estado de conservación actual de los hábitats naturales y las especies

Estado de conservación actual de los hábitats terrestres de la ZEC Lavajos de Sinarcas.						
Código hábitat	Hábitat	Rango	Superficie ocupada	Estructura y funciones específicas	Perspectivas de futuro	Evaluación global del estado de conservación
3170*	Estanques temporales mediterráneos	F	F	DI	F	DI

*Hábitat prioritario

Estate de conservación para todos los parámetros: F, favorable (verde); DI, desfavorable-inadecuado (ámbar); DM, desfavorable-malo (rojo); D, desconocido (blanco).

Estado de conservación actual de Marsilea strigosa en la ZEC Lavajos de Sinarcas					
Especie	Rango	Población	Hábitat	Perspectivas de Futuro	Evaluación Global del estado de conservación
Marsilea strigosa (trébol de agua)	F	F	F	F	F

Estate de conservación para todos los parámetros: F, favorable (verde); DI, desfavorable-inadecuado (ámbar); DM, desfavorable-malo (rojo); D, desconocido (blanco).

2.2.3. Estado de conservación favorable.

2.2.3.1. Definición del estado de conservación favorable de los hábitats.

Dadas las limitaciones para la obtención de datos que permitan evaluar el estado de conservación de los hábitats en el momento de la entrada en vigor de la directiva Hábitat, así como la presencia de perturbaciones significativas hasta la valoración actual, se asume que el estado de conservación favorable de los hábitats para este espacio viene definido por la mejora de los valores actuales de los parámetros de evaluación. Dado que el estado actual es desfavorable-inadecuado, el hábitat 3170* alcanzará el estado favorable si mejora la situación de aquellos bloques de evaluación que han motivado este estado y, en concreto, si mejora la situación del bloque «estructura y funciones específicas» por lo que se refiere a la conductividad en el caso del Lavajo de Abajo y a los indicadores de eutrofización (clorofila, pH y fósforo total) en el Lavajo de Arriba.

2.2.3.2 Definición de estado de conservación favorable de las especies.

Puesto que la especie *Marsilea strigosa* ha mostrado una valoración global Favorable, se considera que mantendrá o mejorará su estado de conservación siempre que los valores actuales de los parámetros de evaluación se mantengan estables o se incrementen con respecto a los de referencia. Por tanto, se encontrarán en estado de conservación favorable si se mantienen o incrementan los valores poblacionales de referencia favorable, el rango y la superficie y calidad del hábitat.

3. OBJETIVOS DE CONSERVACIÓN Y GESTIÓN

3.1. Objetivos de gestión referentes al hábitat de interés comunitario.

Los objetivos de gestión para el único hábitat de interés comunitario de presencia confirmada en el espacio son los siguientes:

1. Actualitzar periòdicament la informació cartogràfica de la superfície i cobertura, i els paràmetres que permeten calcular els diversos índexs dels blocs d'avaluació de l'estat de conservació dels hàbitats.

2. Mantindre o millorar la distribució, superficie, cobertura i funcions específiques de l'hàbitat en el moment de l'entrada en vigor de la norma de gestió.

3. Restaurar, mantindre o millorar l'hàbitat per mitjà de l'eliminació dels factors d'alteració, i especialment amb la recuperació de la cubeta al Lavajo de Arriba, la instal·lació d'una pantalla per a evitar l'entrada de sal per esquitxades al Lavajo de Abajo i la instal·lació de senyals perimetrals per a evitar l'ocupació de la perifèria dels *lavajos*.

3.2. Objectius de gestió referents a les espècies.

Els objectius de gestió per a l'espècie de l'anex II de la directiva Hàbitats i per a les altres espècies importants per a la gestió de l'espai són:

a) Actualitzar de forma periòdica la informació sobre la les poblacions, i la dels paràmetres que permeten calcular els diferents índexs dels blocs d'avaluació de l'estat de conservació de l'espècie.

b) Mantindre o millorar la població en el moment d'entrada en vigor de la norma de gestió, sempre que els paràmetres permeten considerar que l'espècie està dins de «l'estat de conservació favorable» i que les perspectives de futur per a estes variables siguen bones.

c) Mantindre els hàbitats de les espècies per mitjà de l'eliminació dels factors que afecten l'estat de conservació de les espècies.

d) Millorar la cohesió de les poblacions aïllades de les espècies dins de l'espai. Seria convenient l'establiment d'una connexió funcional entre les llacunes per mitjà d'una franja de terrenys que permetera la migració de la fauna entre elles. Per a afavorir este procés seria convenient permetre el creixement de vegetació natural en eixos terrenys; per a això seria convenient comprar terrenys o cessions d'ús de la franja de terrenys que s'establisca.

e) Conservació *ex situ* de les espècies de flora a través del depòsit (i manteniment) en bancs de germoplasma que permeten regenerar les poblacions en el cas que desapareguen per causes naturals o antròpiques.

3.3. Objectius de gestió referents al conjunt de l'espai.

Tenint en compte les característiques especials d'aquest espai (la presència d'un hàbitat només i d'una sola espècie d'interès comunitari i la reduïda superfície ocupada), els objectius generals coincidixen amb els indicats en els apartats anteriors. Es tindrà en compte, en tot cas, el context econòmic, social i territorial de l'entorn de l'espai, de manera que l'evolució de l'aplicació de la norma de gestió s'adapte, en la mesura que siga possible, a les diferents necessitats i limitacions imposades pel medi socioeconòmic. Esta adaptació podrà tindre lloc sempre que no siga contrària als objectius de gestió dels hàbitats i les espècies, i contribuïsca a aconseguir un estat de conservació que els afavorísca.

4. ZONIFICACIÓ DE L'ÀMBIT D'APLICACIÓ DE LA NORMA DE GESTIÓ

L'àmbit d'aplicació de la norma de gestió es zonifica, a efects normatius i de gestió, en quatre categories (Zona A, Zona C, Zona de Protecció Perifèrica i Perímetre d'Afecció de la Zona Humida Catalogada). El criteri determinant de la zonificació és la presència o no d'hàbitats i espècies per als quals s'estableixen objectius de conservació en la norma de gestió amb caràcter prioritari o no.

4.1. Zona A.

Àrees de la ZEC en què consta la presència d'hàbitats naturals d'especial prioritat. En este cas l'hàbitat és el següent:

1. Actualizar periódicamente la información cartográfica de la superficie y cobertura, así como aquellos parámetros que permitan calcular los diferentes índices de los bloques de evaluación del estado de conservación de los hábitats.

2. Mantener o mejorar la distribución, superficie, cobertura y funciones específicas del hábitat en el momento de entrada en vigor de la Norma de gestión.

3. Restaurar, mantener o mejorar el hábitat mediante la eliminación de los factores de alteración, y especialmente la recuperación de la cubeta en el Lavajo de Arriba, instalación de una pantalla para evitar la entrada de sal por salpicaduras en el Lavajo de Abajo e instalación de señales perimetrales para evitar la ocupación de la periferia de los lavajos.

3.2. Objetivos de gestión referentes a las especies

Los objetivos de gestión para la especie del anexo II de la directiva Hábitats así como para las otras especies importantes para la gestión del espacio son:

a) Actualizar de forma periódica la información sobre el tamaño poblacional, así como de aquellos parámetros que permitan calcular los diferentes índices de los bloques de evaluación del estado de conservación de la especie.

b) Mantener o mejorar la población en el momento de entrada en vigor de la Norma de Gestión, siempre que estos parámetros permitan considerar que la especie se encuentra dentro del «estado de conservación favorable» y que las perspectivas de futuro para estas variables sean buenas.

c) Mantener los hábitats de las especies mediante la eliminación de los factores que están afectando el estado de conservación de las especies.

d) Mejorar la cohesión de las poblaciones aisladas de las especies dentro del espacio. Sería conveniente el establecimiento de una conexión funcional entre ambas lagunas, mediante una franja de terrenos que permitiese la migración de la fauna entre ellas. Para favorecer este proceso sería conveniente permitir el desarrollo de vegetación natural en esos terrenos, para ello sería conveniente la compra de terrenos o cesiones de uso de la franja de terrenos que se establezca.

e) Conservación *ex situ* de las especies de flora a través del depósito (y mantenimiento) en bancos de germoplasma que permitan regenerar las poblaciones en caso de que desaparezcan por causas naturales o antrópicas.

3.3. Objetivos de gestión referentes al conjunto del espacio.

Teniendo en cuenta las características especiales que concurren en el caso del presente espacio (la presencia de un sólo hábitat y una sola especie de interés comunitario y la reducida superficie ocupada por el mismo), los objetivos generales coinciden con los indicados en los apartados anteriores. Se tendrá en cuenta, en todo caso, el contexto económico, social y territorial del entorno del espacio, de forma que la evolución de la aplicación de la norma de gestión se adapte, en la medida de lo posible, a las diferentes necesidades y limitaciones impuestas por el medio socioeconómico. Esta adaptación podrá tener lugar siempre y cuando no sean contrarias a los objetivos de gestión de los hábitats y especies y contribuya a alcanzar un estado de conservación favorable de los mismos.

4. ZONIFICACIÓN DEL ÁMBITO DE APLICACIÓN DE LA NORMA DE GESTIÓN

El ámbito de aplicación de la norma de gestión se zonifica, a efectos normativos y de gestión, en cuatro categorías (Zona A, Zona C, Zona de Protección Periférica y Perímetro de Afección de la Zona Húmeda Catalogada). El criterio determinante de la zonificación es la presencia o no de hábitats y especies para los que se establecen objetivos de conservación en la norma de gestión, así como el carácter prioritario o no de los mismos.

4.1. Zona A.

Áreas de la ZEC en las que consta la presencia de hábitats naturales de especial prioridad. En el presente caso dicho hábitat es el siguiente:

Codi	Hàbitat
3170*	Estanys temporals mediterranis

4.2. Zona C.

Àrees incloses en la ZEC que presenten valor com a hàbitat per a les espècies considerades en este document o que contribuïxen a millorar l'estat de conservació i la capacitat de gestió dels hàbitats naturals.

4.3. Zona de Protecció Perifèrica (Zona PP).

Àrees adjacents i fora de l'àmbit territorial de la ZEC però que formen part de les conques vessants de les llacunes temporals i que no es van incloure en el seu moment en la delimitació de l'espai.

Es considera necessari delimitar esta zona perquè l'hàbitat terrestre que envolta les cubetes de les llacunes és d'importància per a la qualitat de l'aigua dels dos *lavajos* i per a la fauna que alberguen, sobretot per als amfibis, que només estan lligats a les llacunes durant un període breu del seu cicle vital.

Les parcel·les que formen part de la Zona de Protecció Perifèrica són les següents:

Zona Perifèrica de Protecció	Superficie (hectàrees)	Polígon	Parcel·les afectades
Lavajo de Arriba o del Tío Bernardo	18,66	016	511, 516, 517, 520, 525. Parcialment: 445, 446, 449, 450, 451, 452, 453, 465, 466, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 512, 513 521, 523, 524, 526, 527, 528, 530, 533, 534, 9017, 9018
Bassiot de Abajo o del Estepar	0,96	502	5001 Parcialment: 17, 19, 20, 21, 22 i 23

4.4. Perímetre d'afecció de la Zona Humida Catalogada (Zona PA).

L'àmbit del Perímetre d'Afecció de la Zona Humida Catalogada correspon a l'establít en l'Acord de 10 de setembre de 2002, excloent-ne, als efectes de regulació, les àrees que han sigut incloses en la Zona de Protecció Perifèrica a què es referix l'apartat anterior. La seua delimitació s'indica en el pla corresponent.

Código	Hábitat
3170*	Estanques temporales mediterráneos

4.2. Zona C.

Áreas incluidas en ZEC que presentan valor como hábitat para las especies consideradas en este documento o que contribuyen a mejorar el estado de conservación y la capacidad de gestión de los hábitats naturales.

4.3. Zona de Protección Periférica (Zona PP)

Áreas adyacentes y fuera del ámbito territorial del ZEC, pero que forman parte de las cuencas vertientes de las lagunas temporales y que no se incluyeron en su momento en la delimitación del espacio.

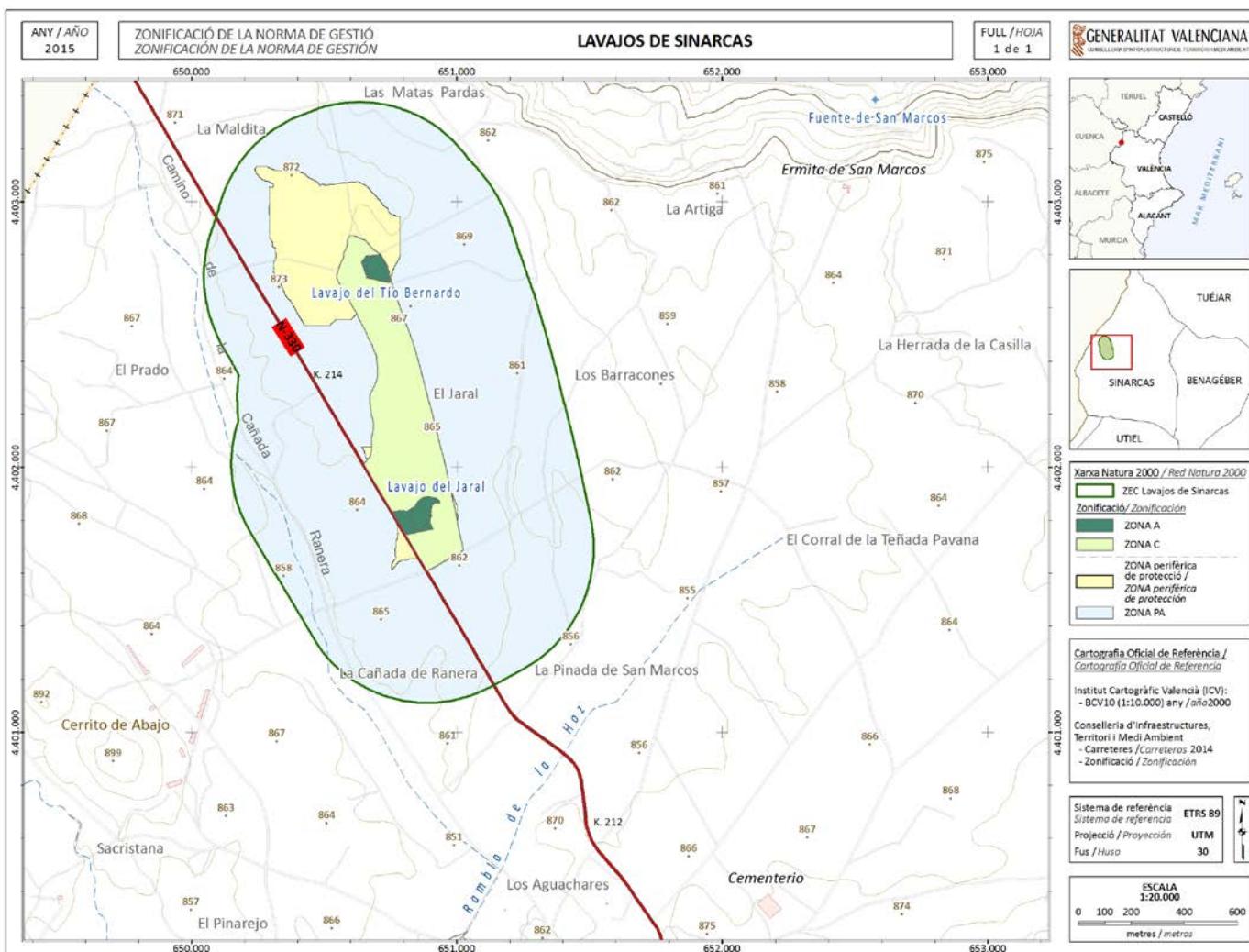
Se considera necesario delimitar esta zona dado que el hábitat terrestre que rodea las cubetas de las lagunas es de importancia para la calidad del agua de ambos Lavajos y para la fauna que albergan, sobre todo para los anfibios, que solo permanecen ligados a las lagunas durante un periodo breve de su ciclo vital.

Las parcelas que forman parte de la Zona de Protección Periférica son las siguientes

Zona Periférica de Protección	Superficie (hectáreas)	Polígono	Parcelas afectadas
Lavajo de Arriba o del Tío Bernardo	18,66	016	511, 516, 517, 520, 525. Parcialmente: 445, 446, 449, 450, 451, 452, 453, 465, 466, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 512, 513 521, 523, 524, 526, 527, 528, 530, 533, 534, 9017, 9018
Lavajo de Abajo o del Jaral	0,96	502	5001 Parcialmente: 17, 19, 20, 21, 22 y 23
			32

4.4. Perímetro de afección de la Zona Húmeda Catalogada (Zona PA)

El ámbito del Perímetro de Afección de la Zona Húmeda Catalogada corresponde al establecido en el Acuerdo de 10 de septiembre de 2002, excluyendo del mismo, a efectos de regulación, las áreas que han sido incluidas en la Zona de Protección Periférica a la que se refiere el apartado anterior. Su delimitación se indica en el plano correspondiente.

Categoría de zonificació	Superficie (ha)	% de l'àmbit de la ZEC	% de l'àmbit de la norma
Zona A	1,67	7	0,70
Zona C	23,11	93	9,50
Zona Perifèrica de Protecció (PP)	19,62	-	8,06
Perímetre d'Afecció de la Zona Humida Catalogada (PA) ¹	198,84	-	81,74
TOTAL	243,26	100	100

¹ No inclou les superfícies corresponents a la ZEC (zones A i C) i a la Zona Perifèrica de Protecció (zona PP).

Categoría de zonificación	Superficie (ha)	% del ámbito de la ZEC	% del ámbito de la norma
Zona A	1,67	7	0,70
Zona C	23,11	93	9,50
Zona Periférica de Protección (PP)	19,62	-	8,06
Perímetro de Afección de la Zona Húmeda Catalogada (PA) ¹	198,84	-	81,74
TOTAL	243,26	100	100

¹ No incluye las superficies correspondientes al ZEC (zonas A y C) y a la Zona Periférica de Protección (zona PP).

5. NORMATIVA D'APLICACIÓ DIRECTA

5.1. Mesures per a evitar el deteriorament dels hàbitats i les alteracions sobre les espècies.

Per a la definició de les mesures que s'indiquen a continuació s'han tingut en compte, en primer lloc, els objectius de conservació establerts para cada un dels hàbitats i espècies que són objecte d'esta norma de gestió, les pressions, impactes i amenaces que s'hi projecten, i la necessitat d'assegurar l'èxit a llarg termini de les distintes actuacions previstes en les directrius i mesures de gestió activa. En segon lloc, s'ha valorat també la normativa preeixistent que ja es projecta sobre l'àmbit territorial de la norma de gestió i que permet la conservació dels diversos elements, en especial les normatives reguladores de l'activitat urbanística, la legislació general d'aigües i la legislació de protecció de zones humides.

5. NORMATIVA DE APLICACIÓN DIRECTA

5.1. Medidas para evitar el deterioro de los hábitats y las alteraciones sobre las especies

Para la definición de las medidas que se indican a continuación se han tenido en cuenta, en primer lugar, los objetivos de conservación establecidos para cada uno de los hábitats y especies que son objeto de la presente norma de gestión; las presiones, impactos y amenazas que se proyectan sobre ellos, así como la necesidad de asegurar el éxito a largo plazo de las distintas actuaciones previstas en las directrices y medidas de gestión activa. En segundo lugar, se ha valorado también la normativa preeexistente que ya se proyecta sobre el ámbito territorial de la norma de gestión y que permite la conservación de los diferentes elementos, en especial las normativas reguladoras de la actividad urbanística, la legislación general de aguas y la legislación de protección de zonas húmedas.

Des d'este punt de vista, per tant, les activitats i actuacions que s'indiquen en els apartats següents han de considerar-se incompatibles als efectes de la norma present i, per tant, quedarien excloses de qualsevol possibilitat d'autorització per part de l'òrgan competent que corresponguera. No obstant això, amb la petició justificada i prèvia dels seus promotores podrà estudiar-se i acordar-se per part de la Direcció General de Medi Natural la realització d'una evaluació de repercussions sobre la Xarxa Natura 2000 al respecte, als efectes d'aplicar el règim d'aprovació, autorització o conformitat previst en el Decret 60/2012, de 5 d'abril, del Consell, pel qual es regula el règim especial d'avaluació i d'aprovació, autorització o conformitat de plans, programes i projectes que puguen afectar la Xarxa Natura 2000.

5.1.1 Normes per a la protecció d'hàbitats naturals.

Les normes que s'indiquen en este apartat s'aplicaran a les àrees zonificades A, tal com s'indiquen en l'apartat corresponent de la present norma de gestió. En estes zones es consideren incompatibles les següents actuacions, canvis d'ús i/o plans, programes i projectes, si no estan relacionades directament amb mesures de gestió del lloc establides en la normativa present i/o siguen autoritzades com a tals per part de l'òrgan gestor de la Xarxa Natura 2000:

1. L'ocupació o canvi d'ús del terreny i, en general, totes les actuacions que requerisquen per a ser dutes a terme l'eliminació física de l'hàbitat prioritari 3170 o de qualsevol de les espècies característiques que en formen part.

2. L'extracció d'aigua de les tolles o *navajos* quan supose l'alteració del seu règim natural, i la dessecació total o parcial per causes no naturals.

3. Totes les activitats que puguen contaminar el sòl o el subsòl amb risc per als hàbitats i espècies, i les que produsquen menyscavament dels usos actuals o potencials d'estos recursos o de la seua capacitat ecològica. En el mateix sentit, es considera incompatible qualsevol abocament sólid o líquid potencialment contaminant sobre els sòls o incorporar-lo al subsòl per mitjà de qualsevol procediment, incloent-hi l'aplicació sobre el terreny de purins o de llots de depuradora.

4. Les actuacions indicades com a incompatibles en la declaració de les microreserves de flora incloses en esta categoria.

5.1.2 Normes per a la protecció d'espècies de fauna i flora.

Les normes que s'indiquen en este apartat s'aplicaran a les àrees zonificades A i C. En estes zones, perquè constitúixen part de l'hàbitat d'espècies de fauna i/o flora la conservació de les quals constitueix l'objectiu de la norma present, es consideren incompatibles les següents actuacions fins que no estiguin relacionades directament amb mesures de gestió del lloc establides en esta normativa i/o que siguen autoritzades com a tals per part de l'òrgan gestor de la Xarxa Natura 2000:

1. L'abocament de residus sòlids o líquids de qualsevol tipus, i l'abandó o llavat de recipients de productes fitosanitaris, incloent-hi l'aplicació sobre el terreny de purins o de llots de depuradora.

2. Qualsevol actuació que represente una alteració significativa, en quantitat o en qualitat, dels escolaments que aboquen en l'àmbit dels *lavajos*.

3. Les noves construccions de qualsevol tipus.

4. La introducció d'espècies exòtiques invasores.

5.1.3 Normes aplicables a la Zona de Protecció Perifèrica.

La normativa d'aplicació a la Zona de Protecció Perifèrica serà la mateixa que s'ha indicat en l'apartat anterior (6.1.2).

5.1.4 Normes aplicables al Perímetre d'Afecció de la Zona Humida Catalogada (Zona PA).

Quant a l'àrea corresponent al perímetre d'afecció no es proposen en esta norma activitats o actuacions incompatibles, sense perjuï del que s'indica en l'apartat 6.2.2 respecte a la necessitat de sotmetre a evaluació de repercussions algunes de les actuacions citades.

5.2. Règim d'avaluació de repercussions

En aplicació dels articles 6 i 8 i de l'annex I del Decret 60/2012, esta norma de gestió concreta quins projectes han d'incorporar-se al

Desde este punto de vista, por tanto, las actividades y actuaciones que se indican en los apartados siguientes deben considerarse como incompatibles a los efectos de la presente norma y, por tanto, quedarían excluidas de cualquier posibilidad de autorización por parte del órgano competente que correspondiera. No obstante lo anterior, previa petición justificada por parte de sus promotores, podrá estudiarse y acordarse por parte de la Dirección General de Medio Natural la realización de una evaluación de repercusiones sobre la Red Natura 2000 respecto a las mismas, a los efectos de aplicar de Régimen de aprobación, autorización o conformidad previsto en el Decreto 60/2012, de 5 de abril, del Consell, por el que se regula el régimen especial de evaluación y de aprobación, autorización o conformidad de planes, programas y proyectos que puedan afectar a la Red Natura 2000.

5.1.1 Normas para la protección de hábitats naturales

Las normas que se indican en este apartado se aplicarán a las áreas zonificadas como A, tal y como se indican en el apartado correspondiente de la presente norma de gestión. En dichas zonas, se consideran incompatibles las siguientes actuaciones, cambios de uso y/o planes, programas y proyectos, en tanto que no estén relacionadas directamente con medidas de gestión del lugar establecidas en la presente normativa y/o sean autorizadas como tales por parte del órgano gestor de la Red Natura 2000:

1. La ocupación o cambio de uso del terreno y, en general, todas aquellas actuaciones que requieran para su ejecución la eliminación física del hábitat prioritario 3170 o de cualquiera de las especies características que forman parte del mismo.

2. La extracción de agua de las charcas o navajos cuando suponga la alteración de su régimen natural, y la desecación total o parcial de los mismos por causas no naturales.

3. Todas aquellas actividades que puedan producir la contaminación de suelos o del subsuelo con riesgo para los hábitats y especies, así como las que produzcan menoscabo de los usos actuales o potenciales de estos recursos o de su capacidad ecológica. En el mismo sentido, se considera incompatible todo tipo de vertido sólido o líquido potencialmente contaminante sobre los suelos o su incorporación al subsuelo mediante cualquier procedimiento, incluyendo la aplicación sobre el terreno de purines o lodos de depuradora.

4. Las actuaciones indicadas como incompatibles en la declaración de las microrreservas de flora incluidas en esta categoría.

5.1.2 Normas para la protección de especies de fauna y flora

Las normas que se indican en el presente apartado se aplicarán a las áreas zonificadas como A y C. En dichas zonas, en tanto que constituyen parte del hábitat de especies de fauna y/o flora cuya conservación constituye el objetivo de la presente norma, se consideran incompatibles las siguientes actuaciones, en tanto que no estén relacionadas directamente con medidas de gestión del lugar establecidas en la presente normativa y/o sean autorizadas como tales por parte del órgano gestor de la Red Natura 2000:

1. El vertido de residuos sólidos o líquidos de cualquier tipo, así como el abandono o lavado de recipientes de productos fitosanitarios, incluyendo la aplicación sobre el terreno de purines o lodos de depuradora.

2. Cualquier actuación que represente una alteración significativa, en cantidad o en calidad, de las escorrentías que vierten al ámbito de los Lavajos.

3. Las nuevas construcciones de cualquier tipo.

4. La introducción de especies exóticas invasoras

5.1.3 Normas aplicables a la Zona de Protección Periférica

La normativa de aplicación a la Zona de Protección Periférica será la misma que se ha indicado en el apartado anterior (6.1.2).

5.1.4 Normas aplicables al Perímetro de Afección de la Zona Húmeda Catalogada (Zona PA)

En cuanto al área correspondiente al perímetro de afección, no se proponen en la presente norma actividades o actuaciones incompatibles, sin perjuicio de lo que se indica en el apartado 6.2.2 respecto a la necesidad de someter a evaluación de repercusiones algunas de dichas actuaciones.

5.2. Régimen de evaluación de repercusiones

En aplicación de los artículos 6 y 8 y del anexo I del anteriormente mencionado Decreto 60/2012, la presente norma de gestión concreta

camp d'aplicació material del mateix decret si afecten l'àmbit del present espai. També concreta quins plans, programes o projectes no hauran de sotmetre's a avaluació detallada, o per estar relacionats amb la gestió del lloc, o per no presentar sobre la base de dades objectives una probabilitat d'afecció apreciable, per la qual cosa no caldrà obtindre la «valoració preliminar de repercuussions». En la resta de supòsits que entren dins del camp d'aplicació del Decret 60/2012, seran les «valoracions preliminars» corresponents les que indicaran la necessitat o no de realitzar l'avaluació detallada.

5.2.1. Obligació general d'avaluar.

Amb caràcter general, i sense perjuï del que s'indica en l'apartat següent, queden sotmesos a l'avaluació de repercuussions sobre la Xarxa Natura 2000 els plans, programes i projectes que entren dins de l'àmbit d'aplicació territorial i material del Decret 60/2012, de 5 d'abril, del Consell, pel qual es regula el règim especial d'avaluació i d'aprovació, autorització o conformitat de plans, programes i projectes que puguen afectar la Xarxa Natura 2000.

Pel que fa a l'àmbit d'aplicació territorial, i de conformitat amb l'article 3 del Decret 60/2012, el règim d'avaluació de repercuussions s'aplicarà en les àrees següents:

a) Tot l'àmbit de la ZEC inclosa en esta norma de gestió.

b) L'àrea constituida per les zones perifèriques de protecció.

c) L'àrea constituida pel perímetre d'afecció de la zona humida catalogada.

També, i de conformitat amb el que s'ha indicat en l'apartat 8 de l'annex del decret citat, es considerarà que entren dins del camp d'aplicació material del decret els projectes següents:

a) La construcció de línies elèctriques si afecten l'àmbit de la ZEC i les zones perifèriques de protecció.

b) L'obertura i millora de camins i pistes rurals si afecten l'àmbit de la ZEC i les zones perifèriques de protecció.

c) Els canvis de classificació o qualificació del sòl respecte a la normativa urbanística vigent a l'entrada en vigor d'estes normes, i les autoritzacions d'abocament d'aigües residuals i les concessions per aaprofitament d'aigües subterrànies, si afecten l'àmbit de la ZEC, les zones perifèriques de protecció i el perímetre d'afecció de la zona humida catalogada.

5.2.2 Concreció de l'obligació d'avaluar.

Plans, programes i projectes exclosos de substanciar l'avaluació de repercuussions sobre la Xarxa Natura 2000.

D'acord amb l'article 6 del Decret 60/2012, de 5 d'abril, queden exclosos de l'obligació d'avaluar les seues repercuussions sobre la ZEC objecte d'esta norma de gestió les actuacions següents:

1. Les actuacions expressament mencionades en les mesures de gestió activa, per estar relacionades directament amb la gestió de l'espai.

2. També queden exclosos de l'obligació d'avaluar les seues repercuussions sobre este espai els plans, programes, projectes o activitats que s'han considerat incompatibles en les normes d'aplicació directa d'esta norma de gestió, sense perjuï del que s'indica en l'apartat corresponent respecte a la possibilitat d'autorització excepcional.

3. Finalment, i de conformitat amb el que s'ha indicat en l'article 8.1 del Decret 60/2012, de 5 d'abril, queden exclosos de l'obligació d'avaluar detalladament les seues repercuussions sobre l'espai els següents supòsits de plans, programes o projectes, per considerar-se, sobre la base de dades objectives, que no és probable que tinguen afeccions apreciables:

3.1. Totes les actuacions relacionades amb la gestió del lloc i amb els objectius de conservació dels espais Xarxa Natura 2000 presents en l'àmbit de les citades normes.

3.2. Les actuacions de conservació establides en la declaració de les microreserves de flora incloses en esta àrea.

3.3. Totes les actuacions de conservació, rehabilitació i millora de les instal·lacions i infraestructures que ja hi ha en l'àmbit d'esta zonificació, si no suposen un increment de la seua superficie o volum ni alteren el règim d'escolaments a què es referix l'apartat 6.1.2.

qué proyectos deben incorporarse al campo de aplicación material del mencionado decreto en tanto que afecten al ámbito del presente espacio. Asimismo, concreta qué planes, programas o proyectos no deberán someterse a evaluación detallada, bien por estar relacionados con la gestión del lugar, bien por no presentar sobre la base de datos objetivos probabilidad de afección apreciable, por lo que no será preciso obtener «valoración preliminar de repercuiones». En el resto de supuestos que entren dentro del campo de aplicación del Decreto 60/2012, serán las correspondientes «valoraciones preliminares» las que indicarán la necesidad o no de realizar la evaluación detallada.

5.2.1. Obligación general de evaluar.

Con carácter general, y sin perjuicio de lo indicado en el apartado siguiente, quedan sometidos a evaluación de repercusiones sobre la Red Natura 2000 los planes, programas y proyectos que entran dentro del ámbito de aplicación territorial y material del Decreto 60/2012, de 5 de abril, del Consell, por el que se regula el régimen especial de evaluación y de aprobación, autorización o conformidad de planes, programas y proyectos que puedan afectar a la Red Natura 2000.

En lo que respecta al ámbito de aplicación territorial, y de conformidad con lo previsto en el artículo 3 del Decreto 60/2012, el régimen de evaluación de repercusiones se aplicará en las siguientes áreas:

a) Todo el ámbito de la ZEC incluida en la presente norma de gestión.

b) El área constituida por las zonas periféricas de protección

c) El área constituida por el perímetro de afección de la zona húmeda catalogada.

Asimismo, y de conformidad con lo indicado en el apartado 8 del anexo del citado Decreto se considerará que entran dentro del campo de aplicación material del citado Decreto, los siguientes proyectos:

a) La construcción de líneas eléctricas, en tanto que afecten al ámbito de la ZEC y las zonas periféricas de protección.

b) La apertura y mejora de caminos y pistas rurales, en tanto que afecten al ámbito de la ZEC y las zonas periféricas de protección.

c) Los cambios de clasificación o calificación del suelo respecto a la normativa urbanística vigente a la entrada en vigor de las presentes normas, y las autorizaciones de vertido de aguas residuales y las concesiones para aprovechamiento de aguas subterráneas, en tanto que afecten al ámbito de la ZEC, las zonas periféricas de protección y el perímetro de afección de la zona húmeda catalogada.

5.2.2 Concreción de la obligación de evaluar

Planes, Programas y Proyectos excluidos de sustanciar la evaluación de repercusiones sobre la Red Natura 2000

De conformidad con lo indicado en el artículo 6 del precitado Decreto 60/2012, de 5 de abril, quedan excluidos de la obligación de evaluar sus repercuiones sobre el ZEC objeto de la presente norma de gestión, siguientes actuaciones:

1. Las actuaciones expresamente mencionadas en las medidas de gestión activa, por estar relacionadas directamente con la gestión del espacio.

2. También quedan excluidos de la obligación de evaluar sus repercuiones sobre este espacio aquellos planes, programas, proyectos o actividades que se han considerado como incompatibles en las normas de aplicación directa de la presente norma de gestión, sin perjuicio de lo que se indica en el apartado correspondiente respecto a la posibilidad de autorización excepcional de los mismos.

3. Finalmente, y de conformidad con lo indicado en el artículo 8.1 del Decreto 60/2012, de 5 de abril, quedan excluidos de la obligación de evaluar detalladamente sus repercuiones sobre el espacio los siguientes supuestos de planes, programas o proyectos, por considerarse, sobre la base de datos objetivos, que no es probable que tengan afecciones apreciables:

3.1. Todas aquellas actuaciones relacionadas con la gestión del lugar y con los objetivos de conservación de los espacios Red Natura 2000 presentes en el ámbito de las citadas Normas.

3.2. Las actuaciones de conservación establecidas en la declaración de las microrreservas de flora incluidas en esta área.

3.3. Todas aquellas actuaciones de conservación, rehabilitación y mejora de las instalaciones e infraestructuras ya existentes en el ámbito de la presente zonificación, en tanto que no supongan un incremento de su superficie o volumen de las mismas ni alteren el régimen de escorrentías a que se refiere el apartado 6.1.2.

3.4. La pràctica de l'agricultura en els àmbits en què es produïra esta pràctica a l'entrada en vigor de les normes presents.

3.5. La pràctica de l'activitat cinegètica a partir de la legislació sectorial aplicable.

Per a tots estos casos, en conseqüència, no caldrà sol·licitar la valoració preliminar de repercussions.

Resta de supòsits.

Els plans, programes o projectes que, inclosos en el camp d'aplicació territorial i material indicat en l'apartat 1, no hagen sigut expressament considerats en els apartats precedents exclosos d'avaluació de repercussions, hauran de sotmetre's a avaliació detallada de les seues repercussions sobre els espais protegits de la Xarxa Natura 2000 objecte de la norma de gestió present si així s'indica en les valoracions preliminars corresponents.

TAULA-RESUM. NORMES D'APLICACIÓ DIRECTA I CONCRECIÓ DE L'OBLIGACIÓ D'AVALUAR

ACTUACIONS NO AUTORIZABLES (EXCLOSSES D'AVALUACIÓ DE REPERCUSSIONS PER INCOMPATIBILITAT AMB LA CONSERVACIÓ)	Zona			
	A	C	ZPP	ZPA
L'ocupació o canvi d'ús del terreny i, en general, totes les actuacions que requerisquen per a ser executades l'eliminació física de l'hàbitat prioritari 3170 o de qualsevol de les espècies característiques (assenyalades com a tals en el formulari de declaració per a la incorporació d'aquest espai en la Xarxa Natura 2000) que en formen part.	X			
L'extracció d'aigua de les tolles o <i>navajos</i> quan supose l'alteració del seu règim natural, i la dessecació total o parcial per causes no naturals.	X			
Totes les activitats que puguen produir la contaminació de sòls o del subsòl amb risc per als hàbitats i espècies, i les que produïsquen menyscavament dels usos actuals o potencials d'estos recursos o de la seua capacitat ecològica. En el mateix sentit, es considera incompatible tot tipus d'abocament sólid o líquid potencialment contaminant sobre els sòls o incorporar-lo al subsòl per mitjà de qualsevol procediment, incloent-hi l'aplicació sobre el terreny de purins o llots de depuradora.	X	X	X	
Les actuacions indicades com a incompatibles en la declaració de les microreserves de flora incloses en esta categoria.	X			
Les que resulten incompatibles amb la classificació i qualificació urbanística dels sòls inclosos en les categories de zonificació indicades.	X	X		
L'abocament de residus sòlids o líquids de qualsevol tipus, així com l'abandó o llavat de recipients de productes fitosanitaris.	X	X	X	
Qualsevol actuació que represente una alteració significativa, en quantitat o en qualitat, dels escolaments que aboquen a l'àmbit dels <i>lavajos</i> .	X	X	X	
Les noves construccions de qualsevol tipus.	X	X	X	
La introducció d'espècies exòtiques invasores.	X	X	X	
ACTUACIONS QUE NO REQUERIRAN AVALUACIÓ DE REPERCUSSIONS (SENSE AFECCIÓ PREVISIBLE SOBRE HÀBITATS O ESPÈCIES)	A	C	ZPP	ZPA
Les actuacions expressament citades en les mesures de gestió activa, per estar relacionades directament amb la gestió de l'espai.	X	X	X	X
Les actuacions relacionades amb la gestió del lloc i amb els objectius de conservació dels espais Xarxa Natura 2000 presents en l'àmbit de les normes citades.	X	X	X	X
Els plans, programes, projectes o activitats que s'han considerat com a incompatibles en les normes d'aplicació directa d'esta norma de gestió, sense perjudici del que s'indica en l'apartat corresponent respecte a la possibilitat d'autorització excepcional.	X	X	X	X

3.4. La práctica de la agricultura en aquellos ámbitos en que se viniera produciendo dicha práctica a la entrada en vigor de las presentes normas.

3.5. La práctica de la actividad cinegética en base a su legislación sectorial aplicable.

Para todos estos casos, en consecuencia, no será necesario solicitar la Valoración Preliminar de repercusiones.

Resto de supuestos

Los planes, programas o proyectos que, entrando en el campo de aplicación territorial y material indicado en el apartado 1, no hayan sido expresamente considerados en los apartados precedentes como excluidos de evaluación de repercusiones, deberán someterse a evaluación detallada de su repercusión sobre los espacios protegidos de la Red Natura 2000 objeto de la presente norma de gestión si así se indica en las correspondientes valoraciones preliminares.

TABLA-RESUMEN. NORMAS DE APLICACIÓN DIRECTA Y CONCRECIÓN DE LA OBLIGACIÓN DE EVALUAR

ACTUACIONES NO AUTORIZABLES (EXCLUIDAS DE EVALUACIÓN DE REPERCUSIONES POR INCOMPATIBILIDAD CON LA CONSERVACIÓN)	Zona			
	A	C	ZPP	ZPA
La ocupación o cambio de uso del terreno y, en general, todas aquellas actuaciones que requieran para su ejecución la eliminación física del hábitat prioritario 3170 o de cualquier de las especies características (señaladas como tales en el formulario de declaración para la incorporación de ese espacio en la Red Natura 2000), que forman parte del mismo	X			
La extracción de agua de las charcas o navajos cuando suponga la alteración de su régimen natural, y la desecación total o parcial de los mismos por causas no naturales	X			
Todas aquellas actividades que puedan producir la contaminación de suelos o del subsuelo con riesgo para los hábitats y especies, así como las que produzcan menoscabo de los usos actuales o potenciales de estos recursos o de su capacidad ecológica. En el mismo sentido, se considera incompatible todo tipo de vertido sólido o líquido potencialmente contaminante sobre los suelos o su incorporación al subsuelo mediante cualquier procedimiento, incluyendo la aplicación sobre el terreno de purines o lodos de depuradora	X	X	X	
Las actuaciones indicadas como incompatibles en la declaración de las microrreservas de flora incluidas en esta categoría	X			
Las que resulten incompatibles con la clasificación y calificación urbanística de los suelos incluidos en las categorías de zonificación indicadas	X	X		
El vertido de residuos sólidos o líquidos de cualquier tipo, así como el abandono o lavado de recipientes de productos fitosanitarios	X	X	X	
Cualquier actuación que represente una alteración significativa, en cantidad o en calidad, de las escorrentías que vierten al ámbito de los Lavajos	X	X	X	
Las nuevas construcciones de cualquier tipo	X	X	X	
La introducción de especies exóticas invasoras	X	X	X	
ACTUACIONES QUE NO REQUERIRÁN EVALUACIÓN DE REPERCUSIONES (SIN AFECCIÓN PREVISIBLE SOBRE HÁBITATS O ESPECIES)	A	C	ZPP	ZPA
Las actuaciones expresamente mencionadas en las Medidas de Gestión Activa, por estar relacionadas directamente con la gestión del espacio	X	X	X	X
Aquellas actuaciones relacionadas con la gestión del lugar y con los objetivos de conservación de los espacios red natura 2000 presentes en el ámbito de las citadas Normas	X	X	X	X
Aquellos planes, programas, proyectos o actividades que se han considerado como incompatibles en las normas de aplicación directa de la presente norma de gestión, sin perjuicio de lo que se indica en el apartado correspondiente respecto a la posibilidad de autorización excepcional de los mismos	X	X	X	X

Les actuacions de conservació establides en la declaració de la diferents microreserves de flora incloses en esta categoria.	X			
Les actuacions de conservació, rehabilitació i millora de les instal·lacions i infraestructures actuals, si no suposen un increment de superficie o volum.	X	X	X	X
La pràctica de l'agricultura en els àmbits en què es produïra esta pràctica a l'entrada en vigor de les normes presents.		X	X	X
La pràctica de l'activitat cinegètica a partir de la legislació sectorial aplicable.	X	X	X	X
ACTUACIONS QUE REQUERIRAN AVALUACIÓ DE REPERCUSSIONS	A	C	ZPP	
La construcció de línies elèctriques.	X	X	X	
L'obertura i millora de camins i pistes rurals.	X	X	X	
Els canvis de classificació o qualificació del sòl respecte a la normativa urbanística vigent a l'entrada en vigor d'estes normes.	X	X	X	X
Les autoritzacions d'abocament d'aigües residuals i les concessions per a aprofitament d'aigües subterrànies.	X	X	X	X
Resta de supòsits compresos en l'àmbit d'aplicació material del Decret 60/2012 no indicats explícitament en els apartats anteriors.	X	X	X	

6. CRITERIS I MESURES DE GESTIÓ ACTIVA

6.1. Criteris orientadors.

Estos criterios orientadores pretenden orientar a los planificadores y gestores de las políticas agrícolas y de conservación sobre la mejor manera de compatibilizar la ordenación y gestión de determinadas actuaciones relacionadas con dichos ámbitos con las exigencias derivadas de la normativa de la Red Natura 2000, en particular con la exigencia de alcanzar o mantener el estado de conservación favorable de los hábitats y las especies que han motivado la declaración del ZEC que forma parte de la presente norma de gestión.

6.1.1. Criterios para la práctica agrícola

Amb caràcter general les bones pràctiques agrícoles han d'estar orientades a reduir al màxim l'impacte desfavorable sobre el medi ambient, i a preservar la flora, la fauna i la integritat dels cicles biològics:

a) Deixar una franja sense cultivar en les proximitats o perímetre dels lavajos i destinar eixe espai a l'aprofitament extensiu o al pasturatge. I en els casos apropiats aprofitar els ramats per a controlar l'expansió excessiva de vegetació.

b) No cremar restes vegetals en els marges dels bassiots per a evitar els efectes sobre la fauna que s'hi alberga, ni les espècies vegetals més sensibles. Si per motius sanitaris i disposant de les preceptivas autorizaciones administrativas calguera cremar rostolls, hauran d'aillar-se per mitjà de franges llaurades de més de tres metres d'ample.

c) Racionalitzar l'ús de fertilitzants i productes fitosanitaris i plaguicidas en les parcel·les pròximes als bassiots per a disminuir el risc de contaminació de les aigües.

d) Substituir els plaguicidas d'ús general per altres de més selectius i de categoría toxicològica menor per a protegir la fauna silvestre d'estos espais.

e) Efectuar el treball i els tractaments fitosanitaris i plaguicidas tenint en compte els hàbits i cicles reproductius de les espècies silvestres presents en la zona de cultiu.

6.1.2. Criteris de creació o manteniment de punts d'aigua.

A l'hora de fer punts d'aigua per a la fauna silvestre o els ramats en l'àmbit d'esta norma de gestió es recomana donar facilitats perquè albergue la major diversitat possible d'espècies d'amfibis.

En general si es vol dotar d'una massa d'aigua de suficient diversitat d'ambients se seguirán els punts següents:

a) Crear tres o quatre tolls.

b) Presència de zones amb aigües temporals.

c) Fer les obres a l'hivern.

Las actuaciones de conservación establecidas en la declaración de la diferentes microrreservas de flora incluidas en esta categoría	X			
Aquellas actuaciones de conservación, rehabilitación y mejora de las instalaciones e infraestructuras ya existentes, en tanto que no supongan un incremento de su superficie o volumen de las mismas	X	X	X	X
La práctica de la agricultura en aquellos ámbitos en que se viniera produciendo dicha práctica a la entrada en vigor de las presentes normas		X	X	X
La práctica de la actividad cinegética en base a su legislación sectorial aplicable	X	X	X	X
ACTUACIONES QUE REQUERIRÁN EVALUACIÓN DE REPERCUSIONES	A	C	ZPP	
La construcción de líneas eléctricas	X	X	X	
La apertura y mejora de caminos y pistas rurales	X	X	X	
Los cambios de clasificación o calificación del suelo respecto a la normativa urbanística vigente a la entrada en vigor de las presentes normas.	X	X	X	X
Las autorizaciones de vertido de aguas residuales y las concesiones para aprovechamiento de aguas subterráneas.	X	X	X	X
Resto de supuestos comprendidos en el ámbito de aplicación material del Decreto 60/2012 no indicados explícitamente en los apartados anteriores.	X	X	X	

6. CRITERIOS Y MEDIDAS DE GESTIÓN ACTIVA

6.1. Criterios orientadores

Los presentes criterios orientadores pretenden orientar a los planificadores y gestores de las políticas agrícolas y de conservación sobre el mejor modo de compatibilizar la ordenación y gestión de determinadas actuaciones relacionadas con dichos ámbitos con las exigencias derivadas de la normativa de la Red Natura 2000, en particular con la exigencia de alcanzar o mantener el estado de conservación favorable de los hábitats y las especies que han motivado la declaración del ZEC que forma parte del ámbito de la presente norma de gestión.

6.1.1. Criterios para la práctica agrícola

Con carácter general las buenas prácticas agrícolas deben estar orientadas a minimizar el impacto desfavorable sobre el medio ambiente, preservando la flora, la fauna y la integridad de los ciclos biológicos:

a) Dejar una franja sin cultivar en las proximidades o perímetro de los lavajos y destinar ese espacio al aprovechamiento extensivo o al pastoreo y en los casos apropiados, usar el ramoneo del ganado para controlar la expansión excesiva de vegetación.

b) No quemar restos vegetales en los márgenes de los lavajos para evitar los efectos sobre la fauna que se cobija en ellos, ni las especies vegetales más sensibles. Si, por motivos sanitarios y contando con las preceptivas autorizaciones administrativas, fuera necesario proceder a la quema de rastrojos, deben aislararse, mediante franjas labradas de más de tres metros de ancho.

c) Racionalizar el uso de fertilizantes y productos fitosanitarios y plaguicidas en las parcelas cercanas a los lavajos, para disminuir el riesgo de contaminación de las aguas.

d) Sustituir los plaguicidas de uso general por otros más selectivos y de categoría toxicológica menor, para proteger la fauna silvestre de estos espacios.

e) Efectuar el laboreo y los tratamientos fitosanitarios y plaguicidas teniendo en cuenta los hábitos y ciclos reproductivos de las especies silvestres presentes en la zona de cultivo.

6.1.2. Criterios de creación o mantenimiento de puntos de agua

A la hora de realizar puntos de agua para la fauna silvestre o ganadería en el ámbito de la presente Norma de Gestión se recomienda ofrecer facilidades para que albergue la mayor diversidad posible de especies de anfibios.

En general si se desea dotar de una masa de agua de suficiente diversidad de ambientes se seguirán los siguientes puntos:

a) Crear tres o cuatro pequeñas charcas.

b) Presencia de zonas con aguas temporales.

c) Ejecutar las obras en invierno.

- d) Crear rases d'aigua.
- e) Col·locar piles de pedres com a refugis.
- f) Introduir postes o larves si no hi ha colonització natural.

6.2. Mesures de gestió activa.

Les mesures de gestió activa són el conjunt d'actuacions necessàries que han d'executar-se amb la finalitat que els hàbitats i/o espècies de la ZEC mantinguin o aconseguiscen un estat de conservació favorable. La definició d'estat de conservació d'estos hàbitats i espècies s'ha detallat en l'apartat 2.2. de la norma present.

Les actuacions plantejades es poden englobar en els apartats següents en funció de la naturalesa de les intervencions:

A. Evaluació de comunitats.

Engloba un conjunt d'actuacions per a obtindre les dades necessàries per a actualitzar el coneixement dels impactes i amenaces que puguen exercir alguna influència sobre els hàbitats i espècies en la ZEC, així com l'evolució de l'estat de conservació de l'hàbitat i espècies que s'hagen designat d'interès.

Dins d'este programa s'han considerat les actuacions següents:

A.1. Estudi i seguiment de l'hàbitat d'interés comunitari d'especial prioritat 3170.

Objectius: disposar d'una cartografia actualitzada (E: 1/10.000) i conéixer l'evolució dels diferents paràmetres que permeten el càlcul dels índexs dels blocs de l'estat de conservació de l'hàbitat d'interés comunitari (3170*).

Descripció de l'actuació: es realitzaran els treballs necessaris per a conéixer els hàbitats presents en la ZEC i els processos que intervenen en el seu estat de conservació, de manera que en permeta realitzar la valoració. Básicamente estos trabajos consistirán en la realización de la cartografía inicial (E: 1/10.000) i d'una actualización cartográfica dels hábitats al final de cada período d'evaluación, en la que se registren los parámetros necesarios para evaluar el estado de conservación. La cartografía inicial consistirá en completar la cartografía de hábitats (E: 1/10.000) realizada por el Servicio de Vida Silvestre de la CITMA el año 2010.

Àmbit d'aplicació: tot l'àmbit de la ZEC.

A.2. Seguiment de l'estat de conservació de les espècies.

Objectius: conéixer l'evolució dels paràmetres que permeten calcular els índexs dels blocs de l'estat de conservació de les espècies.

Descripció de l'actuació: es faran les actuacions necessàries per a determinar l'estat de conservació de les espècies. Per a això es realitzaran seguiments poblacionals陪伴nys de treballs cartogràfics on s'identifiquen altres paràmetres d'interès (pressions, actuacions de conservació, etc.).

Àmbit d'aplicació: àmbit de la norma de gestió.

A.3. Seguiment de la qualitat de l'aigua i determinació de l'hidroperiode de cada un dels bassiots.

Objectius: conéixer l'evolució dels paràmetres que determinen la qualitat de les aigües i determinar l'hidroperiode per a detectar les possibles afeccions i aplicar les mesures adequades de gestió.

Descripció de l'actuació: es realitzaran les actuacions necessàries per a la presa de dades periòdiques almenys de conductivitat, alcalinitat, terbolesa, nitrats, fòsfor, clorofil·la, superfície inundada, temps de permanència d'aigua, etc. El seguiment pot ser periòdic (mensual) o de manera extraordinària (episodis de nevades i 10 dies després i després de fortes pluges), i les actuacions es realitzen dins del programa de seguiment de la qualitat de l'aigua de zones humides (Red-ZH).

Àmbit d'aplicació: ZEC.

B. Millora, restauració i conservació.

Comprén un grup d'actuacions destinades a millorar l'estat de conservació de la flora i la fauna, afavorir la regeneració de les zones degradades i corregir els principals impactes i amenaces, actuals i potencials, en la zona. S'han considerat les actuacions següents:

d) Crear zanjas de agua.

e) Colocar pilas de piedras como refugios.

f) Introducir puestas o larvas si no hay colonización natural.

6.2. Medidas de gestión activa

Las medidas de gestión activa constituyen el conjunto de actuaciones necesarias que deben ejecutarse con la finalidad de que los hábitats y/o especies de la ZEC mantengan o alcancen un estado de conservación favorable. La definición de estado de conservación de dichos hábitats y especies se ha detallado en el apartado 2.2. de la presente norma.

Las actuaciones planteadas se pueden englobar en los siguientes apartados, en función de la naturaleza de las intervenciones:

A. Evaluación de comunidades

Engloba un conjunto de actuaciones para obtener los datos necesarios para actualizar el conocimiento de los impactos y amenazas que puedan ejercer alguna influencia sobre los hábitats y especies en la ZEC, así como la evolución del estado de conservación del hábitat y especies que se hayan designado de interés.

Dentro de este programa se han considerado las siguientes actuaciones:

A.1. Estudio y seguimiento del hábitat de interés comunitario de especial prioridad 3170

Objetivos: Disponer de una cartografía actualizada (E: 1/10.000) y conocer la evolución de los diferentes parámetros que permitan el cálculo de los índices de los bloques del estado de conservación del hábitat de interés comunitario (3170*).

Descripción de la actuación: Se realizarán los trabajos necesarios para conocer los hábitats presentes en la ZEC, así como los procesos que intervienen en su estado de conservación, de manera que permita realizar la valoración de su estado de conservación. Básicamente estos trabajos consistirán en la realización de la cartografía inicial (E: 1/10.000) y una actualización cartográfica de los hábitats al final de cada período de evaluación, en la que se registren los parámetros necesarios para evaluar el estado de conservación. La cartografía inicial consistirá en completar la cartografía de hábitats (E: 1/10.000) realizada por el Servicio de Vida Silvestre de la CITMA en el año 2010.

Ámbito de aplicación: Todo el ámbito de la ZEC.

A.2. Seguimiento del estado de conservación de las especies.

Objetivos: Conocer la evolución de los diferentes parámetros que permitan calcular los índices de los bloques del estado de conservación de las especies.

Descripción de la actuación: Se realizarán las actuaciones necesarias para determinar el estado de conservación de las especies. Para ello, se realizarán seguimientos poblacionales acompañados de trabajos cartográficos donde se identificarán otros parámetros de interés (presiones, actuaciones de conservación, etc.).

Ámbito de aplicación: Ámbito de la norma de gestión

A.3. Seguimiento de la calidad del agua y determinación del hidroperiodo de cada uno de los lavajos

Objetivos: Conocer la evolución de los diferentes parámetros que determinan la calidad de las aguas y determinar el hidroperiodo para detectar las posibles afecciones y aplicar las medidas adecuadas de gestión.

Descripción de la actuación: Se realizarán las actuaciones necesarias para la toma de datos periódicos al menos de conductividad, alcalinidad, turbidez, nitratos, fosforo, clorofila, superficie inundada, tiempo permanencia agua, etc. El seguimiento puede ser periódico (mensual) o de manera extraordinaria (episodios de nevadas y 10 días después y tras fuertes lluvias), dichas actuaciones se realizan dentro del Programa de Seguimiento de la calidad del agua de humedales (Red-ZH)

Ámbito de aplicación: ZEC

B. Mejora, restauración y conservación.

Comprende un grupo de actuaciones destinadas a mejorar el estado de conservación de la flora y fauna, favorecer la regeneración de las zonas degradadas y corregir los principales impactos y amenazas, tanto actuales como potenciales, que suceden en la zona. Se han considerado las siguientes actuaciones:

B.1. Recuperació de les característiques específiques de l'hàbitat 3170.

Objectius: restauració de la morfologia del Lavajo de Arriba per a restablir-hi la vegetació i que es recupere els cicles d'inundació i sequera d'este tipus d'hàbitat. Reducció de la conductivitat en el Lavajo de Abajo. Delimitació física del perímetre de protecció dels dos bassiots i determinació de zones perifèriques de protecció.

Descripció de l'actuació: actuacions de restauració del Lavajo de Arriba: s'hi faran les actuacions necessàries per a la recuperació del perfil de la seua cubeta original per mitjà de rebliment i compactació i la creació de perfils de baix pendent que permeten recuperar el seu règim d'inundació natural. Correcció d'aportacions de sal: amb acord previ amb la Demarcació de Carreteres de l'Estat a la Comunitat Valenciana es duran a terme les actuacions necessàries per a la instal·lació d'una pantalla en la intersecció de la carretera nacional 330 i la conca vessant del Lavajo de Abajo per tal de protegir la qualitat de l'hàbitat 3170*. Senyalització: es duran a terme les actuacions necessàries per a la instal·lació de senyals perimetrals que delimiten els bassiots en els dos àmbits principals (tolles i conca vessant), incloent-hi les zones perifèriques de protecció que es definixen en esta norma.

Àmbit d'aplicació: àmbit de la norma de gestió.

B.2. Connexió funcional de l'hàbitat d'interés comunitari 3170.

Objectius: millorar l'hàbitat d'espècies i connectar funcionalment els dos *lavajos*.

Descripció de l'actuació: cal establir una connexió funcional entre els bassiots per mitjà d'una franja de terrenys que permeta la migració de la fauna, per a disminuir la vulnerabilitat a l'extinció local de les espècies característiques. Per a afavorir este procés es considera necessari establir una franja de terrenys ocupada per vegetació natural, ja que els amfibis eviten durant la fase de dispersió els cultius, les carreteres i els camins.

Àmbit d'aplicació: àmbit de la norma de gestió.

B.3. Disseny de pagaments compensatoris i agroambientals aplicables a la ZEC i a la zona perifèrica de protecció.

Objectius: dissenyar pagaments compensatoris per les limitacions imposades a l'agricultura en la normativa d'aplicació directa en matèria d'aplicació de purins i llot de depuradora per a la fertilització dels camps, i dissenyar, si és el cas, mesures agroambientals que afavorisquen pràctiques agràries dirigides a la conservació dels valors de la ZEC. Tot això amb l'objectiu d'incloure-les en el programa de desenvolupament rural derivat del reglament comunitari FEADER.

Descripció de l'actuació: s'ha detectat com a impacte per a l'hàbitat 3170* i les espècies de fauna i flora associades l'aplicació de purins de les explotacions ramaderes i l'aplicació de llots de depuradores. Estes activitats han sigut declarades no compatibles en la normativa d'aplicació directa. També, i amb un caràcter més general, poden establir-se mesures agroambientals que afavorisquen pràctiques agràries dirigides a la conservació dels valors de la ZEC i que possibiliten en el futur el manteniment de les labors realitzades en el context de la mesura «connexió funcional de l'hàbitat d'interés comunitari (3170*)».

Àmbit d'aplicació: àmbit de la norma de gestió.

C. Informació dels valors naturals per a fomentar la conservació i el desenvolupament sostenible de l'entorn.

Pretén augmentar el coneixement dels valors naturals de la zona per part de la població local, amb la finalitat que els ciutadans col·laboren en la conservació de l'espai.

En este projecte s'ha considerat l'actuació següent:

C.1. Campanya d'informació i conscienciació ciutadana entre la població local.

Objectius: augmentar l'estima dels espais naturals i de les espècies d'interès entre la població local, així com transmetre la importància del territori dins de la Xarxa Natura 2000.

Descripció de l'actuació: es durà a terme una campanya informativa entre la població local amb l'objectiu de donar a conéixer les principals

B.1. Recuperación de las características específicas del hábitat 3170

Objetivos: restauración de la morfología del Lavajo de Arriba para que se restablezca la vegetación y se recupere a su vez los ciclos de inundación y sequía de este tipo de hábitat. Reducción de la conductividad en el Lavajo de Abajo. Delimitación física del perímetro de protección de ambos lavajos y determinación de zonas periféricas de protección

Descripción de la actuación: actuaciones de restauración del Lavajo de Arriba: se realizarán las actuaciones necesarias para la recuperación del perfil de la cubeta original del Lavajo de Arriba, mediante su relleno y compactación y la creación de perfiles de baja pendiente que permitan recuperar el régimen de inundación natural para este Lavajo; corrección de aportaciones de sal: previo acuerdo con la Demarcación de Carreteras del Estado en la Comunitat Valenciana, se realizarán las actuaciones necesarias para la instalación de una pantalla en la intersección de la carretera nacional 330 y la cuenca vertiente del Lavajo de Abajo, con objeto de proteger la calidad del hábitat 3170*; Señalización: Se realizarán las actuaciones necesarias para la instalación de señales perimetrales que delimiten los lavajos en sus dos ámbitos principales (charcas y cuenca vertiente), incluyendo las zonas periféricas de protección que se definen en la presente norma.

Ámbito de aplicación: Ámbito de la norma de gestión

B.2. Conexión funcional del hábitat de interés comunitario 3170.

Objetivos: Mejorar el hábitat de especies y conectar funcionalmente ambos lavajos.

Descripción de la actuación: Es necesario el establecimiento de una conexión funcional entre ambos lavajos, mediante una franja de terrenos que permita la migración de la fauna entre ellas, disminuyendo así la vulnerabilidad a la extinción local de sus especies características .Para favorecer este proceso se considera necesario establecer una franja de terrenos ocupada por vegetación natural, ya que los anfibios evitan durante su fase de dispersión los cultivos, carreteras y caminos.

Ámbito de aplicación: ámbito de la norma de gestión

B.3. Diseño de pagos compensatorios y agroambientales aplicables al ZEC y su zona periférica de protección.

Objetivos: diseñar pagos compensatorios por las limitaciones impuestas a la agricultura en la normativa de aplicación directa en materia de aplicación de purines y lodos de depuradora para la fertilización de los campos, así como diseñar, en su caso, medidas agroambientales que favorezcan prácticas agrarias dirigidas a la conservación de los valores del ZEC. Todo ello con el objetivo de incluirlas en el Programa de desarrollo rural derivado del reglamento comunitario FEADER.

Descripción de la actuación: se ha detectado como impacto para el hábitat 3170* y las especies de fauna y flora asociadas al mismo la aplicación de purines de las explotaciones ganaderas y la aplicación de lodos de depuradoras, actividades que han sido declaradas como no compatibles en la normativa de aplicación directa. Asimismo, y con un carácter más general, pueden establecerse medidas agroambientales que favorezcan prácticas agrarias dirigidas a la conservación de los valores del ZEC y que posibiliten en el futuro el mantenimiento de las labores realizadas en el contexto de la medida «conexión funcional del hábitat de interés comunitario (3170*)».

Ámbito de aplicación: Ámbito de la norma de gestión

C. Información de los valores naturales para fomentar la conservación y el desarrollo sostenible del entorno.

Pretende aumentar el conocimiento de los valores naturales de la zona por parte de la población local, con la finalidad de que los ciudadanos colaboren en la conservación del espacio.

Dentro de este proyecto se han considerado la siguiente actuación:

C.1. Campaña de información y concienciación ciudadana entre la población local.

Objetivos: aumentar la estima de los espacios naturales y de las especies de interés entre la población local, así como transmitir la importancia del territorio dentro de la red Natura 2000.

Descripción de la actuación: se realizará una campaña informativa entre la población local, con el objetivo de dar a conocer las principales

característiques i valors dels hàbitats i espècies de la zona. La campanya ha d'anar dirigida a tots els sectors de la població, però amb especial atenció als que poden exercir alguna influència sobre els hàbitats i les espècies que alberguen i prestant especial atenció a la població jove pel fet que seran els futurs gestors de la zona.

Àmbit d'aplicació: ZEC.

7. PROGRAMA D'ACTUACIONS

En este capítol es presenta sintèticament el programa d'actuacions previst per a l'execució de la present norma de gestió, que no és sinó la suma dels diferents projectes i actuacions previstos en el capítol mesures de gestió activa. En funció de la naturalesa i objectius les actuacions s'agrupen i quantifiquen de la manera següent:

características y valores de los hábitats y especies de la zona. Esta campaña debe ir dirigida a todos los sectores de la población, pero prestando especial atención a aquellos que pueden ejercer alguna influencia sobre los hábitats y las especies que albergan y prestando especial atención a la población joven debido a que serán los futuros gestores de la zona.

Ámbito de aplicación: ZEC

7. PROGRAMA DE ACTUACIONES

En este capítulo se presenta sintéticamente el programa de actuaciones previsto para la ejecución de la presente norma de gestión, que no es otro que la suma de los diferentes proyectos y actuaciones previstos en el capítulo medidas de gestión activa. En función de su naturaleza y objetivos a conseguir, las actuaciones se han agrupan y cuantifican de la siguiente manera:

Apartat	Núm.	Nom de la mesura o actuació de gestió activa	Prioritat	Font de finançament	Pressupost (€)	Responsabilitat sectorial de l'actuació	Previsió d'anualització:
A. Avaluació de comunitats	A.1	Estudi i seguiment de l'hàbitat d'interès comunitari d'especial prioritat.	Necessària: zona A	CITMA	1.500 €	CITMA	1 1.500 €
							2 -
							3 -
	A.2	Seguiment de l'estat de conservació de les espècies.	Prioritari: zona A Necessària: zona C i zona perifèrica de protecció.	CITMA	4.500 €	CITMA	4 -
							5 -
							6 -
	A.3	Seguiment de la qualitat de l'aigua i determinació de l'hidroperiode.	Necessària: zona A	CITMA	6.000 €	CITMA	1 4.500 €
							2 -
							3 -
B. Projecte de millora, restauració i conservació	B.1	Recuperació de les característiques específiques de l'hàbitat d'interès comunitari d'especial prioritat.	Prioritària: zona A Necessària: zona C i zona perifèrica de protecció.	CITMA	119.300 €	CITMA	4 69.300 €
							5 50.000 €
							6 -
	B.2	Connexió funcional de l'hàbitat d'interès comunitari d'especial prioritat.	Prioritat: Zona C necessària: zona perifèrica de protecció.	CITMA	12.000 € (2.000 €/any, condicionats a disponibilitat de terrenys)	CITMA	1 2.000 €
							2 2.000 €
							3 2.000 €
	B.3	Disseny d'ajudes Xarxa Natura 2000 (pagaments compensatoris) i mesures agroambientals	Prioritat: zona C necessària: zona perifèrica de protecció	CITMA	30.000 € (5.000 €/any, condicionats a disponibilitat de terrenys)	CITMA	4 2.000 €
							5 2.000 €
							6 2.000 €
C. Projecte d'informació dels valors naturals.	C.1	Campanya d'informació i conscienciació ciutadana entre la població local.	Necessària: tota la ZEC	CITMA	6.000	CITMA	1 1.000 €
							2 2.500 €
							3 2.500 €
							4 -
							5 -
							6 -
<i>TOTAL</i>					179.300 €		-

Apartado	Nº	Nombre de la medida o actuación de gestión activa	Prioridad	Fuente de financiación	Presupuesto (€)	Responsabilidad sectorial de la actuación	Previsión de anualización:
A. Evaluación de comunidades	A.1	Estudio y seguimiento del hábitat de interés comunitario de especial prioridad.	Necesaria: Zona A	CITMA	1.500 €	CITMA	1 1.500 €
							2 -
							3 -
							4 -
							5 -
							6 -
	A.2	Seguimiento del estado de conservación de las especies.	Prioritario: Zona A Necesaria: Zona C y Zona periférica de protección	CITMA	4.500 €	CITMA	1 -
							2 1.500 €
							3 -
							4 1.500 €
							5 -
							6 1.500 €
B. Proyecto de mejora, restauración y conservación	B.1	Recuperación de las características específicas del hábitat de interés comunitario de especial prioridad	Prioritaria: Zona A Necesaria: Zona C y Zona Periférica de Protección	CITMA	6.000 €	CITMA	1 4.500 €
							2 -
							3 -
							4 -
							5 -
							6 1.500 €
	B.2	Conexión funcional del hábitat de interés comunitario de especial prioridad	Prioridad: Zona C Necesaria: Zona periférica de protección	CITMA	12.000 € (2.000 €/año, condicionados a disponibilidad de terrenos)	CITMA	1 2.000 €
							2 2.000 €
							3 2.000 €
							4 2.000 €
							5 2.000 €
							6 2.000 €
C. Proyecto de información de los valores naturales.	C.1	Campaña de información y concienciación ciudadana entre la población local.	Necesaria: Toda la ZEC	CITMA	30.000 € (5.000 €/año, condicionados a disponibilidad de terrenos)	CITMA	1 5.000 €
							2 5.000 €
							3 5.000 €
							4 5.000 €
							5 5.000 €
							6 5.000 €
							-
<i>TOTAL</i>					179.300 €		-

8. RÈGIM D'avaluació dels resultats de les mesures de conservació sobre els hàbitats i les espècies presents

L'avaluació dels resultats de les mesures de conservació (normativa i directrius i mesures de gestió activa) sobre els hàbitats i espècies presents en la ZEC objecte de la norma de gestió es realitzarà periòdicament, coincidint en el temps amb la realització dels informes d'aplicació de la directiva Hàbitats (Directiva 92/43/CEE) previstos en l'article 17.

Es proposen dos sistemes d'indicadors:

- Indicadors per al seguiment de l'estat d'aplicació de la norma.

- Indicadors per al seguiment de l'estat de conservació de les espècies i hàbitats.

8. RÉGIMEN DE EVALUACIÓN DE LOS RESULTADOS DE LAS MEDIDAS DE CONSERVACIÓN SOBRE LOS HÁBITATS Y ESPECIES PRESENTES.

La evaluación de los resultados de las medidas de conservación (normativa y directrices y medidas de gestión activa) sobre los hábitats y especies presentes en el ZEC objeto de la norma de gestión se realizará periódicamente, coincidiendo en el tiempo con la realización de los Informes de aplicación de la directiva Hábitats (Directiva 92/43/CEE) previstos en su artículo 17.

Se proponen dos sistemas de indicadores:

- Indicadores para el seguimiento del estado de aplicación de la norma.

- Indicadores para el seguimiento del estado de conservación de las especies y hábitats.

8.1. Indicadors per al seguiment de l'estat d'aplicació de la norma.

Mesura de gestió activa	Indicadors	
	Realitzacions	Resultats
1. Estudi i seguiment de l'hàbitat d'interès comunitari d'especial prioritat.	Nombre de treballs tècnics i científics realitzats per a conéixer la composició actual i històrica de l'hàbitat de la ZEC i els processos que intervenen en la seua distribució.	Informes i estudi sobre l'hàbitat considerat amb millora de la informació disponible per a realitzar la valoració del seu estat de conservació.
2. Seguiment de l'estat de conservació de les espècies.	Nombre de treballs tècnics i científics que s'executen per a realitzar un seguiment del seu estat de conservació.	Nombre d'espècies d'interès comunitari respecte del total, per a les quals es disposa d'informació per a realitzar el seguiment del seu estat de conservació.
3. Seguiment de la qualitat de l'aigua i determinació de l'hidroperiode.	Nombre de treballs tècnics i científics que s'executen per a realitzar el seguiment.	Nombre i periodicitat de paràmetres determinats.
4. Recuperació de les característiques específiques de l'hàbitat d'interès comunitari d'especial prioritat.	Nombre d'actuacions que s'executen per a la recuperació de l'hàbitat 3170*.	Nombre d'actuacions executades en l'àmbit de la norma de gestió. Nombre d'espècies d'interès comunitari per a les quals es disposa d'informació per al seguiment del seu estat de conservació. Disminució de la conductivitat respecte de valors actuals.
5. Connexió funcional de l'hàbitat d'interès comunitari d'especial prioritat	Superficie en hectàrees destinada a la connexió funcional.	Superficie en hectàrees d'ús agrícola que passen a estar ocupades per vegetació natural
6. Disseny d'ajudes Xarxa Natura 2000 (pagaments compensatoris) i mesures agroambientals.	Superficie en hectàrees destinades a ajudes Xarxa Natura 2000 i mesures agroambientals.	Pagaments per ajudes Xarxa Natura 2000 i mesures agroambientals.
7. Campanya d'informació i conscienciació ciutadana entre la població local.	Nombre d'activitats divulgatives i publicacions.	Nombre de destinataris de les activitats.

8.2. Indicadors per al seguiment de l'estat de conservació d'espècies i hàbitats.

8.2.1. Indicadors de seguiment de l'estat de conservació d'espècies i hàbitats.

Són els mateixos indicadors que s'utilitzen per a estableir l'estat de conservació. Servixen en este cas per a valorar si l'evolució dels elements de gestió és positiva o negativa respecte a l'«estat de conservació favorable» a mantindre o aconseguir.

8.2.2. Indicadors per a quantificar el progrés de la norma de gestió en relació amb el seguiment.

S'establixen dos indicadors:

– Grau de seguiment: % d'espècies i hàbitats per a les quals s'ha evaluat l'estat de conservació als 6 anys.

– Grau d'avanc en objectius de conservació: % d'espècies i hàbitats que:

- Mantenen l'estat de conservació,
- Milloren l'estat de conservació,
- Empitjoren l'estat de conservació.

A este efecte el llindar per a quantificar un canvi en l'estat de conservació es definix com el pas d'una categoria a una altra, de manera que en la següent figura qualsevol canvi de categoria de dreta a esquerra és una millora. I un empitjorament en el sentit contrari:

8.1. Indicadores para el seguimiento del estado de aplicación de la norma.

Medida de gestión activa	Indicadores	
	Realizaciones	Resultados
1. Estudio y seguimiento del hábitat de interés comunitario de especial prioridad.	Número de trabajos técnicos y científicos realizados para conocer la composición actual e histórica del hábitat de la ZEC, así como los procesos que intervienen en su distribución,	Informes y estudio sobre el hábitat considerado con mejora de la información disponible para realizar la valoración de su estado de conservación.
2. Seguimiento del estado de conservación de las especies.	Número de trabajos técnicos y científicos que se ejecutan para realizar un seguimiento de su estado de conservación	Número de especies de interés comunitario respecto del total, para las que se dispone de información para realizar el seguimiento de su estado de conservación.
3. Seguimiento de la calidad del agua y determinación del hidroperiodo	Número de trabajos técnicos y científicos que se ejecutan para realizar el seguimiento	Número y periodicidad de parámetros determinados
4. Recuperación de las características específicas del hábitat de interés comunitario de especial prioridad	Número de actuaciones ejecutadas en el ámbito de la norma de gestión 3170*	Número de actuaciones ejecutadas en el ámbito de la norma de gestión Número de especies de interés comunitario, para las que se dispone de información para realizar el seguimiento de su estado de conservación Disminución de la conductividad respecto valores actuales
5. Conexión funcional del hábitat de interés comunitario de especial prioridad	Superficie en hectáreas destinada a la conexión funcional	Superficie en hectáreas de uso agrícola que pasan a estar ocupadas por vegetación natural
6. Diseño de ayudas red natura 2000 (pagos compensatorios) y medidas agroambientales	Superficie en hectáreas destinadas a ayudas red natura 2000 y medidas agroambientales	Pagos por ayudas red natura 2000 y medidas agroambientales
7. Campaña de información y concienciación ciudadana entre la población local	Número de actividades divulgativas y publicaciones.	Número de destinatarios de las actividades

8.2. Indicadores para el seguimiento del estado de conservación de las especies y hábitats.

8.2.1. Indicadores de seguimiento del estado de conservación de las especies y hábitats.

Son los mismos indicadores que se utilizan para establecer el estado de conservación, sirviendo en este caso para valorar si la evolución de los elementos de gestión es positiva o negativa con respecto a este «estado de conservación favorable» a mantener o alcanzar.

8.2.2. Indicadores para cuantificar el progreso de la Norma de Gestión en relación con el seguimiento.

Se establecen dos indicadores:

– Grado de seguimiento: % de especies y hábitats para las que se ha evaluado el estado de conservación a los 6 años.

– Grado de avance en objetivos de conservación: % de especies y hábitats que

- Mantienen el estado de conservación
- Mejoran el estado de conservación
- Empeoran el estado de conservación

A este efecto, el umbral para cuantificar un cambio en el estado de conservación se define como el paso de una categoría a otra, de forma que en la siguiente figura, cualquier cambio de categoría de derecha a izquierda es una mejora y un empeoramiento en el sentido contrario:

Favorable	Desfavorable-inadequat	Desfavorable-roí
→ Empitjora l'estat de conservació		
← Millora l'estat de conservació		

El canvi de la categoria desconegut a qualsevol altra categoria no es considera una millora o empitjorament de l'estat de conservació, però sí un avanç en el grau de coneixement de l'espècie o l'hàbitat. De la mateixa manera, el pas d'un estat de conservació conegut a la categoria desconegut implica només un retrocés en el grau de coneixement.

Favorable	Desfavorable-inadecuado	Desfavorable-malo
→ Empeora el estado de conservación		
← Mejora el estado de conservación		

El cambio de la categoría desconocido a cualquier otra categoría no se considera como una mejora o empeoramiento del estado de conservación, aunque si un avance en el grado de conocimiento de la especie o el hábitat. De igual forma, el paso de un estado de conservación conocido a la categoría desconocido, implica sólo un retroceso en el grado de conocimiento.

ANNEX IV

*Norma de gestió de la zona especial de conservació
Marjal de Nules (ES5222005)*

1. ÀMBIT DE LA NORMA DE GESTIÓ

L'àmbit territorial de la present norma de gestió comprén exclusivament la ZEC Marjal de Nules, ubicada a l'est dels termes municipals de Nules i Burriana, a la comarca de la Plana Baixa, al sud-est de la província de Castelló.

Igualment, i com es detalla en l'apartat de zonificació, també s'ha considerat en la norma de gestió el perímetre d'afecció de 500 metres entorn dels límits de la zona humida catalogada coincident amb l'espai i aprovada per mitjà de l'Acord de 10 de setembre de 2002, del Govern Valencià, d'aprovació del Catàleg de Zones Humides de la Comunitat Valenciana, i s'establix per al dit perímetre un règim específic d'avaluació de repercussions.

La delimitació cartogràfica de l'àmbit de la present norma de gestió es mostra en l'annex I del present decret.

2. INVENTARI DE TIPUS D'HÀBITATS NATURALS I HÀBITATS D'ESPÈCIES PRESENTS EN L'ESPAI, DESCRIPCIÓ DEL SEU ESTAT DE CONSERVACIÓ I DELS CRITERIS UTILITZATS PER A INTERPRETAR-LO

2.1. Hàbitats naturals i espècies presents en els espais

2.1.1. Hàbitats naturals d'interès comunitari

En la ZEC objecte d'esta norma de gestió estan representats els hàbitats d'interès comunitari següents, llistats en l'annex I de la Directiva 92/43/CEE (directiva d'hàbitats):

Codi hàbitat	Hàbitat	Superficie ocupada (ha) ¹	Cobertura (%) de la ZEC)
1150*	Llacunes costaneres	3,22	0,49
1420	Matolls halòfils mediterranis i termoatlàntics (<i>Sarcocornetea fructicosae</i>)	49,32	7,65
3150	Llacs eutròfics naturals amb vegetació de <i>Magnopotamion</i> o <i>Hydrocharition</i>	5,00	0,77
6420	Prats humits mediterranis d'herbes altes del <i>Molinion-Holoschoenion</i>	9,74	1,51
7210*	Torberes calcàries de <i>Cladium mariscus</i> i amb espècies del <i>Caricion davallianae</i>	10,08	1,56

* Hàbitat prioritari. ¹ La superficie ocupada es correspon amb la superfície total dels recintes on l'hàbitat és majoritari, sense tindre'n en compte la cobertura real dins d'estes tessel·les. En el cas de l'hàbitat 3150, la cobertura indicada correspon a l'hàbitat cartografiat, que coincideix amb les principals séquies, andanes i canals de la Marjal de Nules.

ANEXO IV

*Norma de gestión de la zona especial de conservación
Marjal de Nules (ES5222005).*

1. ÁMBITO DE LA NORMA DE GESTIÓN

El ámbito territorial de la presente norma de gestión abarca exclusivamente la ZEC Marjal de Nules, ubicada al este de los términos municipales de Nules y Burriana, en la comarca de la Plana Baixa, al sureste de la provincia de Castellón.

Igualmente, y como se detalla en el apartado de zonificación, también se ha considerado en la norma de gestión el perímetro de afección de 500 metros en torno a los límites de la zona húmeda catalogada coincidente con el espacio y aprobada mediante el Acuerdo de 10 de septiembre de 2002, del Gobierno Valenciano, de aprobación del Catálogo de Zonas Húmedas de la Comunidad Valenciana, estableciéndose para dicho perímetro un régimen específico de evaluación de repercusiones.

La delimitación cartográfica del ámbito de la presente norma de gestión se muestra en el anexo I del presente decreto.

2. INVENTARIO DE TIPOS DE HÁBITATS NATURALES Y HÁBITATS DE ESPECIES PRESENTES EN EL ESPACIO, DESCRIPCIÓN DE SU ESTADO DE CONSERVACIÓN Y DE LOS CRITERIOS UTILIZADOS PARA INTERPRETARLO.

2.1. Hábitats naturales y especies presentes en los espacios

2.1.1. Hábitats naturales de interés comunitario

En la ZEC objeto de la presente norma de gestión se encuentran representados los siguientes hábitats de interés comunitario listados en el anexo I de la Directiva 92/43/CEE (Directiva Hábitat):

Código hábitat	Hábitat	Superficie ocupada (ha) ¹	Cobertura (%) de la ZEC)
1150*	Lagunas costeras	3,22	0,49
1420	Matorrales halófilos mediterráneos y termoatlánticos (<i>Sarcocornetea fructicosae</i>)	49,32	7,65
3150	Lagos eutróficos naturales con vegetación de <i>Magnopotamion</i> o <i>Hydrocharition</i>	5,00	0,77
6420	Prados húmedos mediterráneos de hierbas altas del <i>Molinion-Holoschoenion</i>	9,74	1,51
7210*	Turberas calcáreas de <i>Cladium mariscus</i> y con especies del <i>Caricion davallianae</i>	10,08	1,56

* Hábitat prioritario. ¹ La superficie ocupada se corresponde con la superficie total de los recintos donde el hábitat es mayoritario, sin tener en cuenta la cobertura real de los mismos dentro de estas teselas. En el caso del hábitat 3150, la cobertura indicada corresponde al hábitat cartografiado, que coincide con las principales acequias, andanas y canales de la Marjal de Nules.

2.1.2. Espècies d'interès comunitari de l'annex II de la directiva d'hàbitats

Únicament hi ha dos espècies d'interès comunitari llistades en l'annex II de la Directiva 92/43/CEE (directiva d'hàbitats) presents en l'espai: *Emys orbicularis* (tortuga d'aigua europea) i *Mauremys leprosa* (tortuga d'aigua ibèrica).

2.1.3. Altres espècies de flora i fauna importants per a la gestió de l'espai

En el LIC es dóna la presència d'altres espècies importants per a la gestió de l'espai. Es tracta d'espècies que han sigut considerades com amenaçades a la Comunitat Valenciana, per estar incloses en les categories «vulnerable» o «en perill d'extinció» en els llistats actualitzats dels catàlegs valencians d'espècies de fauna i flora amenaçades.

2.1.2. Especies de interés comunitario del anexo II de la Directiva de Hábitats.

Únicamente existen dos especies de interés comunitario listadas en el anexo II de la Directiva 92/43/CEE (Directiva Hábitat) presentes en el espacio: *Emys orbicularis* (Galápagos europeo) y *Mauremys leprosa* (Galápagos leproso).

2.1.3. Otras especies de flora y fauna importantes para la gestión del espacio

En el LIC se da la presencia de otras especies importantes para la gestión del espacio. Se trata de especies que han sido consideradas como amenazadas en la Comunitat Valenciana, por estar incluidas en las categorías «vulnerable» o «en peligro de extinción» en los listados actualizados de los catálogos valencianos de especies de fauna y flora amenazadas.

Nom de l'espai	Nom de l'espècie	Grup taxonòmic	Unitat poblacional	Any a què es referix la població	Cens	Categoria de protecció
MARJAL DE NULES	<i>Charadrius alexandrinus</i>	B	Parelles reproductores	2014	1	Vulnerable
	<i>Unio mancus</i>	I	Quadricúles UTM 1 km	2013	2	Perill d'extinció
	<i>Nymphaea alba</i>	P	Metres quadrats d'ocupació	2012	27	Vulnerable
	<i>Thalictrum maritimum</i>	P	Metres quadrats d'ocupació	2014	88	Vulnerable

Grup taxonòmic: M = mamífers, A = amfibis, R = rèptils, F = peixos, I = invertebrats, P = plantes; B = aus

* * * * *

Nombre del espacio	Nombre de la especie	Grupo Taxonómico	Unidad poblacional	Año al que se refiere la población	Censo	Categoría de protección
MARJAL DE NULES	<i>Charadrius alexandrinus</i>	B	Parejas reproductoras	2014	1	Vulnerable
	<i>Unio mancus</i>	I	Cuadrículas UTM 1 km	2013	2	Peligro de extinción
	<i>Nymphaea alba</i>	P	Metros cuadrados de ocupación	2012	27	Vulnerable
	<i>Thalictrum maritimum</i>	P	Metros cuadrados de ocupación	2014	88	Vulnerable

Grupo taxonómico: M = Mamíferos, A = Anfibios, R = Reptiles, F = Peces, I = Invertebrados, P = Plantas; B=Aves

2.2. Determinació de l'estat de conservació dels hàbitats i espècies presents en els espais, i criteris de valoració

2.2.1. Sistema d'avaluació i criteris

El sistema d'avaluació de l'estat de conservació, basat en la integració de quatre grans blocs o paràmetres, està basat en les directrius estableties per a l'avaluació dels hàbitats i espècies sota l'informe d'aplicació de les directives d'Hàbitat (article 17) i Aus (article 12). Per al desenvolupament d'estes directrius, s'ha elaborat un manual metodològic que explica els diferents paràmetres que s'utilitzen per a la valoració de cada un dels blocs d'avaluació, anàlisi de la informació disponible, eines de càcul o les matrius i regles d'integració utilitzades. Este document, denominat *Guia per a l'avaluació de l'estat de conservació dels hàbitats i espècies en Xarxa Natura 2000*, està en la pàgina web: <http://www.cma.gva.es/web/indice.aspx?nodo=81025&idioma=C>, i pot ser consultat per a una explicació detallada de les metodologies de càlcul dels resultats que s'exposen en el document tècnic informatiu i justificatiu de la present norma de gestió (memòria tècnica) el resultat final del qual es reproduïx a continuació.

2.2. Determinación del estado de conservación de los hábitats y especies presentes en los espacios y criterios de valoración.

2.2.1. Sistema de evaluación y criterios

El sistema de evaluación del estado de conservación, basado en la integración de cuatro grandes bloques o parámetros, está basado en las directrices establecidas para la evaluación de los hábitats y especies bajo el informe de aplicación de las directivas Hábitat (artículo 17) y Aves (artículo 12). Para el desarrollo de estas directrices, se ha elaborado un manual metodológico que explica los diferentes parámetros que se utilizan para la valoración de cada uno de los bloques de evaluación, análisis de la información disponible, herramientas de cálculo o las matrices y reglas de integración utilizadas. Este documento, llamado *Guía para la evaluación del estado de conservación de los hábitats y especies en Red Natura 2000*, se encuentra en la página web: <http://www.cma.gva.es/web/indice.aspx?nodo=81025&idioma=C>, y puede ser consultado para una explicación detallada de las metodologías de cálculo de los resultados que se exponen en el documento técnico informativo y justificativo de la presente norma de gestión (memoria técnica) cuyo resultado final se reproduce a continuación.

2.2.2. Valoració de l'estat de conservació actual dels hàbitats naturals i les espècies

2.2.2. Valoración del estado de conservación actual de los hábitats naturales y las especies

Estat de conservació actual dels hàbitats terrestres de la ZEC MARJAL DE NULES						
Codi hàbitat	Hàbitat	Rang	Superficie ocupada	Estructura i funcions específiques	Perspectives de futur	Avaluació global de l'estat de conservació
1150*	Llacunes costaneres	F	F	DM	DM	DM
1420	Matolls halòfils mediterranis i termoatlàntics (<i>Sarcocornetea fruticosi</i>).	DM	DM	DM	DM	DM
3150	Llacs eutròfics naturals amb vegetació <i>Magnopotamion o Hydrocharition</i>	DM	DM	DM	DM	DM
6420	Prats humits mediterranis d'herbes altes del <i>Molinion-Holoschoenion</i>	F	F	DM	DM	DM
7210*	Torberes calcàries de <i>Cladium mariscus</i> i amb espècies del <i>Caricion davallianae</i>	DM	DM	DM	DM	DM

*Hàbitat prioritari. Estat de conservació per a tots els paràmetres: F, favorable (verd); DI, desfavorable-inadequat (ambre); DM, desfavorable-mal (roig); D, desconegut (insuficient informació per a fer una assignació; blanc).

Estat de conservació actual de les espècies d'interés comunitari en la ZEC MARJAL DE NULES					
Especie	Rang	Població	Hàbitat	Perspectives de futur	Avaluació global de l'estat de conservació
Tortuga d'aigua europea	F	D	DI	DI	DI
Tortuga d'aigua ibèrica	F	D	DI	DI	DI

Estat de conservació per a tots els paràmetres: F, favorable (verd); DI, desfavorable-inadequat (ambre); DM, desfavorable-mal (roig); D, desconegut (blanc).

* * * * *

Estado de conservación actual de los hábitats terrestres de la ZEC MARJAL DE NULES						
Código de hábitat	Hábitat	Rango	Superficie ocupada	Estructura y funciones específicas	Perspectivas de futuro	Evaluación global del estado de conservación
1150*	Lagunas costeras	F	F	DM	DM	DM
1420	Matorrales halófilos mediterráneos y termoatlánticos (<i>Sarcocornetea fruticosi</i>).	DM	DM	DM	DM	DM
3150	Lagos eutróficos naturales con vegetación <i>Magnopotamion o Hydrocharition</i>	DM	DM	DM	DM	DM
6420	Prados húmedos mediterráneos de hierbas altas del <i>Molinion-Holoschoenion</i>	F	F	DM	DM	DM
7210*	Turberas calcáreas de <i>Cladium mariscus</i> y con especies del <i>Caricion davallianae</i>	DM	DM	DM	DM	DM

*Hábitat prioritario. Estado de conservación para todos los parámetros: F, favorable (verde); DI, desfavorable-inadecuado (ámbar); DM, desfavorable-malo (rojo); D, desconocido (insuficiente información para realizar una asignación; blanco).

Estado de conservación actual de las especies de interés comunitario en la ZEC MARJAL DE NULES					
Especie	Rango	Población	Hábitat	Perspectivas de futuro	Evaluación global del estado de conservación
Galápago europeo	F	D	DI	DI	DI
Galápago leproso	F	D	DI	DI	DI

Estado de conservación para todos los parámetros: F, favorable (verde); DI, desfavorable-inadecuado (ámbar); DM, desfavorable-malo (rojo); D, desconocido (blanco).

2.2.3. Estat de conservació favorable

2.2.3.1. Definició de l'estat de conservació favorable dels hàbitats

Ateses les limitacions per a l'obtenció de dades que permeten avaluar l'estat de conservació dels hàbitats en el moment de l'entrada en vigor de la directiva d'Hàbitats, així com l'absència de pertorbacions significatives fins a la valoració actual, s'assumix que l'estat de conservació favorable dels hàbitats per a este espai es definix pel manteniment o la millora dels valors actuals dels paràmetres d'avaluació. Açò vol dir que l'hàbitat es trobarà en estat favorable si manté o millora eixos valors actuals (els que presenta quan es va avaluar l'estat actual de l'hàbitat) quan ja ha aconseguit l'estat favorable. Esta millora pot produir-se per diferents motius, com l'aplicació de les mesures i directrius de gestió activa (restauració, eliminació de factors d'alteració, etc.) o la mateixa evolució natural de l'hàbitat.

2.2.3.2. Definició d'estat de conservació favorable de les espècies

Per a les espècies que han mostrat una valoració global favorable, es considera que mantindran o milloraran el seu estat de conservació sempre que els valors actuals dels paràmetres d'avaluació es mantinguin estables o s'incrementen respecte als de referència. Per tant, es trobaran en estat de conservació favorable si es mantenen o incrementen els valors poblacionals de referència favorable, el rang i la superficie i qualitat de l'hàbitat.

Per a les espècies que han mostrat una valoració global desfavorable, estes aconseguiran l'estat favorable una vegada que els paràmetres d'avaluació es recuperen fins a conseguir o superar els valors de referència o les tendències que han motivat esta catalogació d'estat desfavorable.

3. OBJECTIUS DE CONSERVACIÓ I GESTIÓ

3.1. Objectius de gestió referents als hàbitats d'interès comunitari

Els objectius de gestió comuna per al conjunt dels hàbitats d'interès comunitari de presència confirmada en l'espai són els següents:

1. Actualitzar periòdicament la informació cartogràfica de la superfície i cobertura, així com aquells paràmetres que permeten calcular els diferents índexs dels blocs d'avaluació de l'estat de conservació dels hàbitats.

2. Mantindre o millorar la distribució, superfície, cobertura i funcions específiques de cada un dels hàbitats en el moment d'entrada en vigor de les normes de gestió. Amb caràcter general, es permetrà l'evolució natural dels tipus d'hàbitats a altres comunitats de la successió, sempre que estos canvis no es deguen a alteracions provocades directament o indirectament per l'activitat humana.

3. Promoure la coordinació amb la planificació hidrològica, a fi de procurar la conservació dels hàbitats naturals d'interès comunitari associats a les masses d'aigua.

Únicament s'establixen objectius de gestió específics per a un hàbitat: 3150 Llacs eutròfics naturals amb vegetació *Magnopotamion* o *Hydrocharition*, en concret:

1. Detindre els processos d'erosió sedimentària en canals, séquies i basses a causa de les males pràctiques agrícoles i de l'ocupació del terreny, per mitjà de l'eliminació dels factors que afecten l'estructura i la funció dels dits canals. Per a això, les pràctiques de maneig, com el dragatge i la neteja de canals, l'aplicació de fitosanitaris, etc. hauran d'estar subjectes a valoració de repercussions sobre la Xarxa Natura 2000. Així mateix, es considera com a no compatible la cementació i l'aterrament dels dits canals, així com l'ús d'herbicides en els marges.

3.2. Objectius de gestió referents a les espècies

Els objectius de gestió per a les espècies de l'annex II de la directiva d'hàbitats, així com per a les altres espècies importants per a la gestió de l'espai són:

1. Actualitzar de forma periòdica la informació sobre la distribució, superfície ocupada, cobertura, grandària poblacional, etc., així com d'aquells paràmetres que permeten calcular els diferents índexs dels blocs d'avaluació de l'estat de conservació de l'espècie.

2.2.3. Estado de conservación favorable.

2.2.3.1. Definición del estado de conservación favorable de los hábitats

Dadas las limitaciones para la obtención de datos que permitan evaluar el estado de conservación de los hábitats en el momento de la entrada en vigor de la directiva Hábitat, así como la ausencia de perturbaciones significativas hasta la valoración actual, se asume que el estado de conservación favorable de los hábitats para este espacio viene definido por el mantenimiento o mejora de los valores actuales de los parámetros de evaluación. Esto quiere decir, que el hábitat se encontrará en estado favorable si mantiene o mejora esos valores actuales (los que presenta cuando se evaluó el estado actual del hábitat) cuando ya ha alcanzado el estado Favorable. Esta mejora puede producirse por diferentes motivos, como la aplicación de las medidas y directrices de gestión activa (restauración, eliminación de factores de alteración, etc.) o la propia evolución natural del hábitat.

2.2.3.2 Definición de estado de conservación favorable de las especies

Para las especies que han mostrado una valoración global favorable, se considera que mantendrán o mejorarán su estado de conservación siempre que los valores actuales de los parámetros de evaluación se mantengan estables o se incrementen con respecto a los de referencia. Por tanto, se encontrará en estado de conservación favorable si se mantienen o incrementan los valores poblacionales de referencia favorable, el rango y la superficie y calidad del hábitat.

Para las especies que han mostrado una valoración global desfavorable, estas alcanzarán el estado favorable una vez los parámetros de evaluación se recuperen hasta alcanzar o superar los valores de referencia o las tendencias que han motivado esta catalogación de estado desfavorable.

3. OBJETIVOS DE CONSERVACIÓN Y GESTIÓN

3.1. Objetivos de gestión referentes a los hábitats de interés comunitario

Los objetivos de gestión comunes para el conjunto de los hábitats de interés comunitario de presencia confirmada en el espacio son los siguientes:

1. Actualizar periódicamente la información cartográfica de la superficie y cobertura, así como aquellos parámetros que permitan calcular los diferentes índices de los bloques de evaluación del estado de conservación de los hábitats.

2. Mantener o mejorar la distribución, superficie, cobertura y funciones específicas de cada uno de los hábitats en el momento de entrada en vigor de las normas de gestión. Con carácter general, se permitirá la evolución natural de los tipos de hábitats a otras comunidades de la sucesión, siempre que estos cambios no se deban a alteraciones provocadas directa o indirectamente por la actividad humana.

3. Promover la coordinación con la planificación hidrológica, al objeto de procurar la conservación de los hábitats naturales de interés comunitario asociados a las masas de agua.

Únicamente se establecen objetivos de gestión específicos para un hábitat: 3150 Lagos eutróficos naturales con vegetación *Magnopotamion* o *Hydrocharition*, en concreto:

1. Detener los procesos de erosión sedimentaria en canales, acequias y balsas debido a las malas prácticas agrícolas y a la ocupación del terreno, mediante la eliminación de los factores que están afectando la estructura y función de dichos canales. Para ello las prácticas de manejo, como el dragado y limpieza de canales, la aplicación de fitosanitarios, etc. deberán estar sujetas a valoración de repercusiones sobre la Red Natura 2000. Asimismo, se considera como no compatible la cementación y el aterramiento de dichos canales, así como el empleo de herbicidas en los márgenes.

3.2. Objetivos de gestión referentes a las especies

Los objetivos de gestión para las especies del anexo II de la Directiva Hábitat así como para las otras especies importantes para la gestión del espacio son:

1. Actualizar de forma periódica la información sobre la distribución, superficie ocupada, cobertura, tamaño poblacional, etc., así como de aquellos parámetros que permitan calcular los diferentes índices de los bloques de evaluación del estado de conservación de la especie.

2. Mantindre o millorar la distribució, població, superfície ocupada, cobertura en el moment d'entrada en vigor de les normes de gestió, sempre que estos paràmetres permeten considerar que l'espècie està dins «de l'estat de conservació favorable» i que les perspectives de futur per a estes variables siguin bones.

3. Les espècies protegides es troben en hàbitats aquàtics i amfíbis i estan presents en llacunes, turberes litorals, séquies i canals de marjals i zones agrícoles. Per això, tota l'extensa xarxa de canals que hi ha en esta zona humida de la Marjal de Nules, haurà de mantindre's, assegurant així la conservació dels hàbitats presents tant en les basses com en les séquies.

3.3. Objectius de gestió referents al conjunt de l'espai

A fi d'integrar els diferents objectius específics per als hàbitats i les diferents classificacions d'espècies, els objectius de gestió per al conjunt de l'espai pretenen redimensionar els anteriors, de manera que puguen establir-se prioritats d'acord amb les directrius següents:

a) **Concepció en xarxa.** Contribució de cada hàbitat i/o espècie al conjunt de la Xarxa Natura 2000 a escala regional (Comunitat Valenciana), nacional i europea.

En funció de la cobertura de cada hàbitat dins de l'espai, de la proporció relativa que representa dins del conjunt de la Xarxa Natura 2000 a la Comunitat Valenciana i de la contribució relativa de la primera a la Xarxa Natura 2000 a Europa, els hàbitats i les espècies més importants són els següents:

- Hàbitat: 1150* Llacunes costaneres
- Hàbitat: 7210* Turberes calcàries de *Cladium mariscus* i amb espècies del *Caricion davallianae*
- Hàbitat: 3150 Llacs eutròfics naturals amb vegetació *Magnopotamion* o *Hydrocharition*
- Espècie: *Emys orbicularis*
- Espècie: *Mauremys leprosa*

Per la qual cosa tindran prioritat les mesures de gestió que afavorisquen la conservació d'estos elements i aquelles mesures que contribuïsquen a aconseguir o mantindre un estatus de «conservació favorable».

b) **Priorització de recursos.** Les directrius de gestió activa podran iniciar-se d'acord amb un calendari de prioritats basades en el grau d'importància de les espècies en un context de recursos limitats. En este sentit, l'orde de prioritat per a l'execució de mesures de gestió, en cas de ser necessari, serà el següent:

1. Hàbitat: 1150* Llacunes costaneres.
2. Hàbitat: 7210* Turberes calcàries de *Cladium mariscus* i amb espècies del *Caricion davallianae*.
3. Hàbitat: 3150 Llacs eutròfics naturals amb vegetació *Magnopotamion* o *Hydrocharition*.

c) **Context econòmic, social i territorial.** L'evolució de l'aplicació de les normes de gestió tindrà en compte els canvis en el context econòmic, social i territorial de l'entorn de l'espai, de manera que s'adapte, en la medida que siga possible, a les diferents necessitats i limitacions impuestas pel medi socioeconòmic. Esta adaptació podrà tindre lloc sempre que no siguin contràries als objectius de gestió dels hàbitats i espècies i contribuïsca a aconseguir un estat de conservació favorable d'estos.

d) **Implicacions urbanístiques i d'ordenació del territori.** La norma de gestió no pot obviar el fet que una superfície significativa de l'espai ha experimentat, sobretot en els últims anys, una proliferació de vivendes aïllades sobre sòl no urbanitzable. Pel que fa a la zonificació estableida en el present document, la major part de les dites edificacions, al voltant de les quals concorre una problemàtica específica de tipus legal i jurídic, s'ubiquen en una zona dominada pels usos agrícoles i en la qual no s'ha detectat la presència d'hàbitats d'interès comunitari, encara que la xarxa de séquies està distribuïda en gran part en esta mateixa àrea. En este sentit, per tant, ha de considerar-se que els efectes de la mencionada proliferació d'edificacions, tot i ser rellevants des d'altres punts de vista relacionats amb el medi ambient o el paisatge, no ho són pel que fa als objectius de conservació dels elements a què es referix este document (és a dir, als hàbitats i espècies d'interès comunitari presents en la zona) més enllà dels efectes derivats de determinades actuacions específiques, com l'eventual abocament d'aigües residuals o de residus originats per l'activitat agrícola.

2. Mantener o mejorar la distribución, población, superficie ocupada, cobertura en el momento de entrada en vigor de las Normas de gestión, siempre que estos parámetros permitan considerar que la especie se encuentra dentro del «estado de conservación favorable» y que las perspectivas de futuro para estas variables sean buenas.

3. Las especies protegidas se encuentran en hábitats acuáticos y anfibios y están presentes en lagunas, turberas litorales, acequias y canales de marjales y zonas agrícolas. Por ello, toda la extensa red de canales que se encuentran en esta zona húmeda de la Marjal de Nules, deberá mantenerse, asegurando así la conservación de los hábitats presentes tanto en las balsas como en las acequias.

3.3. Objetivos de gestión referentes al conjunto del espacio

Con objeto de integrar los diferentes objetivos específicos para los hábitats y las diferentes clasificaciones de especies, los objetivos de gestión para el conjunto del espacio pretenden redimensionar los anteriores de forma que puedan establecerse prioridades en función de las siguientes directrices:

a) **Concepción en red.** Contribución de cada hábitat y/o especie al conjunto de la Red Natura 2000 a escala regional (Comunitat Valenciana), nacional y europea.

En función de la cobertura de cada hábitat dentro del espacio, de la proporción relativa que representa dentro del conjunto de la Red Natura 2000 en la Comunitat Valenciana y de la contribución relativa de la primera a la Red Natura 2000 en Europa, los hábitats y especies más importantes son los siguientes:

- Hàbitat: 1150* Lagunas costeras
- Hàbitat: 7210* Turberas calcáreas de *Cladium mariscus* y con especies del *Caricion davallianae*
- Hàbitat: 3150 Lagos eutróficos naturales con vegetación *Magnopotamion* o *Hydrocharition*
- Especie: *Emys orbicularis*
- Especie: *Mauremys leprosa*

Por lo que tendrán prioridad las medidas de gestión que favorezcan la conservación de estos elementos y aquellas medidas que contribuyan a alcanzar o mantener un estatus de «conservación favorable».

b) **Priorización de recursos.** Las directrices de gestión activa podrán iniciarse de acuerdo con un calendario de prioridades basadas en el grado de importancia de las especies en un contexto de recursos limitados. En este sentido, el orden de prioridad para la ejecución de medidas de gestión, en caso de ser necesario, será el siguiente:

1. Hàbitat: 1150* Lagunas costeras.
2. Hàbitat: 7210* Turberas calcáreas de *Cladium mariscus* y con especies del *Caricion davallianae*.
3. Hàbitat: 3150 Lagos eutróficos naturales con vegetación *Magnopotamion* o *Hydrocharition*.

c) **Contexto económico, social y territorial.** La evolución de la aplicación de las normas de gestión tendrá en cuenta los cambios en el contexto económico, social y territorial del entorno del espacio, de forma que se adapte, en la medida de lo posible, a las diferentes necesidades y limitaciones impuestas por el medio socioeconómico. Esta adaptación podrá tener lugar siempre y cuando no sean contrarias a los objetivos de gestión de los hábitats y especies y contribuya a alcanzar un estado de conservación favorable de los mismos.

d) **Implicaciones urbanísticas y de ordenación del territorio.** La norma de gestión no puede obviar el hecho de que una superficie significativa del espacio ha experimentado, sobre todo en los últimos años, una proliferación de viviendas aisladas sobre suelo no urbanizable. Por lo que respecta a la zonificación establecida en el presente documento, la mayor parte de dichas edificaciones, alrededor de las cuales concurre una problemática específica de tipo legal y jurídico, se ubican en una zona dominada por los usos agrícolas y en la que no se ha detectado la presencia de hábitats de interés comunitario, aunque la red de acequias se encuentra distribuida en gran parte en esta misma área. En este sentido, por tanto, debe considerarse que los efectos de la mencionada proliferación de edificaciones, aún siendo relevantes desde otros puntos de vista relacionados con el medio ambiente o el paisaje, no lo son por lo que respecta a los objetivos de conservación de los elementos a los que se refiere el presente documento (es decir, a los hábitats y especies de interés comunitario presentes en la zona) más allá de los efectos derivados de ciertas actuaciones específicas, como el eventual vertido de aguas residuales o de residuos originados por la actividad agrícola.

Per esta raó, i tenint en compte, a més la concurrencia en la zona d'altres normatives específiques amb rellevància directa sobre la problemàtica detectada (en particular, la consideració de la Marjal de Nules com a zona humida catalogada, segons l'Acord del Govern Valencià de 10 de setembre de 2002), així com la tramitació, actualment en curs, del Pla Especial de Paisatge de la Marjal Nules-Burriana per part de l'òrgan competent d'esta conselleria, s'ha optat per no incorporar al present document cap determinació explícita referent a les mencionades vivendes aïllades en sòl no urbanitzable, i estes queden, per tant, subjectes a allò que, si és el cas, es determine a partir de l'aplicació de la legislació urbanística que corresponga a cada cas.

4. ZONIFICACIÓ DE L'ÀMBIT D'APLICACIÓ DE LA NORMA DE GESTIÓ

L'àmbit d'aplicació de la norma de gestió es zonifica, a efectes normatius i de gestió, en tres categories de zones (zona A, zona B i zona C). A més, i d'acord amb el que s'establix en l'Acord de 10 de setembre de 2002, del Govern Valencià, d'aprovació del Catàleg de Zones Humides de la Comunitat Valenciana, s'incorpora a esta norma el perímetre d'afecció de 500 metres entorn dels límits de la zona humida, per al qual s'establix un règim específic d'avaluació de repercussions.

4.1. Zona A

Orienta sobre les àrees de la ZEC en què consta la presència d'hàbitats naturals d'especial prioritat. En este cas, els dits hàbitats són els següents:

Codi	Hàbitat
1150 *	Llacunes costaneres
7210*	Torberes calcàries de <i>Cladium mariscus</i> i amb espècies del <i>Caricion davallianae</i>

4.2. Zona B

Orienta sobre les àrees de la ZEC en què consta la presència de la resta d'hàbitats naturals d'interès comunitari:

Codi	Hàbitat
1420	Matolls halòfils mediterranis i termoatlàntics (<i>Sarcocornetea fruticosi</i>).
3150	Llacs eutròfics naturals amb vegetació <i>Magnopotamion</i> o <i>Hydrocharition</i>
6420	Prats humits mediterranis d'herbes altes del <i>Molinion-Holoschoenion</i>

La presència de l'hàbitat 3150 queda restringida en este espai a la xarxa de canals, séquies, basses, sequiols i altres estructures comparables que travessen la major part de l'espai, per la qual cosa la plasmació cartogràfica de tots ells no resulta possible a l'escala de treball d'esta norma més enllà d'un criteri merament orientatiu.

4.3. Zona C

Correspon a les àrees incloses en la ZEC que no formen part de les categories A o B, però que presenten un interès per a la conservació de l'espai considerat en el seu conjunt. En este cas, la zona inclosa en esta categoria de zonificació correspon a una àmplia àrea bàsicament ocupada per terrenys agrícoles, on s'ha produït, a més, el procés d'edificació dispersa a què s'ha fet menció en apartats anteriors, per a la qual es planteja com a objectiu general –sense perjuí de la restauració de la legalitat urbanística en aquells casos que corresponga– el manteniment del mosaic d'usos actualment existents i la correcció dels impacts puntuals, de tipus directe o indirecte, que els dits usos produïxen sobre les zones de major valor ambiental.

4.4. Perímetre d'afecció de la zona humida catalogada (zona PA)

La delimitació del perímetre d'afecció de la zona humida catalogada correspon a l'establert en l'Acord de 10 de setembre de 2002, i la seua delimitació s'indica en el pla següent. Ha d'assenyalar-se que, ja que

Por esta razón, y teniendo en cuenta además la concurrencia en la zona de otras normativas específicas con relevancia directa sobre la problemática detectada (en particular, la consideración de la Marjal de Nules como zona húmeda catalogada, según el Acuerdo del Gobernador Valenciano de 10 de septiembre de 2002), así como la tramitación, actualmente en curso, del Plan Especial de Paisaje de la Marjal Nules-Burriana por parte del órgano competente de esta Consellería, se ha optado por no incorporar al presente documento ninguna determinación explícita referente a las mencionadas viviendas aisladas en suelo no urbanizable, quedando por tanto sujetas las mismas a lo que en su caso se determine a partir de la aplicación de la legislación urbanística que corresponda a cada caso.

4. ZONIFICACIÓN DEL ÁMBITO DE APLICACIÓN DE LA NORMA DE GESTIÓN

El ámbito de aplicación de la norma de gestión se zonifica, a efectos normativos y de gestión, en tres categorías de zonas (zona A, zona B y zona C). Además, y de acuerdo con lo que se establece en el Acuerdo de 10 de septiembre de 2002, del Gobierno Valenciano, de aprobación del Catálogo de Zonas Húmedas de la Comunidad Valenciana, se incorpora a la presente norma el perímetro de afección de 500 metros en torno a los límites de la zona húmeda, para el cual se establece un régimen específico de evaluación de repercusiones.

4.1. Zona A

Orienta sobre las áreas de la ZEC en las que consta la presencia de hábitats naturales de especial prioridad. En el presente caso dichos hábitats son los siguientes:

Código	Hábitat
1150 *	Lagunas costeras
7210*	Turberas calcáreas de <i>Cladium mariscus</i> y con especies del <i>Caricion davallianae</i>

4.2. Zona B

Orienta sobre las áreas de la ZEC en las que consta la presencia del resto de hábitats naturales de interés comunitario:

Código	Hábitat
1420	Matorrales halófilos mediterráneos y termoatlánticos (<i>Sarcocornetea fruticosi</i>).
3150	Lagos eutróficos naturales con vegetación <i>Magnopotamion</i> o <i>Hydrocharition</i>
6420	Prados húmedos mediterráneos de hierbas altas del <i>Molinion-Holoschoenion</i>

La presencia del hábitat 3150 queda restringida en este espacio a la red de canales, acequias, balsas, «sequiols» y otras estructuras comparables que atraviesan la mayor parte del espacio, por lo que la plasmación cartográfica de todos ellos no resulta posible a la escala de trabajo de la presente norma más allá de un criterio meramente orientativo.

4.3. Zona C

Corresponde a las áreas incluidas en la ZEC que no forman parte de las categorías A o B, pero que presentan un interés para la conservación del espacio considerado en su conjunto. En el presente caso, la zona incluida en esta categoría de zonificación corresponde a una amplia área básicamente ocupada por terrenos agrícolas, en la que además se ha producido el proceso de edificación dispersa al que se ha hecho mención en apartados anteriores, para la que se plantea como objetivo general –sin perjuicio de la restauración de la legalidad urbanística en aquellos casos que corresponda– el mantenimiento del mosaico de usos actualmente existentes y la corrección de los impactos puntuales, de tipo directo o indirecto, que dichos usos producen sobre las zonas de mayor valor ambiental.

4.4. Perímetro de afección de la Zona Húmeda Catalogada (Zona PA)

La delimitación del perímetro de afección de la zona húmeda catalogada corresponde al establecido en el Acuerdo de 10 de septiembre de 2002, y su delimitación se indica en el plano siguiente. Debe señalar-

l'àmbit de la Zona d'Especial Conservació (ZEC) excedeix en part el de la zona humida catalogada, una part del perímetre d'afecció definit en l'acord mencionat deixa de tindre tal consideració als efectes d'esta norma de gestió, i passa a incloure's en la categoria de zonificació correspondent (en este cas, en la zona C).

Quant a les zones perifèriques de protecció en el sentit previst en l'article 29 *quater* de la Llei 11/1994, no se'n preveu, en este cas, la definició, com tampoc s'ha considerat necessari establir cap de les mesures relatives a la coherència ecològica i la connectivitat de la Xarxa Natura 2000 a què es referix l'article 14 *sexies* de la llei mencionada.

5. NORMATIVA D'APLICACIÓ DIRECTA

5.1. Mesures per a evitar el deteriorament dels hàbitats i les alteracions sobre les espècies

Per a la definició de les mesures que s'indiquen a continuació s'han tingut en compte, en primer lloc, els objectius de conservació establerts para cada un dels hàbitats i espècies que són objecte d'esta norma de gestió; les pressions, impactes i amenaces que es projecten sobre estos, així com la necessitat d'assegurar l'èxit a llarg termini de les distinates actuacions previstes en les directrius i mesures de gestió activa. En segon lloc, s'ha valorat també la normativa preexistente que ja es projecta sobre l'àmbit territorial de la norma de gestió i que permet la conservació dels diversos elements, en especial les normatives reguladores de l'activitat urbanística, la legislació general d'aigües i la legislació de protecció de zones humides.

Des d'este punt de vista, per tant, les activitats i actuacions que s'indiquen en els apartats següents han de considerar-se incompatibles als efectes d'esta norma i, per tant, quedarien excloses de qualsevol possibilitat d'autorització per part de l'òrgan competent que corresponguera. No obstant això, després de la petició justificada prèvia per part dels seus promotores, podrà estudiar-se i acordar-se per part de la Direcció General de Medi Natural la realització d'una evaluació de repercussions sobre la Xarxa Natura 2000 respecte a estes, a l'efecte d'aplicar el règim d'aprovació, autorització o conformitat previst en el Decret 60/2012, de 5 d'abril, del Consell, pel qual es regula el règim especial d'avaluació i d'aprovació, autorització o conformitat de plans, programes i projectes que puguen afectar la Xarxa Natura 2000.

5.1.1. Normes per a la protecció d'hàbitats naturals i les espècies de fauna i flora

Les normes que s'indiquen en este apartat s'aplicaran a les àrees zonificades com A i B, tal com s'indiquen en l'apartat corresponent d'esta norma de gestió. En les dites zones, es consideren incompatibles les actuacions, canvis d'ús i/o plans, programes i projectes següents, fins que no estiguin relacionats directament amb mesures de gestió del lloc establides en esta norma de gestió i/o siguin considerades com a tals per part de l'òrgan gestor de la Xarxa Natura 2000:

1. El desbrossament no selectiu o l'eliminació total de la coberta vegetal natural, així com la rompuda de terrenys ocupats a l'entrada en vigor d'esta norma per vegetació natural, excepte quan la dita eliminació siga necessària per a l'execució d'actuacions que compten amb evaluació de repercussions favorable o quan forme part de pràctiques de maneig d'hàbitats considerades com a tals per l'òrgan gestor de la Xarxa Natura 2000.

2. Les cremes de qualsevol naturalesa i extensió, ja es facen sobre la coberta vegetal natural o sobre parcel·les agrícoles, excepte quan formen part de pràctiques de maneig d'hàbitats considerades com a tals per l'òrgan gestor de la Xarxa Natura 2000 o quan es facen de manera controlada, per iniciativa municipal, per a evitar riscos d'incendis en zones molt pròximes a les edificacions existentes i, en este cas, s'hauran de sometre a evaluació de repercussions.

3. Les noves edificacions i construccions de qualsevol tipus.

4. El cementat o formigonat de séquies, quan es tracte de llits que van sobre substrat natural.

5.1.2. Normes d'aplicació general per al conjunt de l'espai

larse que, puesto que el ámbito de la Zona de Especial Conservación (ZEC) excede en parte al de la zona húmeda catalogada, una parte del perímetro de afección definido en el mencionado acuerdo deja de tener tal consideración a efectos de la presente norma de gestión, pasando a incluirse en la categoría de zonificación correspondiente (en este caso, en la zona C).

En cuanto a las zonas periféricas de protección en el sentido previsto en el artículo 29 *quater* de la Ley 11/1994, no se prevé, en el presente caso, la definición de las mismas, como tampoco se ha considerado necesario establecer ninguna de las medidas relativas a la coherencia ecológica y la conectividad de la Red Natura 2000 a las que se refiere el artículo 14 *sexies* de la mencionada ley.

5. NORMATIVA DE APLICACIÓN DIRECTA

5.1. Medidas para evitar el deterioro de los hábitats y las alteraciones sobre las especies

Para la definición de las medidas que se indican a continuación se han tenido en cuenta, en primer lugar, los objetivos de conservación establecidos para cada uno de los hábitats y especies que son objeto de la presente norma de gestión; las presiones, impactos y amenazas que se proyectan sobre ellos, así como la necesidad de asegurar el éxito a largo plazo de las distintas actuaciones previstas en las directrices y medidas de gestión activa. En segundo lugar, se ha valorado también la normativa preexistente que ya se proyecta sobre el ámbito territorial de la norma de gestión y que permite la conservación de los diferentes elementos, en especial las normativas reguladoras de la actividad urbanística, la legislación general de aguas y la legislación de protección de zonas húmedas.

Desde este punto de vista, por tanto, las actividades y actuaciones que se indican en los apartados siguientes deben considerarse como incompatibles a los efectos de la presente norma y, por tanto, quedarían excluidas de cualquier posibilidad de autorización por parte del órgano competente que correspondiera. No obstante lo anterior, previa petición justificada por parte de sus promotores, podrá estudiarse y acordarse por parte de la Dirección general de Medio Natural la realización de una evaluación de repercusiones sobre la Red Natura 2000 respecto a las mismas, a los efectos de aplicar de Régimen de aprobación, autorización o conformidad previsto en el Decreto 60/2012, de 5 de abril, del Consell, por el que se regula el régimen especial de evaluación y de aprobación, autorización o conformidad de planes, programas y proyectos que puedan afectar a la Red Natura 2000.

5.1.1 Normas para la protección de hábitats naturales y las especies de fauna y flora

Las normas que se indican en este apartado se aplicarán a las áreas zonificadas como A y B, tal y como se indican en el apartado correspondiente de la presente norma de gestión. En dichas zonas, se consideran incompatibles las siguientes actuaciones, cambios de uso y/o planes, programas y proyectos, en tanto que no estén relacionadas directamente con medidas de gestión del lugar establecidas en la presente norma de gestión y/o sean consideradas como tales por parte del órgano gestor de la Red Natura 2000:

1. El desbroce no selectivo o la eliminación total de la cubierta vegetal natural, así como la roturación de terrenos ocupados a la entrada en vigor de la presente norma por vegetación natural, excepto cuando dicha eliminación sea necesaria para la ejecución de actuaciones que cuenten con evaluación de repercusiones favorable o cuando forme parte de prácticas de manejo de hábitats consideradas como tales por el órgano gestor de la Red Natura 2000.

2. Las quemas de cualquier naturaleza y extensión, ya se realicen sobre la cubierta vegetal natural o sobre parcelas agrícolas, excepto cuando formen parte de prácticas de manejo de hábitats consideradas como tales por el órgano gestor de la Red Natura 2000 o cuando se realicen de forma controlada, por iniciativa municipal, para evitar riesgos de incendios en zonas muy próximas a las edificaciones existentes, en cuyo caso se deberán someter a evaluación de repercusiones.

3. Las nuevas edificaciones y construcciones de cualquier tipo.

4. El cementado u hormigonado de acequias cuando se trate de cauces que discurren sobre sustrato natural.

5.1.2. Normas de aplicación general para el conjunto del espacio

Les normes que s'indiquen en este apartat s'aplicaran, a més, a les àrees zonificades com A i B, a les incloses en l'àrea C. En les dites zones, atés que contribuïxen a la conservació de l'espai considerat en el seu conjunt, es consideren incompatibles les actuacions següents, mentre no estiguin relacionades directament amb mesures de gestió del lloc establides en esta norma de gestió i/o siguin considerades com a tals per part de l'òrgan gestor de la Xarxa Natura 2000:

1. Totes aquelles activitats que puguen produir la contaminació de sòls o del subsòl amb risc per als hàbitats i les espècies, així com les que produïsquen menyscavament dels usos actuals o potencials d'estos recursos o de la seua capacitat ecològica. En el mateix sentit, es considera incompatible tot tipus d'abocament sólid o líquid potencialment contaminant sobre els sòls o la seua incorporació al subsòl per mitjà de qualsevol procediment.

2. L'atterrament o l'alteració del perfil del terreny, excepte que es tracte de les actuacions previstes en l'apartat 6.2.1.3 (adequació de les parcel·les amb terra vegetal quan estiga lligada a l'activitat agrícola en aquelles zones en què la dita activitat es considere compatible).

3. Totes aquelles activitats i actuacions que no resulten compatibles amb el caràcter de sòl no urbanitzable d'especial protecció atribuït a l'àrea en aplicació de l'article 15 de la Llei 11/1994, com a zona humida catalogada.

5.1.3. Normes aplicables al perímetre d'afecció de la zona humida catalogada (zona PA)

Quant a l'àrea corresponent al perímetre d'afecció, no es proposen en esta norma activitats o actuacions incompatibles, sense perjúi del que s'indica en l'apartat 6.2.2 respecte a la necessitat de sotmetre avaluació de repercuussions algunes de les dites actuacions.

5.2. Règim d'avaluació de repercuussions

En aplicació dels articles 6 i 8 i de l'annex I del Decret 60/2012, esta norma de gestió concreta quins projectes han d'inserir-se al camp d'aplicació material del mencionat decret, atés que afecten l'àmbit d'aquest espai. Així mateix, concreta quins plans, programes o projectes no hauran de sotmetre's a avaluació, bé per estar relacionats amb la gestió del lloc, bé per no presentar sobre la base de dades objectives probabilitat d'afecció apreciable, per la qual cosa no serà necessari obtindre valoració preliminar de repercuussions. En la resta de supòsits que entren dins del camp d'aplicació del Decret 60/2012, seran les correspondents valoracions preliminars les que indicaran la necessitat o no de realitzar l'avaluació detallada.

5.2.1. Obligació general d'avaluar

Amb caràcter general, i sense perjúi d'allò que s'ha indicat en l'apartat següent, queden sotmesos a avaluació de repercuussions sobre la Xarxa Natura 2000 els plans, programes i projectes que entren dins de l'àmbit d'aplicació territorial i material del Decret 60/2012, de 5 d'abril, del Consell, pel qual es regula el règim especial d'avaluació i d'aprovació, autorització o conformitat de plans, programes i projectes que puguen afectar la Xarxa Natura 2000.

Pel que fa a l'àmbit d'aplicació territorial, i de conformitat amb el que preveu l'article 3 del Decret 60/2012, el règim d'avaluació de repercuussions s'aplicarà en les àrees següents:

- Tot l'àmbit de la ZEC inclosa en esta norma de gestió.

– L'àrea constituida pel perímetre d'afecció de la zona humida catalogada.

Així mateix, i de conformitat amb allò que s'ha indicat en l'apartat 8 de l'annex del decret esmentat es considerarà que entren dins del camp d'aplicació material del dit decret, els projectes següents:

Així mateix, de conformitat amb allò que s'ha indicat en l'apartat 8 de l'annex del decret esmentat, i sense perjúi del que s'indica en l'apartat següent respecte a plans, programes o projectes exclosos de substanciar l'avaluació de repercuussions sobre la Xarxa Natura 2000, es consideraran com a incloses en el camp d'aplicació material del dit decret, als efectes d'esta norma, els projectes següents:

1. L'obertura, ampliació o canvi de traçat de camins, en la mesura que afecten l'àmbit de la ZEC.
2. En l'àmbit de les zones A i B de la ZEC, les activitats d'ús públic del medi en grups organitzats superiors a 30 persones, incloent-hi

Las normas que se indican en el presente apartado se aplicarán, además a las áreas zonificadas como A y B, a las incluidas en el área C. En dichas zonas, en tanto que contribuyen a la conservación del espacio considerado en su conjunto, se consideran incompatibles las siguientes actuaciones, en tanto que no estén relacionadas directamente con medidas de gestión del lugar establecidas en la presente norma de gestión y/o sean consideradas como tales por parte del órgano gestor de la Red Natura 2000:

1. Todas aquellas actividades que puedan producir la contaminación de suelos o del subsuelo con riesgo para los hábitats y especies, así como las que produzcan menoscabo de los usos actuales o potenciales de estos recursos o de su capacidad ecológica. En el mismo sentido, se considera incompatible todo tipo de vertido sólido o líquido potencialmente contaminante sobre los suelos o su incorporación al subsuelo mediante cualquier procedimiento.

2. El aterramiento o la alteración del perfil del terreno, excepto que se trate de las actuaciones contempladas en el apartado 6.2.1.3 (adecuación de las parcelas con tierra vegetal cuando se encuentre ligada a la actividad agrícola en aquellas zonas en que dicha actividad se considere compatible).

3. Todas aquellas actividades y actuaciones que no resulten compatibles con el carácter de suelo no urbanizable de especial protección atribuido al área en aplicación del artículo 15 de la Ley 11/1994, en tanto que zona húmeda catalogada.

5.1.3. Normas aplicables al perímetro de afección de la zona húmeda catalogada (zona PA)

En cuanto al área correspondiente al perímetro de afección, no se proponen en la presente norma actividades o actuaciones incompatibles, sin perjuicio de lo que se indica en el apartado 6.2.2 respecto a la necesidad de someter a evaluación de repercusiones algunas de dichas actuaciones.

5.2. Régimen de evaluación de repercuiones

En aplicación de los artículos 6 y 8 y del anexo I del Decreto 60/2012, la presente norma de gestión concreta qué proyectos deben incorporarse al campo de aplicación material del mencionado Decreto en tanto que afecten al ámbito del presente espacio. Asimismo, concreta qué planes, programas o proyectos no deberán someterse a evaluación, bien por estar relacionados con la gestión del lugar, bien por no presentar sobre la base de datos objetivos probabilidad de afección apreciable, por lo que no será preciso obtener valoración preliminar de repercuiones. En el resto de supuestos que entran dentro del campo de aplicación del Decreto 60/2012, serán las correspondientes Valorciones preliminares las que indicarán la necesidad o no de realizar la evaluación detallada.

5.2.1. Obligación general de evaluar

Con carácter general, y sin perjuicio de lo indicado en el apartado siguiente, quedan sometidos a evaluación de repercuiones sobre la Red Natura 2000 los planes, programas y proyectos que entran dentro del ámbito de aplicación territorial y material del Decreto 60/2012, de 5 de abril, del Consell, por el que se regula el régimen especial de evaluación y de aprobación, autorización o conformidad de planes, programas y proyectos que puedan afectar a la Red Natura 2000.

En lo que respecta al ámbito de aplicación territorial, y de conformidad con lo previsto en el artículo 3 del Decreto 60/2012, el régimen de evaluación de repercuiones se aplicará en las siguientes áreas:

- Todo el ámbito de la ZEC incluida en la presente norma de gestión.

– El área constituida por el Perímetro de Afección de la Zona Húmeda Catalogada.

Asimismo, y de conformidad con lo indicado en el apartado 8 del anexo del citado decreto se considerará que entran dentro del campo de aplicación material del citado decreto, los siguientes proyectos:

Asimismo, de conformidad con lo indicado en el apartado 8 del anexo del citado decreto, y sin perjuicio de lo que se indica en el apartado siguiente respecto a planes, programas o proyectos excluidos de sustanciar la evaluación de repercuiones sobre la Red Natura 2000, se considerarán como incluidos en el campo de aplicación material del citado decreto, a efectos de la presente norma, los siguientes proyectos:

1. La apertura, ampliación o cambio de trazado de caminos, en tanto que afecten al ámbito de la ZEC.
2. En el ámbito de las zonas A y B de la ZEC, las actividades de uso público del medio en grupos organizados superiores a 30 personas,

competicions esportives o altres esdeveniments esportius, lúdics o culturals.

3. En l'àmbit de les zones B i C de la ZEC, l'adequació de les parcel·les amb terra vegetal o l'alteració del perfil del terreny, quan es trobe lligada a l'activitat agrícola o recreativa en aquelles zones en què la dita activitat es considere compatible.

4. En l'àmbit de la ZEC, les pràctiques de maneig de les séquies, canals, basses, sequiols i altres estructures comparables, que no hagen sigut considerats com a incompatibles en l'apartat corresponent i, en especial, els desbrossaments i dragatges i l'eliminació de vegetació dels marges.

5. En l'àmbit de la ZEC i el perímetre d'afecció de la zona humida catalogada, les autoritzacions d'abocament d'aigües residuals i les concessions per a aproveitament d'aigües subterrànies, així com els bombaments, drenatges o instal·lació de qualsevol dispositiu que facilite la dessecació del terreny, incloent-hi l'extracció d'aigua amb fins agrícoles o altres.

6. En l'àmbit de la ZEC i el perímetre d'afecció de la zona humida catalogada, els canvis de classificació o qualificació del sòl respecte a la normativa urbanística vigent a l'entrada en vigor d'estes normes.

7. Les cremes controlades que es duguen a terme, per iniciativa municipal, per a evitar riscos d'incendis en zones molt pròximes a les edificacions existents.

5.2.2. Concreció de l'obligació d'avaluar

5.2.2.1. Plans, programes i projectes exclosos de substanciar l'avaluació de repercuSSIONS sobre la Xarxa Natura 2000

De conformitat amb allò que s'ha indicat en l'article 6 del dit Decret 60/2012, de 5 d'abril, queden exclosos de l'obligació d'avaluar les seues repercuSSIONS sobre el ZEC i ZEPA objecte d'esta norma de gestió, les actuacions següents:

a) Les actuacions expressament mencionades en les mesures de gestió activa, per estar relacionades directament amb la gestió de l'espai.

b) També queden exclosos de l'obligació d'avaluar les seues repercuSSIONS sobre este espai aquells plans, programes, projectes o activitats que s'han considerat com a incompatibles en les normes d'aplicació directa de la present norma de gestió, sense perjuí del que s'indica en l'apartat corresponent respecte a la seu possibilitat d'autorització excepcional.

c) Finalment, i de conformitat amb allò que s'ha indicat en l'article 8.1 del dit Decret 60/2012, de 5 d'abril, queden exclosos de l'obligació d'avaluar detalladament les seues repercuSSIONS sobre l'espai els següents supòsits de plans, programes o projectes, per considerar-se, sobre la base de dades objectives, que no és probable que tinguen afecions apreciables:

1. Totes aquelles actuacions relacionades amb la gestió del lloc i amb els objectius de conservació dels espais Xarxa Natura 2000 presents en l'àmbit de la norma esmentada, considerades com a tals per l'òrgan gestor de la Xarxa Natura 2000.

2. Totes aquelles actuacions de conservació, rehabilitació o millora de les construccions, instal·lacions i infraestructures existents legalment emplaçades en l'àmbit de la present zonificació, en la mesura que les dites actuacions s'ajusten a les restriccions derivades de la seu consideració legal.

3. Quan siguin desenrotllades o expressament autoritzades per l'òrgan de conca, les actuacions ordinàries de conservació de llits -com la retirada d'elements obstructius-, així com l'eliminació d'espècies al·lòctones i les obres d'emergència.

4. Les actuacions derivades de la restauració de la legalitat urbanística en aquells casos en què corresponga.

5. La pràctica de l'agricultura en la totalitat dels terrenys inclosos en la categoria de zonificació C i en el perímetre d'afecció de la zona humida catalogada, així com en aquells àmbits de les zones A i B en què es produïra la dita pràctica a l'entrada en vigor de les presents normes.

Per a tots estos casos, en conseqüència, no caldrà sol·licitar la valoració preliminar de repercuSSIONS.

5.2.2.2. Resta de supòsits

Els plans, programes o projectes que, tot i que entren en el camp d'aplicació territorial i material indicat en l'apartat 1, no hagen sigut expressament considerats en els apartats precedents com a exclosos

incluyendo competiciones deportivas u otros eventos deportivos, lúdicos o culturales.

3. En el ámbito de las zonas B y C de la ZEC, la adecuación de las parcelas con tierra vegetal o la alteración del perfil del terreno, cuando se encuentre ligada a la actividad agrícola o recreativa en aquellas zonas en que dicha actividad se considere compatible.

4. En el ámbito de la ZEC , las prácticas de manejo de las acequias, canales, balsas, *sequiols* y otras estructuras comparables, que no hayan sido considerados como incompatibles en el apartado correspondiente, y en especial los desbroces y dragados y la eliminación de vegetación de los márgenes.

5. En el ámbito de la ZEC y el perímetro de afección de la zona húmeda catalogada, las autorizaciones de vertido de aguas residuales y las concesiones para aprovechamiento de aguas subterráneas, así como los bombeos, drenajes o instalación de cualquier dispositivo que facilite la desecación del terreno, incluyendo la extracción de agua con fines agrícolas u otros.

6. En el ámbito de la ZEC y el perímetro de afección de la zona húmeda catalogada, los cambios de clasificación o calificación del suelo respecto a la normativa urbanística vigente a la entrada en vigor de las presentes normas.

7. Las quemas controladas que se lleven a cabo, por iniciativa municipal, para evitar riesgos de incendios en zonas muy próximas a las edificaciones existentes.

5.2.2.2.2. Concreción de la obligación de evaluar

5.2.2.2.1. Planes, Programas y proyectos excluidos de sustanciar la evaluación de repercusiones sobre la Red Natura 2000

De conformidad con lo indicado en el artículo 6 del precitado Decreto 60/2012, de 5 de abril, quedan excluidos de la obligación de evaluar sus repercusiones sobre el ZEC y ZEPA objeto de la presente norma de gestión, siguientes actuaciones:

a) Las actuaciones expresamente mencionadas en las Medidas de Gestión Activa, por estar relacionadas directamente con la gestión del espacio.

b) También quedan excluidos de la obligación de evaluar sus repercuSSIONS sobre este espacio aquellos planes, programas, proyectos o actividades que se han considerado como incompatibles en las normas de aplicación directa de la presente norma de gestión, sin perjuicio de lo que se indica en el apartado correspondiente respecto a la posibilidad de autorización excepcional de los mismos.

c) Finalmente, y de conformidad con lo indicado en el artículo 8.1 del precitado Decreto 60/2012, de 5 de abril, quedan excluidos de la obligación de evaluar detalladamente sus repercuSSIONS sobre el espacio los siguientes supuestos de planes, programas o proyectos, por considerarse, sobre la base de datos objetivos, que no es probable que tengan afecciones apreciables:

1. Todas aquellas actuaciones relacionadas con la gestión del lugar y con los objetivos de conservación de los espacios red natura 2000 presentes en el ámbito de las citada Norma consideradas como tales por el órgano gestor de la red Natura 2000.

2. Todas aquellas actuaciones de conservación, rehabilitación o mejora de las construcciones, instalaciones e infraestructuras existentes legalmente emplazadas en el ámbito de la presente zonificación, en tanto que dichas actuaciones se sujeten a las restricciones derivadas de la consideración legal de las mismas.

3. Cuando sean desarrolladas o expresamente autorizadas por el órgano de cuenca, las actuaciones ordinarias de conservación de cauces --como la retirada de elementos obstructivos--, así como la eliminación de especies alóctonas y las obras de emergencia.

4. Las actuaciones derivadas de la restauración de la legalidad urbanística en aquellos casos en que corresponda.

5. La práctica de la agricultura en la totalidad de los terrenos incluidos en la categoría de zonificación C y en el perímetro de afección de la zona húmeda catalogada, así como en aquellos ámbitos de las zonas A y B en que se viniera produciendo dicha práctica a la entrada en vigor de las presentes normas.

Para todos estos casos, en consecuencia, no será necesario solicitar la valoración preliminar de repercuSSIONS.

5.2.2.2.3. Resto de supuestos

Los planes, programes o projectos que, entrando en el campo de aplicación territorial y material indicado en el apartado 1, no hayan sido expresamente considerados en los apartados precedentes como exclui-

d'avaluació de repercussions, hauran de sotmetre's a avaluació detallada de la seua repercussions sobre els espais protegits de la Xarxa Natura 2000 objecte d'esta norma de gestió si així s'indica en les corresponents valoracions preliminars.

TAULA-RESUM. NORMES D'APLICACIÓ DIRECTA I CONCRECIÓ DE L'OBLIGACIÓ D'AVALUAR

ACTUACIONS NO AUTORIZABLES (EXCLOSOS D'AVALUACIÓ DE REPERCUSSIONS PER INCOMPATIBILITAT AMB LA CONSERVACIÓ)	Zona			
	A	B	C	ZPA
El desbrossament no selectiu o l'eliminació total de la cubierta vegetal natural, així com la rompuda de terrenys ocupats a l'entrada en vigor d'esta norma per vegetació natural, excepte quan la dita eliminació siga necessària per a l'execució d'actuacions que compten amb evaluació de repercussions favorable o quan forme part de pràctiques de maneig d'hàbitats considerades com a tals per l'òrgan gestor de la Xarxa Natura 2000.	X	X		
Les cremes de qualsevol naturalesa i extensió, ja es facen sobre la cubierta vegetal natural o sobre parcelles agrícolas, excepte quan formen part de pràctiques de maneig d'hàbitats consideradas com a tales por el órgano gestor de la Red Natura 2000 o quan es facen de manera controlada, por iniciativa municipal, para evitar riesgos de incendios en zonas muy próximas a las edificaciones existentes, en cuyo caso se deberán someter a evaluación de repercusiones.	X	X		
Les noves edificacions i construccions de qualsevol tipus.	X	X		
El cementat o formigonat de séquies quan es tracte de llits que van sobre substrat natural.	X	X		
Totes aquelles activitats que puguen produir la contaminació de sòls o del subsòl amb risc per als hàbitats i espècies, així com les que produïsquen menyscavament dels usos actuals o potencials d'estos recursos o de la seua capacitat ecològica. En el mateix sentit, es considera incompatible tot tipus d'abocament sólid o líquid potencialment contaminant sobre els sòls o la seua incorporació al subsòl per mitjà de qualsevol procediment.	X	X	X	
L'atterrament o l'alteració del perfil del terreny, excepte que es tracte de les actuacions previstes en l'apartat 6.2.1.3 (adequació de les parcel·les amb terra vegetal, quan estiga lligada a l'activitat agrícola en aquelles zones en què la dita activitat es considere compatible).	X	X	X	
Totes aquelles activitats i actuacions que no resulten compatibles amb el caràcter de sòl no urbanitzable d'especial protecció atribuït a l'àrea en aplicació de l'article 15 de la Llei 11/1994, com a zona humida catalogada.	X	X	X	
ACTUACIONS QUE NO REQUERIRAN AVALUACIÓ DE REPERCUSSIONS (SENSE AFECCIÓ PREVISIBLE SOBRE HÀBITATS O ESPÈCIES)	A	B	C	ZPA
Les actuacions expressament mencionades en les mesures de gestió activa, per estar relacionades directament amb la gestió de l'espai	X	X	X	X
Totes aquelles relacionades amb la gestió del lloc i amb els objectius de conservació dels espais Xarxa Natura 2000 presents en l'àmbit de la norma esmentada, considerades com a tals per l'òrgan gestor de la Xarxa Natura 2000	X	X	X	X
Actuacions de conservació, rehabilitació o millora de les construccions, instal·lacions i infraestructures existents legalment situades en l'àmbit d'esta zonificació, en la medida que les dites actuacions s'ajusten a les restriccions derivades de la seua consideració legal.	X	X	X	X

dos de evaluación de repercusiones, deberán someterse a evaluación detallada de su repercusiones sobre los espacios protegidos de la Red Natura 2000 objeto de la presente norma de gestión si así se indica en las correspondientes valoraciones preliminares.

TABLA-RESUM. NORMAS DE APLICACIÓN DIRECTA Y CONCRECIÓN DE LA OBLIGACIÓN DE EVALUAR

ACTUACIONES NO AUTORIZABLES (EXCLUIDAS DE EVALUACIÓN DE REPERCUSIONES POR INCOMPATIBILIDAD CON LA CONSERVACIÓN)	Zona			
	A	B	C	ZPA
El desbroce no selectivo o la eliminación total de la cubierta vegetal natural, así como la roturación de terrenos ocupados a la entrada en vigor de la presente norma por vegetación natural, excepto cuando dicha eliminación sea necesaria para la ejecución de actuaciones que cuenten con evaluación de repercusiones favorable o cuando forme parte de prácticas de manejo de hábitats consideradas como tales por el órgano gestor de la Red Natura 2000.	X	X		
Las quemas de cualquier naturaleza y extensión, ya se realicen sobre la cubierta vegetal natural o sobre parcelas agrícolas, excepto cuando formen parte de prácticas de manejo de hábitats consideradas como tales por el órgano gestor de la Red Natura 2000 o cuando se realicen de forma controlada, por iniciativa municipal, para evitar riesgos de incendios en zonas muy próximas a las edificaciones existentes, en cuyo caso se deberán someter a evaluación de repercusiones.	X	X		
Las nuevas edificaciones y construcciones de cualquier tipo.	X	X		
El cementado u hormigonado de acequias cuando se trate de cauces que discurren sobre sustrato natural.	X	X		
Todas aquellas actividades que puedan producir la contaminación de suelos o del subsuelo con riesgo para los hábitats y especies, así como las que produzcan menoscabo de los usos actuales o potenciales de estos recursos o de su capacidad ecológica. En el mismo sentido, se considera incompatible todo tipo de vertido sólido o líquido potencialmente contaminante sobre los suelos o su incorporación al subsuelo mediante cualquier procedimiento.	X	X	X	
El aterramiento o la alteración del perfil del terreno, excepto que se trate de las actuaciones contempladas en el apartado 6.2.1.3 (adecuación de las parcelas con tierra vegetal cuando se encuentre ligada a la actividad agrícola en aquellas zonas en que dicha actividad se considere compatible).	X	X	X	
Todas aquellas actividades y actuaciones que no resulten compatibles con el carácter de suelo no urbanizable de especial protección atribuido al área en aplicación del artículo 15 de la Ley 11/1994, en tanto que Zona Húmeda Catalogada.	X	X	X	
ACTUACIONES QUE NO REQUERIRÁN EVALUACIÓN DE REPERCUSIONES (SIN AFECCIÓN PREVISIBLE SOBRE HÁBITATS O ESPECIES)	A	B	C	ZPA
Las actuaciones expresamente mencionadas en las Medidas de Gestión Activa, por estar relacionadas directamente con la gestión del espacio	X	X	X	X
Todas aquellas relacionadas con la gestión del lugar y con los objetivos de conservación de los espacios red natura 2000 presentes en el ámbito de las citada Norma consideradas como tales por el órgano gestor de la red Natura 2000	X	X	X	X
Actuaciones de conservación, rehabilitación o mejora de las construcciones, instalaciones e infraestructuras existentes legalmenteemplazadas en el ámbito de la presente zonificación, en tanto que dichas actuaciones se sujeten a las restricciones derivadas de la consideración legal de las mismas.	X	X	X	X

Quan siguen desenrotllades o expressament autoritzades per l'òrgan de conca, les actuacions ordinàries de conservació de llits -com la retirada d'elements obstructius-, així com l'eliminació d'espècies al-lòctones i les obres d'emergència.	X	X	X
Les actuacions derivades de la restauració de la legalitat urbanística en aquells casos en què corresponga.	X	X	X
La pràctica de l'agricultura en la totalitat dels terrenys inclosos en la categoria de zonificació C i en el perímetre d'afecció de la zona humida catalogada, així com en aquells àmbits de les zones A i B en què es produïra la dita pràctica a l'entrada en vigor d'estes normes.	X	X	X
ACTUACIONS QUE REQUERIRAN AVALUACIÓ DE REPERCUSSIONS			ZPA
L'obertura, ampliació o canvi de traçat de camins.	X	X	X
Les cremes controlades que es duguen a terme, per iniciativa municipal, per a evitar riscos d'incendis en zones molt pròximes a les edificacions existentes.	X	X	X
Les autoritzacions d'abocament d'aigües residuals i les concessions per a aprofitament d'aigües subterrànies.	X	X	X
Les activitats d'ús públic del medi en grups organitzats superiors a 30 persones, incloent-hi competicions esportives o altres esdeveniments esportius, lúdics o culturals.	X	X	
En les àrees aquàtiques -séquies, canals, basses, sequiols, etc., les pràctiques de maneig que no hagen sigut considerades com a incompatibles, i en especial els desbrossaments i dragatges i l'eliminació de la vegetació dels marges.	X	X	X
L'adequació de les parcel·les amb terra vegetal o l'alteració del perfil del terreny, quan estiga lligada a l'activitat agrícola o recreativa en aquelles zones en què les dites activitats es consideren com a compatibles.		X	X
Els bombaments, drenatges o instal·lació de qualsevol dispositiu que facili la dessecació del terreny.	X	X	X
Els canvis de classificació o qualificació del sòl respecte a la normativa urbanística vigent a l'entrada en vigor d'estes normes.	X	X	X
Resta de supòsits compresos en l'àmbit d'aplicació material del Decret 60/2012 no indicats explícitament en els apartats anteriors.	X	X	X

6. CRITERIS ORIENTADORS I MESURES DE GESTIÓ ACTIVA

6.1. Criteris orientadors

Estos criterios orientadores pretenden orientar los planificadores y gestores de las políticas agrícolas y de conservación sobre la mejor manera de compatibilizar la ordenación y gestión de determinadas actuaciones relacionadas con los diferentes ámbitos con las exigencias derivadas de la normativa de la Xarxa Natura 2000, en particular con la exigencia de alcanzar o mantener el estado de conservación favorable de los hábitats y las especies que han motivado la declaración del ZEC que forma parte de este apartado de la norma de gestión.

6.1.1. Criterios orientadores para las prácticas agrícolas

Amb caràcter general, les bones pràctiques agrícoles han d'estar orientades a minimitzar l'impacte desfavorable sobre el medi ambient, i preservar la flora, la fauna i la integritat dels cicles biològics:

a) Racionalitzar l'ús de fertilitzants i productes fitosanitaris i plaguicidas en les parcel·les que inclogueren séquies, canals i bassots, per a disminuir el risc de contaminació de les aigües.

b) Substituir els plaguicidas d'ús general per altres més selectius i de categoria toxicològica menor, per a protegir la fauna silvestre d'estos espais.

c) Efectuar el treball i els tractaments fitosanitaris i plaguicidas tenint en compte els hàbits i cicles reproductius de les espècies silvestres presents en la zona de cultiu.

Cuando sean desarrolladas o expresamente autorizadas por el órgano de cuenca, las actuaciones ordinarias de conservación de cauces --como la retirada de elementos obstruyentes--, así como la eliminación de especies exóticas y las obras de emergencia.	X	X	X
Las actuaciones derivadas de la restauración de la legalidad urbanística en aquellos casos en que corresponda.	X	X	X
La práctica de la agricultura en la totalidad de los terrenos incluidos en la categoría de zonificación C y en el Perímetro de Afección de la Zona Húmeda Catalogada, así como en aquellos ámbitos de las Zonas A y B en que se viniera produciendo dicha práctica a la entrada en vigor de las presentes normas.	X	X	X
ACTUACIONES QUE REQUERIRÁN EVALUACIÓN DE REPERCUSIONES			ZPA
La apertura, ampliación o cambio de trazado de caminos.	X	X	X
Las quemas controladas que se lleven a cabo, por iniciativa municipal, para evitar riesgos de incendios en zonas muy próximas a las edificaciones existentes.	X	X	X
Las autorizaciones de vertido de aguas residuales y las concesiones para aprovechamiento de aguas subterráneas.	X	X	X
Las actividades de uso público del medio en grupos organizados superiores a 30 personas, incluyendo competiciones deportivas u otros eventos deportivos, lúdicos o culturales.	X	X	
En las áreas acuáticas -acequias, canales, balsas, «sequiols», etc., las prácticas de manejo que no hayan sido consideradas como incompatibles, y en especial los desbroces y dragados y la eliminación de la vegetación de los márgenes.	X	X	X
La adecuación de las parcelas con tierra vegetal o la alteración del perfil del terreno, cuando se encuentre ligada a la actividad agrícola o recreativa en aquellas zonas en que dichas actividades se consideren como compatibles.		X	X
Los bombeos, drenajes o instalación de cualquier dispositivo que facilite la desecación del terreno.	X	X	X
Los cambios de clasificación o calificación del suelo respecto a la normativa urbanística vigente a la entrada en vigor de las presentes normas.	X	X	X
Resto de supuestos comprendidos en el ámbito de aplicación material del Decreto 60/2012 no indicados explícitamente en los apartados anteriores.	X	X	X

6. CRITERIOS ORIENTADORES Y MEDIDAS DE GESTIÓN ACTIVA

6.1. Criterios orientadores

Los presentes criterios orientadores pretenden orientar a los planificadores y gestores de las políticas agrícolas y de conservación sobre el mejor modo de compatibilizar la ordenación y gestión de determinadas actuaciones relacionadas con dichos ámbitos con las exigencias derivadas de la normativa de la Red Natura 2000, en particular con la exigencia de alcanzar o mantener el estado de conservación favorable de los hábitats y las especies que han motivado la declaración del ZEC que forma parte del ámbito de la presente norma de gestión.

6.1.1. Criterios orientadores para las prácticas agrícolas

Con carácter general las buenas prácticas agrícolas deben estar orientadas a minimizar el impacto desfavorable sobre el medio ambiente, preservando la flora, la fauna y la integridad de los ciclos biológicos:

a) Racionalizar el uso de fertilizantes y productos fitosanitarios y plaguicidas en las parcelas que incluyan acequias, canales y bassots, para disminuir el riesgo de contaminación de las aguas.

b) Sustituir los plaguicidas de uso general por otros más selectivos y de categoría toxicológica menor, para proteger la fauna silvestre de estos espacios.

c) Efectuar el laboreo y los tratamientos fitosanitarios y plaguicidas teniendo en cuenta los hábitos y ciclos reproductivos de las especies silvestres presentes en la zona de cultivo.

d) Mantindre una cobertura vegetal el major temps possible sobre el terreny i, de forma molt especial, abandonar la pràctica de la crema de restolls o restes de poda, que elimina hàbitat de fauna associada.

6.1.1.1. Reducció en el consum d'agroquímics: utilització racional de fertilitzants, reduint l'ús de adobs químics, recuperant pràctiques de fertilització tradicionals, en general menys contaminants, i utilitzant productes alternatius com a residus de collites, per aaconseguir l'objectiu de reducció de l'ús de fertilitzants. Entre estes pràctiques es poden destacar:

a) Enterrar de manera superficial els adobs sòlids i adobs orgànics (ex. fems i purins procedents d'explotacions ramaderes).

b) Evitar adobs nitrogenats, inclosos fems o purins, en terrenys entollats.

c) Reduir el treball a la tardor.

d) Mantener el sòl cobert de vegetació, sobretot en èpoques de pluja.

6.1.1.2. Ús racional dels productes fitosanitaris i plaguicides per mitjà de la disminució del seu ús, l'elecció dels productes amb categoria toxicològica menor (antics AAA) i la utilització de sistemes de control alternatius, com la lluita integrada o el control biològic:

a) L'aplicació ha de fer-se en condicions de vent en calma o lleuger. D'esta manera es redueix l'arrossegament del producte pel vent cap a zones de vegetació contigües a què podria afectar negativament.

b) Sobre el terreny, s'haurà de repartir uniformement el producte en tota la superficie en tractament.

c) Acabades les labors, els excessos i sobrants han de ser traslladar-los a punts adequats d'arreplega.

6.1.1.3. Trituració restes vegetals en compte de cremar restolls i restes de poda, les parts verdes poden ser utilitzades per al consum del bestiar o per a la seua incorporació al sòl, reduint així, a més, el consumo de fertilitzants químics. Les restes que compten amb les propietats adequades poden ser utilitzades com a biomassa per a ús energètic. Esta directriu que, en tot cas, té caràcter de recomanació, únicament s'aplicarà en aquelles circumstàncies en què les característiques específiques –tipus de cultiu, estructura de la propietat, etc.– ho permeten i, en tot cas, no s'aplicaria a les restes de poda de cítrics, per a l'eliminació dels quals es considera que la utilització de cremadors representa una opció adequada.

6.1.1.4. Gestió d'altres residus, els plàstics, restes d'envasos i embalatges han de ser depositats en contenidors que permeten el seu transport a centres de reciclatge o a abocadors controlats. En cap cas han de ser cremats, soterrats o abandonats sobre el terreny.

6.2. Mesures de gestió activa

Les mesures de gestió activa constitueixen el conjunt d'actuacions necessàries que han d'executar-se amb la finalitat que els hàbitats i/o espècies de la ZEC mantinguoen o aconseguixen un estat de conservació favorable. La definició d'estat de conservació dels dits hàbitats i espècies s'ha detallat en l'apartat 2.2 d'esta norma.

Les actuacions plantejades es poden englobar en els apartats següents, en funció de la naturalesa de les intervencions:

A. Evaluació de comunitats

Engloba un conjunt d'actuacions dirigides a obtenir les dades necessàries per a actualitzar el coneixement dels impactes i les amenaces que puguen exercir alguna influència sobre els hàbitats i espècies en la ZEC, així com l'evolució de l'estat de conservació de l'hàbitat i espècies que s'hagen designat d'interès.

Dins d'este apartat s'han considerat les actuacions següents:

A.1. Estudi i seguiment dels hàbitats d'interés comunitari

Objectius: disposar d'una cartografia actualitzada (E: 1/10.000) i conéixer l'evolució dels diferents paràmetres que permeten el càcul dels índexs dels blocs de l'estat de conservació dels hàbitats d'interés comunitari (3150, 1150* i 7210*).

Descripció de l'actuació: es faran els treballs necessaris per a conéixer els hàbitats presents en la ZEC, així com els processos que intervenen en el seu estat de conservació, de manera que permeta realitzar la valoració del seu estat de conservació. Básicamente, estos trabajos consistirán en la realización de la cartografía inicial (E: 1/10.000) i una

d) Mantener una cobertura vegetal el mayor tiempo posible sobre el terreno y, de forma muy especial, abandonar la práctica de la quema de rastrojos o restos de poda, que elimina hábitat de fauna asociada.

6.1.1.1. Reducción en el consumo de agroquímicos: utilización racional de fertilizantes, reduciendo el uso de abonos químicos, recuperando prácticas de fertilización tradicionales, en general menos contaminantes, y utilizando productos alternativos como residuos de cosechas, para conseguir el objetivo de reducción del uso de fertilizantes. Entre estas prácticas se pueden destacar:

a) Enterrar de manera superficial los abonos sólidos y abonos orgánicos (ej. estiércoles y purines procedentes de explotaciones ganaderas).

b) Evitar abonados nitrogenados, incluidos estiércoles o purines, en terrenos encharcados.

c) Reducir el laboreo en otoño.

d) Mantener el suelo cubierto de vegetación, sobre todo en épocas de lluvia.

6.1.1.2. Uso racional de los productos fitosanitarios y plaguicidas mediante la disminución de su uso, la elección de los productos con categoría toxicológica menor (antiguos AAA) y la utilización de sistemas de control alternativos, como la lucha integrada o el control biológico:

a) La aplicación debe realizarse en condiciones de viento en calma o ligero. De esta forma se reduce el arrastre del producto por el viento hacia zonas de vegetación colindante a las que podría afectar negativamente.

b) Sobre el terreno, se deberá repartir uniformemente el producto en toda la superficie en tratamiento.

c) Terminadas las labores, los excesos y sobrantes deben ser trasladarlos a puntos adecuados de recogida.

6.1.1.3. Trituración restos vegetales en vez de quemar rastrojos y restos de poda, las partes verdes pueden ser utilizadas para el consumo del ganado o para su incorporación al suelo, reduciendo así, además, el consumo de fertilizantes químicos. Los restos que cuenten con las propiedades adecuadas, pueden ser utilizados como biomasa para uso energético. Esta directriz, que en todo caso tiene carácter de recomendación, únicamente se aplicará en aquellas circunstancias en que las características específicas –tipo de cultivo, estructura de la propiedad, etc.– lo permitan, y en todo caso no se aplicaría a los restos de poda de cítricos, para la eliminación de los cuales se considera que la utilización de quemadores representa una opción adecuada.

6.1.1.4. Gestión de otros residuos, los plásticos, restos de envases y embalajes deben ser depositados en contenedores que permitan su transporte a centros de reciclaje o a vertederos controlados. En ningún caso deben ser quemados, enterrados o abandonados sobre el terreno.

6.2. Medidas de gestión activa

Las medidas de gestión activa constituyen el conjunto de actuaciones necesarias que deben ejecutarse con la finalidad de que los hábitats y/o especies de la ZEC mantengan o alcancen un estado de conservación favorable. La definición de estado de conservación de dichos hábitats y especies se ha detallado en el apartado 2.2 de la presente norma.

Las actuaciones planteadas se pueden englobar en los siguientes apartados, en función de la naturaleza de las intervenciones:

A. Evaluación de comunidades

Engloba un conjunto de actuaciones dirigidas a obtener los datos necesarios para actualizar el conocimiento de los impactos y amenazas que puedan ejercer alguna influencia sobre los hábitats y especies en la ZEC, así como la evolución del estado de conservación del hábitat y especies que se hayan designado de interés.

Dentro de este apartado se han considerado las siguientes actuaciones:

A.1. Estudio y seguimiento de los hábitats de interés comunitario

Objetivos: disponer de una cartografía actualizada (E: 1/10.000) y conocer la evolución de los diferentes parámetros que permitan el cálculo de los índices de los bloques del estado de conservación de los hábitats de interés comunitario (3150, 1150* y 7210*).

Descripción de la actuación: se realizarán los trabajos necesarios para conocer los hábitats presentes en la ZEC, así como los procesos que intervienen en su estado de conservación, de manera que permita realizar la valoración de su estado de conservación. Básicamente estos trabajos consistirán en la realización de la cartografía inicial (E:

actualització cartogràfica dels hàbitats al final de cada període d'avaluació, en la qual es registren els paràmetres necessaris per a avaluar l'estat de conservació. La cartografia inicial consistirà a completar la cartografia d'hàbitats (E:1/10.000) feta pel Servei de Vida Silvestre de la CITMA l'any 2010.

Àmbit d'aplicació: tot l'àmbit de la norma de gestió.

A.2. Seguiment de l'estat de conservació de les espècies

Objectius: conéixer l'evolució dels diferents paràmetres que permeten calcular els índexs dels blocs de l'estat de conservació de les espècies.

Descripció de l'actuació: es faran les actuacions necessàries per a determinar l'estat de conservació de les espècies. Per a això, es faran seguiments poblacionals陪伴nys de treballs cartogràfics on s'identifiquen altres paràmetres d'interès (pressions, actuacions de conservació, etc.).

Àmbit d'aplicació: tot l'àmbit de la norma de gestió.

B. Millora, restauració i conservació

Comprén un grup d'actuacions destinades a millorar l'estat de conservació de la flora i fauna, afavorir la regeneració de les zones degradades i corregir els principals impactes i amenaces, tant actuals com potencials, que succeixen en la zona.

S'han considerat les actuacions següents:

B.1. Control d'espècies exòtiques invasores (especialment tortuga americana –*trachemys*– i canya –*arundo donax*) i eliminació d'anàtids domèstics a l'estany de Nules

Objectius: eliminació d'espècies invasores en tot l'àmbit del ZEC.

Descripció de l'actuació: es farà una campanya de captura i erradicació d'espècies al·lòctones (especialment *Trachemys* i *Arundo donax*), amb l'objectiu de millorar i afavorir a les espècies autòctones. Esta campanya ha d'anar també dirigida a tots els sectors de la població, però prestant especial atenció a aquells que poden afavorir estes espècies invasores (escolars i població jove). Així mateix, l'extracció dels exemplars d'anàtids domèstics en l'àmbit de l'Estany de Nules. S'editarà material informatiu, amb contingut adaptat al públic a qui es dirigisca, que es difondrà entre els diferents col·lectius de la zona.

Àmbit d'aplicació: tot l'àmbit de la norma de gestió.

B.2. Seguiment de la qualitat de l'aigua i del funcionament hidrològic

Objectius: conéixer l'evolució dels diferents paràmetres que determinen la qualitat de les aigües per a aplicar les mesures adequades de gestió.

Descripció de l'actuació: es faran les actuacions necessàries per a la presa de dades periòdiques de diversos paràmetres. El seguiment pot ser periòdic (mensual) o de manera extraordinària (després de fortes pluges).

Àmbit d'aplicació: tot l'àmbit de la norma de gestió.

B.3. Control d'abocadors il·legals

Objectius: eliminar els abocadors incontrolats presents en el territori comprés en esta norma de gestió, així com la neteja de residus sòlids.

Descripció de l'actuació: es retiraran els residus existents en els abocadors incontrolats i es depositaran en un abocador legal. Els dits residus són principalment d'origen domèstic. Després de la retirada dels residus, es valorarà la necessitat de restaurar els terrenys afectats per mitjà del condicionament del terreny i plantació d'espècies d'interès, si és el cas.

Àmbit d'aplicació: tot l'àmbit de la norma de gestió.

C. Informació dels valors naturals per a fomentar la conservació i el desenrotllament sostenible de l'entorn

Pretén augmentar el coneixement dels valors naturals de la zona per part de la població local, amb la finalitat que els ciutadans col·laboren, tant directament com indirectament, en la conservació del medi ambient.

S'ha considerat l'actuació següent:

C.1. Campanya d'informació i conscienciació ciutadana entre la població local

1/10.000) y una actualización cartográfica de los hábitats al final de cada periodo de evaluación, en la que se registren los parámetros necesarios para evaluar el estado de conservación. La cartografía inicial consistirá en completar la cartografía de hábitats (E:1/10.000) realizada por el Servicio de Vida Silvestre de la CITMA en el año 2010.

Ámbito de aplicación: todo el ámbito de la norma de gestión

A.2. Seguimiento del estado de conservación de las especies

Objetivos: conocer la evolución de los diferentes parámetros que permitan calcular los índices de los bloques del estado de conservación de las especies.

Descripción de la actuación: se realizarán las actuaciones necesarias para determinar el estado de conservación de las especies. Para ello, se realizarán seguimientos poblacionales acompañados de trabajos cartográficos donde se identificarán otros parámetros de interés (presiones, actuaciones de conservación, etc.).

Ámbito de aplicación: todo el ámbito de la norma de gestión

B. Mejora, restauración y conservación

Comprende un grupo de actuaciones destinadas a mejorar el estado de conservación de la flora y fauna, favorecer la regeneración de las zonas degradadas y corregir los principales impactos y amenazas, tanto actuales como potenciales, que suceden en la zona.

Se han considerado las siguientes actuaciones:

B.1. Control de especies exóticas invasoras (especialmente galápagos americano –*trachemys*– y caña –*arundo donax*) y eliminación de anátidas domésticas en l'estany de Nules.

Objetivos: eliminación de especies invasoras en todo el ámbito del ZEC

Descripción de la actuación: se realizará una campaña de captura y erradicación de especies alóctonas (especialmente *Trachemys* y *Arundo donax*), con el objetivo de mejorar y favorecer a las especies autóctonas. Esta campaña debe ir también dirigida a todos los sectores de la población, pero prestando especial atención a aquellos que pueden favorecer a estas especies invasoras (escolares y población joven). Asimismo la extracción de los ejemplares de anátidas domésticas en el ámbito de l'Estany de Nules. Se editarán material informativo, con contenido adaptado al público al que se dirija, que se difundirá entre los diferentes colectivos de la zona.

Ámbito de aplicación: todo el ámbito de la norma de gestión

B.2. Seguimiento de la calidad del agua y del funcionamiento hidrológico

Objetivos: conocer la evolución de los diferentes parámetros que determinan la calidad de las aguas para aplicar las medidas adecuadas de gestión

Descripción de la actuación: se realizarán las actuaciones necesarias para la toma de datos periódicos de diversos parámetros. El seguimiento puede ser periódico (mensual) o de manera extraordinaria (tras fuertes lluvias).

Ámbito de aplicación: todo el ámbito de la norma de gestión

B.3. Control de vertederos ilegales

Objetivos: eliminar los vertederos incontrolados presentes en el territorio abarcado en esta norma de gestión, así como la limpieza de residuos sólidos.

Descripción de la actuación: se retirarán los residuos existentes en los vertederos incontrolados y se depositarán en un vertedero legal. Dichos residuos son principalmente de origen doméstico. Tras la retirada de los residuos, se valorará la necesidad de restaurar los terrenos afectados mediante el acondicionamiento del terreno y plantación de especies de interés, en su caso.

Ámbito de aplicación: todo el ámbito de la norma de gestión

C. Información de los valores naturales para fomentar la conservación y el desarrollo sostenible del entorno.

Pretende aumentar el conocimiento de los valores naturales de la zona por parte de la población local, con la finalidad de que los ciudadanos colaboren tanto directamente, como indirectamente, en la conservación del medio ambiente.

Se ha considerado la siguiente actuación:

C.1. Campaña de información y concienciación ciudadana entre la población local.

Objectius: augmentar l'estima dels espais naturals i de les espècies d'interés entre la població local, així com transmetre la importància del territori dins de la Xarxa Natura 2000.

Descripció de l'actuació: es farà una campanya informativa entre la població local, amb l'objectiu de donar a conéixer les principals característiques i valors dels hàbitats i espècies de la zona. Esta campaña ha d'anar dirigida a tots els sectores de la població, pero prestando especial atención a aquellos que pueden ejercer alguna influencia sobre los hábitats y las especies que albergan y prestando especial atención a la población joven debido a que serán los futuros gestores de la zona.

S'editarà material informatiu, amb contingut adaptat al públic a qui es dirisca, que es difondrà entre els diferents col·lectius de la zona.

Àmbit d'aplicació: tot l'àmbit de la norma de gestió.

7. PROGRAMA D'ACTUACIONS

En este capítulo se presenta sintéticamente el programa d'actuaciones previsto para la ejecución de esta norma de gestión, que no es otro que la suma de los diferentes proyectos y actuaciones previstos en el capítulo medidas de gestión activa. Según la su naturaleza y los objetivos a conseguir, las actuaciones se agrupan y cuantifican de la siguiente manera:

Objetivos: aumentar la estima de los espacios naturales y de las especies de interés entre la población local, así como transmitir la importancia del territorio dentro de la red Natura 2000.

Descripción de la actuación: se realizará una campaña informativa entre la población local, con el objetivo de dar a conocer las principales características y valores de los hábitats y especies de la zona. Esta campaña debe ir dirigida a todos los sectores de la población, pero prestando especial atención a aquellos que pueden ejercer alguna influencia sobre los hábitats y las especies que albergan y prestando especial atención a la población joven debido a que serán los futuros gestores de la zona.

Se editará material informativo, con contenido adaptado al público al que se dirija, que se difundirá entre los diferentes colectivos de la zona.

Ámbito de aplicación: todo el ámbito de la norma de gestión

7. PROGRAMA DE ACTUACIONES

En este capítulo se presenta sintéticamente el programa de actuaciones previsto para la ejecución de la presente Norma de Gestión, que no es otro que la suma de los diferentes proyectos y actuaciones previstos en el capítulo medidas de gestión activa. En función de su naturaleza y objetivos a conseguir, las actuaciones se han agrupan y cuantifican de la siguiente manera:

Apartat	Núm.	Nom de la mesura o actuació de gestió activa	Prioritat	Font de finançament	Pressupost (€)	Responsabilitat sectorial de l'actuació	Previsió d'anualització:
A. Avaluació de comunitats	A.1	Estudi i seguiment dels hàbitats d'interès comunitari d'especial prioritat.	Necessària: zones A i B	CITMA	1.500€	CITMA	1 1.500 €
	A.2	Seguiment de l'estat de conservació de les espècies.					2 - 3 - 4 - 5 - 6 -
B. Projecte de millora, restauració i conservació	B.1	Campanya d'eradicació d'espècies invasores	Necessària: tota la ZEC	CITMA	12.000 €	CITMA	1 - 2 1.500 € 3 - 4 1.500 € 5 - 6 1.500 €
	B.2	Seguiment de la qualitat de l'aigua i del funcionament hidrològic					1 2.000 € 2 2.000 € 3 2.000 € 4 2.000 € 5 2.000 € 6 2.000 €
C. Projecte d'informació dels valors naturals.	B.3	Control d'abocadors il·legals	Necessari: tota la ZEC	CITMA CHJ	6.000 €	CITMA	1 1.000 € 2 1.000 € 3 1.000 € 4 1.000 € 5 1.000 € 6 1.000 €
	C.1	Campanya d'informació i conscienciació ciutadana entre la població local.					1 2.000 € 2 2.000 € 3 2.000 € 4 2.000 € 5 2.000 € 6 2.000 €
							1 - 2 1.000 € 3 1.000 € 4 - 5 - 6 -
							-
					38.000 €		

Apartado	Nº	Nombre de la medida o actuación de gestión activa	Prioridad	Fuente de financiación	Presupuesto (€)	Responsabilidad sectorial de la actuación	Previsión de anualización:
A. Evaluación de comunidades	A.1	Estudio y seguimiento de los hábitats de interés comunitario de especial prioridad.	Necesaria: Zonas A y B	CITMA	1.500€	CITMA	1 1.500 €
							2 -
							3 -
							4 -
							5 -
							6 -
	A.2	Seguimiento del estado de conservación de las especies.	Necesaria: Toda la ZEC y ZEPA.	CITMA	4.500 €	CITMA	1 -
							2 1.500 €
							3 -
							4 1.500 €
							5 -
							6 1.500 €
B. Proyecto de mejora, restauración y conservación	B.1	Campaña de erradicación de especies invasoras	Necesaria: Toda la ZEC	CITMA	12.000 €	CITMA	1 2.000 €
							2 2.000 €
							3 2.000 €
							4 2.000 €
							5 2.000 €
							6 2.000 €
	B.2	Seguimiento de la calidad del agua y del funcionamiento hidrológico	Necesaria: Toda la ZEC	CITMA CHJ	6.000 €	CITMA	1 1.000 €
							2 1.000 €
							3 1.000 €
							4 1.000 €
							5 1.000 €
							6 1.000 €
C. Proyecto de información de los valores naturales.	C.1	Campaña de información y concienciación ciudadana entre la población local.	Necesaria: Toda la ZEC	CITMA	12.000 €	CITMA	1 2.000 €
							2 2.000 €
							3 2.000 €
							4 2.000 €
							5 2.000 €
							6 2.000 €
							-
					38.000 €		-

8. RÈGIM D'avaluació dels resultats de les mesures de conservació sobre els hàbitats i espècies presents en les dites àrees

L'avaluació dels resultats de les mesures de conservació (normativa i directrius i mesures de gestió activa) sobre els hàbitats i espècies presents en els ZEC i ZEPA objecte d'esta norma de gestió es farà periòdicament, coincidint en el temps amb la realització dels informes d'aplicació de la directiva d'Hàbitats (Directiva 92/43/CEE) previstos en l'article 17 de la directiva d'Aus Silvestres (Directiva 2009/147/CE).

S'instauren dos sistemes d'indicadors:

- Indicadors per al seguiment de l'estat d'aplicació de les normes.
- Indicadors per al seguiment de l'estat de conservació de les espècies i hàbitats.

8. RÉGIMEN DE EVALUACIÓN DE LOS RESULTADOS DE LAS MEDIDAS DE CONSERVACIÓN SOBRE LOS HÁBITATS Y ESPECIES PRESENTES EN DICHAS ÁREAS

La evaluación de los resultados de las medidas de conservación (normativa y directrices y medidas de gestión activa) sobre los hábitats y especies presentes en los ZEC y ZEPA objeto de la presente norma de gestión se realizará periódicamente, coincidiendo en el tiempo con la realización de los Informes de aplicación de la directiva Hábitats (Directiva 92/43/CEE) previstos en su artículo 17 de la directiva de Aves Silvestres (Directiva 2009/147/CE).

Se instauran dos sistemas de indicadores:

- Indicadores para el seguimiento del estado de aplicación de las normas.
- Indicadores para el seguimiento del estado de conservación de las especies y hábitats.

8.1. Indicadors per al seguiment de l'estat d'aplicació de les normes

Directriu/Mesura de gestió activa	Indicadors	
	Realitzacions	Resultats
1. Estudi i seguiment de l'hàbitat d'interès comunitari d'especial prioritat.	Nombre de treballs tècnics i científics realitzats per a conéixer la composició actual i històrica dels hàbitat de la ZEC, així com els processos que intervenen en la seua distribució.	Informes i estudi sobre l'hàbitat considerat amb millora de la informació disponible per a realitzar la valoració del seu estat de conservació.
2. Seguiment de l'estat de conservació de les espècies.	Nombre de treballs tècnics i científics que s'executen per a realitzar un seguiment del seu estat de conservació	Nombre d'espècies d'interès comunitari respecte del total, per a les que es disposa d'informació per a realitzar el seguiment del seu estat de conservació.
3. Control d'espècies exòtiques invasores.	Localització de zones amb presència d'espècies exòtiques invasores	Nombre de zones i/o focos on s'han eliminat espècies exòtiques invasores.
4. Seguiment de la qualitat de l'aigua i del funcionament hidrològic.	Nombre de treballs tècnics i científics que s'executen per a realitzar el seguiment	Nombre i periodicitat de paràmetres determinats
5. Control d'abocadors il·legals	Localització d'abocadors il·legals en l'àmbit de la norma de gestió.	Nombre d'abocadors il·legals eliminats i restaurats en l'àmbit de la norma de gestió.
6. Campanya d'informació i conscienciació ciutadana entre la població local.	Nombre d'activitats divulgatives i publicacions elaborades	Nombre de destinataris de les activitats

8.2. Indicadors per al seguiment de l'estat de conservació de les espècies i hàbitats

8.2.1. Indicadors de seguiment de l'estat de conservació de les espècies i hàbitats

Són els mateixos indicadors (paràmetres) que s'utilitzen per a estableir l'estat de conservació, que servixen, en este cas, per a valorar si l'evolució dels elements de gestió és positiva o negativa respecte a este «estat de conservació favorable» a mantindre o aconseguir.

8.2.2. Indicadors per a quantificar el progrés de les normes de gestió en relació amb el seguiment

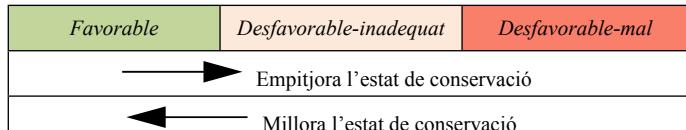
S'estableixen dos indicadors:

– Grau de seguiment: % d'espècies i hàbitats per a les quals s'ha evaluat l'estat de conservació als 6 anys.

– Grau d'avanc en objectius de conservació: % d'espècies i hàbitats que

- Mantenen l'estat de conservació.
- Milloren l'estat de conservació.
- Empitjoren l'estat de conservació.

A este efecte, el llindar per a quantificar un canvi en l'estat de conservació es definix com el pas d'una categoria a una altra, de manera que en la figura següent, qualsevol canvi de categoria de dreta a esquerra és una millora i un empitjorament en el sentit contrari:

El canvi de la categoria «desconegut» a qualsevol altra categoria no es considera com una millora o empitjorament de l'estat de conservació, encara que sí un avanç en el grau de coneixement de l'espècie o l'hàbitat. De la mateixa manera, el pas d'un estat de conservació coneugut a la categoria «desconegut», implica només un retrocés en el grau de coneixement.

8.1. Indicadores para el seguimiento del estado de aplicación de las normas.

Directriz/Medida de gestión activa	Indicadores	
	Realizaciones	Resultados
1. Estudio y seguimiento del hábitat de interés comunitario de especial prioridad.	Número de trabajos técnicos y científicos realizados para conocer la composición actual e histórica de los hábitat de la ZEC, así como los procesos que intervienen en su distribución.	Informes y estudio sobre el hábitat considerado con mejora de la información disponible para realizar la valoración de su estado de conservación.
2. Seguimiento del estado de conservación de las especies.	Número de trabajos técnicos y científicos que se ejecutan para realizar un seguimiento de su estado de conservación	Número de especies de interés comunitario respecto del total, para las que se dispone de información para realizar el seguimiento de su estado de conservación.
3. Control de especies exóticas invasoras.	Localización de zonas con presencia de especies exóticas invasoras.	Número de zonas y/o focos donde se han eliminado especies exóticas invasoras.
4. Seguimiento de la calidad del agua y del funcionamiento hidrológico.	Número de trabajos técnicos y científicos que se ejecutan para realizar el seguimiento	Número y periodicidad de parámetros determinados
5. Control de vertederos ilegales	Localización de vertederos ilegales en el ámbito de la Norma de Gestión.	Número de vertederos ilegales eliminados y restaurados en el ámbito de la Norma de Gestión.
6. Campaña de información y concienciación ciudadana entre la población local.	Número de actividades divulgativas y publicaciones elaboradas	Número de destinatarios de las actividades

8.2. Indicadores para el seguimiento del estado de conservación de las especies y hábitats.

8.2.1. Indicadores de seguimiento del estado de conservación de las especies y hábitats.

Son los mismos indicadores (parámetros) que se utilizan para establecer el estado de conservación, sirviendo en este caso para valorar si la evolución de los elementos de gestión es positiva o negativa con respecto a este «estado de conservación favorable» a mantener o alcanzar.

8.2.2. Indicadores para cuantificar el progreso de las normas de gestión en relación con el seguimiento.

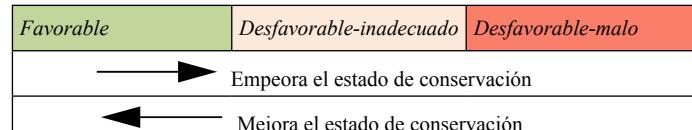
Se establecen dos indicadores:

– Grado de seguimiento: % de especies y hábitats para las que se ha evaluado el estado de conservación a los 6 años.

– Grado de avance en objetivos de conservación: % de especies y hábitats que

- Mantienen el estado de conservación
- Mejoran el estado de conservación
- Empeoran el estado de conservación

A este efecto, el umbral para cuantificar un cambio en el estado de conservación se define como el paso de una categoría a otra, de forma que en la siguiente figura, cualquier cambio de categoría de derecha a izquierda es una mejora y un empeoramiento en el sentido contrario:

El cambio de la categoría Desconocido a cualquier otra categoría no se considera como una mejora o empeoramiento del estado de conservación, aunque sí un avance en el grado de conocimiento de la especie o el hábitat. De igual forma, el paso de un estado de conservación conocido a la categoría Desconocido, implica sólo un retroceso en el grado de conocimiento.

ANNEX V

Norma de gestió de la zona especial de conservació Marjal dels Moros (ES0000148) i de la zona d'especial protecció per a les aus Marjal dels Moros (ES0000470).

1. ÀMBIT DE LA NORMA DE GESTIÓ

L'àmbit territorial d'aquesta norma de gestió es correspon amb els àmbits de la ZEC Marjal dels Moros i de la ZEPA del mateix nom. Igualment, i com es detalla en l'apartat de zonificació, també s'ha considerat en la norma de gestió el perímetre d'afecció de 500 metres entorn dels límits de la zona humida catalogada coincident amb l'espai i aprovada per mitjà de l'Acord de 10 de setembre de 2002, del Govern Valencià, d'aprovació del Catàleg de Zones Humides de la Comunitat Valenciana, i s'estableix per a aquest perímetre un règim específic d'avaluació de repercussions.

ANEXO V

Norma de gestión de la zona especial de conservación Marjal dels Moros (ES0000148) y de la zona de especial protección para las aves Marjal dels Moros (ES0000470).

1. ÁMBITO DE LA NORMA DE GESTIÓN

El ámbito territorial de la presente norma de gestión se corresponde con los ámbitos de la ZEC Marjal dels Moros y de la ZEPA del mismo nombre. Igualmente, y como se detalla en el apartado de zonificación, también se ha considerado en la norma de gestión el perímetro de afectación de 500 metros en torno a los límites de la zona húmeda catalogada coincidente con el espacio y aprobada mediante el Acuerdo de 10 de septiembre de 2002, del Gobierno Valenciano, de aprobación del Catálogo de Zonas Húmedas de la Comunidad Valenciana, estableciéndose para dicho perímetro un régimen específico de evaluación de repercusiones.

Codi	Espai	Municipis	Província	Longitud	Latitud	Superficie(Ha)
LICES0000148	MARJAL DELS MOROS	PUÇOL SAGUNT	VALÈNCIA	W 0 15 22	N 39 37 33	619,46
ZEPA ES0000470	MARJAL DELS MOROS	PUÇOL SAGUNT	VALÈNCIA	W 0 15 22	N 39 37 33	626,73

* * * * *

Código	Espacio	Municipios	Provincia	Longitud	Latitud	Superficie(Ha)
LICES0000148	MARJAL DELS MOROS	PUÇOL SAGUNTO	VALENCIA	W 0 15 22	N 39 37 33	619,46
ZEPA ES0000470	MARJAL DELS MOROS	PUÇOL SAGUNTO	VALENCIA	W 0 15 22	N 39 37 33	626,73

La delimitació cartogràfica de l'àmbit d'aquesta norma de gestió es mostra en l'annex I d'aquest decret.

2. INVENTARI DE TIPUS D'HÀBITATS NATURALS I HÀBITATS D'ESPÈCIES PRESENTS EN L'ESPAI, DESCRIPCIÓ DEL SEU ESTAT DE CONSERVACIÓ I DELS CRITERIS UTILITZATS PER A INTERPRETAR-LO

2.1. Hàbitats naturals i espècies d'interès comunitari presents en els espais

2.1.1. Hàbitats naturals d'interès comunitari

En la ZEC Marjal dels Moros es troben representats els hàbitats d'interès comunitari següents llistats en l'annex I de la Directiva 92/43/CEE (Directiva Hàbitat):

Codi hàbitat	Hàbitat	Superficie ocupada (ha) ¹	Cobertura (% de la ZEC)
1150*	Llacunes costaneres	79,74	12,9
1210	Vegetació anual sobre rebutjos marins acumulats	24,34	3,9
1410	Pastius salins mediterranis (<i>Juncetalia maritimii</i>)	46,49	7,5
1420	Matolls halòfils mediterranis i termoatlàntics (<i>Sarcocornetea fructicosae</i>)	27,25	4,4
1510 *	Estepes salines mediterrànies (<i>Limonietalia</i>)	4,82	0,8
5330	Matolls termomediterranis i preestèpics	0,35	0,06
6420	Prats humits mediterranis d'herbes altes del <i>Molinion-Holoschoenion</i>	0,37	0,06
7210*	Torberes calcàries de <i>Cladium mariscus</i> i amb espècies del <i>Caricion davallianae</i>	133,60	21,6

* Hàbitat prioritari. ¹. La superficie ocupada es correspon amb la superficie total dels recintos on l'hàbitat és majoritari, sense tindre en compte la cobertura real d'aquests dins d'aquestes tessell·les.

La delimitación cartográfica del ámbito de la presente norma de gestión se muestra en el anexo I del presente decreto.

2. INVENTARIO DE TIPOS DE HÁBITATS NATURALES Y HÁBITATS DE ESPECIES PRESENTES EN EL ESPACIO, DESCRIPCIÓN DE SU ESTADO DE CONSERVACIÓN Y DE LOS CRITERIOS UTILIZADOS PARA INTERPRETARLO.

2.1. Hábitats naturales y especies de interés comunitario presentes en los espacios

2.1.1. Hábitats naturales de interés comunitario

En la ZEC Marjal dels Moros se encuentran representados los siguientes hábitats de interés comunitario listados en el anexo I de la Directiva 92/43/CEE (Directiva Hábitat):

Código hábitat	Hábitat	Superficie ocupada (ha) ¹	Cobertura (% de la ZEC)
1150*	Lagunas costeras	79,74	12,9
1210	Vegetación anual sobre desechos marinos acumulados	24,34	3,9
1410	Pastizales salinos mediterráneos (<i>Juncetalia maritimii</i>)	46,49	7,5
1420	Matorrales halófilos mediterráneos y termoatlánticos (<i>Sarcocornetea fructicosae</i>)	27,25	4,4
1510 *	Estepas salinas mediterráneas (<i>Limonietalia</i>)	4,82	0,8
5330	Matorrales termomediterráneos y pre-estepicos	0,35	0,06
6420	Prados húmedos mediterráneos de hierbas altas del <i>Molinion-Holoschoenion</i>	0,37	0,06
7210*	Turberas calcáreas de <i>Cladium mariscus</i> y con especies del <i>Caricion davallianae</i>	133,60	21,6

* Hábitat prioritario. ¹. La superficie ocupada se corresponde con la superficie total de los recintos donde el hábitat es mayoritario, sin tener en cuenta la cobertura real de los mismos dentro de estas teselas.

2.1.2. Espècies d'interès comunitari de l'annex II de la Directiva d'Hàbitats

En la ZEC Marjal dels Moros es troben presents les espècies d'interès comunitari següents llistades en l'annex II de la Directiva 92/43/CEE (Directiva Hábitat):

En la taula següent es mostra la informació actualitzada sobre les espècies de l'annex II presents en l'espai.

Codi RN2000	Especie	Grup taxonòmic	Població
1191	Tortuga d'aigua europea	Rèptils	119 ¹
1221	Tortuga d'aigua ibèrica	Rèptils	R
1153	Samaruc	Peixos	R
1151	Fartet	Peixos	R
5302	Llop侍 de riu	Peixos	R

¹. Estima poblacional entre a partir de mètodes de captura-recaptura. Població. Si no es disposa de les dades de la població, aquesta s'indica com a (C) si l'espècie és comú, (R) escassa o (V) molt escassa; en absència total de dades sobre la població: (P) espècie present.

2.1.3. Espècies d'avifauna de l'annex I de la Directiva d'Aus Silvestres

Hi ha un total de 25 espècies d'aus incloses en l'annex I de la Directiva Aus de presència regular en la ZEPA com a nidificants o hivernants.

En la taula següent es mostra la informació actualitzada sobre aquestes espècies, relativa a la població.

Codi RN2000	Especie	Població		
		Sedentària	Reproductora	Hivernant
A293	Xitxarra bigotuda reial	40-75p		
A229	Blavet comú	P		
A029	Agró roig		4-12p	
A024	Martinet ros		2p	
A138	Corriol camanegre		6-15p	
A196	Fumarell carablanc		40-200p	
A081	Arpella de marjal occidental			0-9i
A084	Arpellot cendrós			
A027	Garsa blanca			0-1i
A026	Garsa comuna			3-50i
A126	Fotja banyuda		0-1p	0-5i
A135	Carregada comuna		38-100p	
A131	Camallonga comuna		16-48p	0-2i
A022	Gomet comú		19-52p	
A157	Tètol cuabarrat			0-21i
A057	Rosseta		0-2p	
A071	Ànec capblanc		0-2p	
A035	Flamenc comú rosat			0-30i
A032	Picaport			
A140	Fussell gros			0-158i
A124	Gall de canyar comú	29-58p		14-73i
A132	Primavera		2-4p	0-2i
A195	Xatrac menut		60-163p	
A193	Gavina d'albufera		50-200p	
A191	Xatrac becllarg			R

Població. Si no es disposa de les dades de la població, aquesta s'indica com a (C) si l'espècie és comú, (R) escassa o (V) molt escassa; en absència total de dades sobre la població: (P) espècie present.

2.1.2. Especies de interés comunitario del anexo II de la Directiva de Hábitats.

En la ZEC Marjal dels Moros se encuentran presentes las siguientes especies de interés comunitario listadas en el anexo II de la Directiva 92/43/CEE (Directiva Hábitat):

En la siguiente tabla se muestra la información actualizada sobre las especies del anexo II presentes en el espacio.

Código RN2000	Especie	Grupo taxonómico	Población
1191	Galápago europeo	Reptiles	119 ¹
1221	Galápago leproso	Reptiles	R
1153	Samaruc	Peces	R
1151	Fartet	Peces	R
5302	Colmilleja	Peces	R

¹. Estima poblacional entre a partir de métodos de captura-recaptura. Población. Si no se dispone de los datos de la población, esta se indica como: (C) si la especie es común, (R) escasa o (V) muy escasa. En ausencia total de datos sobre la población: (P) especie presente.

2.1.3. Especies de avifauna del anexo I de la Directiva de Aves Silvestres.

Existen un total de 25 especies de aves incluidas en el anexo I de la Directiva Aves de presencia regular en la ZEPA como nidificantes o invernantes.

En la siguiente tabla se muestra la información actualizada sobre dichas especies, relativa a la población.

Código RN2000	Especie	Población		
		Sedentaria	Reproductora	Invernante
A293	Carricerín real	40-75p		
A229	Martín pescador común	P		
A029	Garza imperial		4-12p	
A024	Garcilla cangrejera		2p	
A138	Chorlitejo patinegro		6-15p	
A196	Fumarel cariblanco		40-200p	
A081	Aguilucho lagunero occidental			0-9i
A084	Aguilucho cenizo			
A027	Garceta grande			0-1i
A026	Garceta común			3-50i
A126	Focha moruna		0-1p	0-5i
A135	Canastera común		38-100p	
A131	Cigüeña común		16-48p	0-2i
A022	Avetorillo común		19-52p	
A157	Aguja colipinta			0-21i
A057	Cerceta pardilla		0-2p	
A071	Malvasía cabeciblanca		0-2p	
A035	Flamenco común			0-30i
A032	Morito común			
A140	Chorlito dorado europeo			0-158i
A124	Calamón común	29-58p		14-73i
A132	Avoceta común		2-4p	0-2i
A195	Charrancito común		60-163p	
A193	Charrán común		50-200p	
A191	Charrán patinegro			R

Población. Si no se dispone de los datos de la población, esta se indica como: (C) si la especie es común, (R) escasa o (V) muy escasa. En ausencia total de datos sobre la población: (P) especie presente.

2.1.4. Altres espècies de flora i fauna importants per a la gestió de l'espai

En la ZEC i en la ZEPA es dóna la presència d'altres espècies importants per a la gestió de l'espai. Es tracta d'espècies que han sigut considerades com a amenaçades a la Comunitat Valenciana, per estar incloses en les categories «vulnerable» o «en perill d'extinció» en els llistats actualitzats dels catàlegs valencians d'espècies de fauna i flora amenaçades.

Nom de l'espai	Especie	Grup taxonòmic	Població cens (2011)	Normativa i categoria de protecció
Marjal dels Moros	<i>Limonium dufourii</i>	Planta	36.004	Perill d'extinció
	<i>Odontites kaliformis</i> (= <i>Odontites valentinus</i>)	Planta	793	Vulnerable
	<i>Thalictrum maritimum</i>	Planta	8	Vulnerable

2.2. Determinació de l'estat de conservació dels hàbitats i espècies presents en els espais i criteris de valoració

2.2.1. Sistema d'avaluació i criteris

El sistema d'avaluació de l'estat de conservació, basat en la integració de quatre grans blocs o paràmetres, està basat en les directrius establedes per a l'avaluació dels hàbitats i espècies sota l'informe d'aplicació de les directives Hàbitat (article 17) i Aus (article 12). Per al desenvolupament d'aquestes directrius s'ha elaborat un manual metodològic que explica els diferents paràmetres que s'utilitzen per a la valoració de cada un dels blocs d'avaluació, anàlisi de la informació disponible, ferramentes de càlcul o les matrius i regles d'integració utilitzades. Aquest document, anomenat *Guia per a l'avaluació de l'estat de conservació dels hàbitats i espècies en Xarxa Natura 2000*, es troba en la pàgina web <http://www.cma.gva.es/web/indice.aspx?nodo=81025&idioma=C>, i pot ser consultat per a una explicació detallada de les metodologies de càlcul dels resultats que s'exposen en el document tècnic informatiu i justificatiu d'aquesta norma de gestió (memòria tècnica) el resultat final del qual es reproduïx a continuació.

2.2.2. Valoració de l'estat de conservació dels hàbitats naturals i les espècies d'interès comunitari

2.1.4. Otras especies de flora y fauna importantes para la gestión del espacio

En la ZEC y en la ZEPA se da la presencia de otras especies importantes para la gestión del espacio. Se trata de especies que han sido consideradas como amenazadas en la Comunitat Valenciana, por estar incluidas en las categorías «vulnerable» o «en peligro de extinción» en los listados actualizados de los catálogos valencianos de especies de fauna y flora amenazadas.

Nombre del espacio	Especie	Grupo taxonómico	Población Censo (2011)	Normativa y Categoría de protección
Marjal dels Moros	<i>Limonium dufourii</i>	Planta	36.004	Peligro de extinción
	<i>Odontites kaliformis</i> (= <i>Odontites valentinus</i>)	Planta	793	Vulnerable
	<i>Thalictrum maritimum</i>	Planta	8	Vulnerable

2.2. Determinación del estado de conservación de los hábitats y especies presentes en los espacios y criterios de valoración.

2.2.1. Sistema de evaluación y criterios

El sistema de evaluación del estado de conservación, basado en la integración de cuatro grandes bloques o parámetros, está basado en las directrices establecidas para la evaluación de los hábitats y especies bajo el informe de aplicación de las Directivas Hábitat (artículo 17) y Aves (artículo 12). Para el desarrollo de estas directrices, se ha elaborado un manual metodológico que explica los diferentes parámetros que se utilizan para la valoración de cada uno de los bloques de evaluación, análisis de la información disponible, herramientas de cálculo o las matrices y reglas de integración utilizadas. Este documento, llamado *Guía para la evaluación del estado de conservación de los hábitats y especies en Red Natura 2000*, se encuentra en la página web: <http://www.cma.gva.es/web/indice.aspx?nodo=81025&idioma=C>, y puede ser consultado para una explicación detallada de las metodologías de cálculo de los resultados que se exponen en el documento técnico informativo y justificativo de la presente norma de gestión (memoria técnica) cuyo resultado final se reproduce a continuación.

2.2.2. Valoración del estado de conservación de los hábitats naturales y las especies de interés comunitario

Estat de conservació dels hàbitats naturals d'interés comunitari de la ZEC Marjal dels Moros						
Codi hàbitat	Hàbitat	Rang	Superficie ocupada	Estructura i funcions específiques	Perspectives de futur	Avaluació global de l'estat de conservació
1150*	Llacunes costaneres	F	F	F	F	F
1210	Vegetació anual sobre rebutjos marins acumulats	DI	DI	DI	F	DI
1410	Pastius salins mediterranis (<i>Juncetalia maritimii</i>)	F	F	F	F	F
1420	Matolls halòfils mediterranis i termoatlàntics (<i>Sarcocornetea fructicosae</i>)	F	F	F	F	F
1510 *	Estepes salines mediterrànies (<i>Limonietalia</i>)	F	F	F	F	F
5330	Matolls termomediterranis i preestèpics	F	F	F	F	F
6420	Prats humits mediterranis d'herbes altes del <i>Molinion-Holoschoenion</i>	F	F	F	F	F
7210*	Torberes calcàries de <i>Cladium mariscus</i> i amb espècies del <i>Caricion davallianae</i>	F	F	F	F	F

* Hàbitat prioritari

Estat de conservació per a tots els paràmetres: F, favorable (verd); DI, desfavorable-inadequat (ambre); DM, desfavorable-dolent (roig); D, desconegut (insuficient informació per a realitzar una assignació; blanc).

Estat de conservació de les espècies d'interés comunitari de l'annex II de la Directiva Hàbitats					
Especie	Rang	Població	Hàbitat	Perspectives de futur	Avaluació global de l'estat de conservació
Tortuga d'aigua europea	F	F	F	F	F
Tortuga d'aigua ibèrica	F	F	F	F	F
Samaruc	F	F	F	F	F
Fartet	F	F	F	F	F
Llopét de riu	F	D	F	D	D

Estat de conservació per a tots els paràmetres: F, favorable (verd); DI, desfavorable-inadequat (ambre); DM, desfavorable-dolent (roig); D, desconegut (insuficient informació per a realitzar una assignació; blanc).

Estat de conservació de les espècies d'aus de l'annex I de la Directiva d'Aus Silvestres					
Espècie	Rang	Població	Hàbitat	Perspectives de futur	Avaluació global
Arpellot cendrés	F	F	F	F	F
Arpella de marjal occidental	F	F	F	F	F
Tètol cuabarrat	F	F	F	F	F
Gomet comú	F	F	F	F	F
Primavera	F	F	F	F	F
Gall de canyar comú	F	F	F	F	F
Carregada comuna	F	F	F	F	F
Xitxarra bigotuda	F	F	F	F	F
Rosseta	F	F	F	F	F
Gavina d'albufera	F	F	F	F	F
Xatrac becllarg	F	F	F	F	F
Xatrac menut	F	F	F	F	F
Corriol camanegre	F	DI	F	DI	DI
Fussell gros	F	F	F	DI	DI
Camallonga comuna	F	F	F	DI	DI
Flamenc comú rosat	F	F	F	F	F
Fotja banyuda	F	F	F	F	F
Fumarell carablanc	F	F	F	DI	DI
Garsa blanca	F	F	F	F	F
Garsa comuna	F	F	F	F	F
Martinet ros	F	F	F	F	F
Agró roig	F	F	F	F	F
Ànec capblanc	F	F	F	F	F
Blavet comú	F	F	F	F	F
Picaport	F	F	F	F	F

Estat de conservació per a tots els paràmetres: F, favorable (verd); DI, desfavorable-inadequat (ambre); DM, desfavorable-dolent (roig); D, desconegut (insuficient informació per a realitzar una assignació; blanc).

* * * * *

Estado de conservación de los hábitats naturales de interés comunitario de la ZEC Marjal dels Moros						
Código hábitat	Hábitat	Rango	Superficie ocupada	Estructura y funciones específicas	Perspectivas de futuro	Evaluación global del estado de conservación
1150*	Lagunas costeras	F	F	F	F	F
1210	Vegetación anual sobre desechos marinos acumulados	DI	DI	DI	F	DI
1410	Pastizales salinos mediterráneos (<i>Juncetalia maritimii</i>)	F	F	F	F	F
1420	Matorrales halófilos mediterráneos y termoatlánticos (<i>Sarcocornetea fructicosae</i>)	F	F	F	F	F
1510 *	Estepas salinas mediterráneas (<i>Limonietalia</i>)	F	F	F	F	F
5330	Matorrales termomediterráneos y pre-estepicos	F	F	F	F	F
6420	Prados húmedos mediterráneos de hierbas altas del <i>Molinion-Holoschoenion</i>	F	F	F	F	F
7210*	Turberas calcáreas de <i>Cladium mariscus</i> y con especies del <i>Caricion davallianae</i>	F	F	F	F	F

*Hábitat prioritario

Estate de conservación para todos los parámetros: F, favorable (verde); DI, desfavorable-inadecuado (ámbar); DM, desfavorable-malo (rojo); D, desconocido (insuficiente información para realizar una asignación; blanco).

Estado de conservación de las especies de interés comunitario del anexo II de la Directiva Hábitats					
Especie	Rango	Población	Hábitat	Perspectivas de Futuro	Evaluación Global del estado de conservación
Galápago europeo	F	F	F	F	F
Galápago leproso	F	F	F	F	F
Samaruc	F	F	F	F	F
Fartet	F	F	F	F	F
Colmilleja	F	D	F	D	D

Estate de conservación para todos los parámetros: F, favorable (verde); DI, desfavorable-Inadecuado (ámbar); DM, desfavorable-malo (rojo); D, desconocido (insuficiente información para realizar una asignación; blanco).

Estado de conservación de las especies de aves del anexo I de la Directiva de Aves Silvestres					
Especie	Rango	Población	Hábitat	Perspectivas de Futuro	Evaluación Global
Aguilucho cenizo	F	F	F	F	F
Aguilucho lagunero occidental	F	F	F	F	F
Aguja colipinta	F	F	F	F	F
Avetorillo común	F	F	F	F	F
Avoceta común	F	F	F	F	F
Calamón común	F	F	F	F	F
Canastera común	F	F	F	F	F
Carricerín real	F	F	F	F	F
Cerceta pardilla	F	F	F	F	F
Charrán común	F	F	F	F	F
Charrán patinegro	F	F	F	F	F
Charrancito común	F	F	F	F	F
Chorlitejo patinegro	F	DI	F	DI	DI
Chorlito dorado europeo	F	F	F	DI	DI
Cigüeñuela común	F	F	F	DI	DI
Flamenco común	F	F	F	F	F
Focha moruna	F	F	F	F	F
Fumarel cariblanco	F	F	F	DI	DI
Garceta común	F	F	F	F	F
Garceta grande	F	F	F	F	F
Garcilla cangrejera	F	F	F	F	F
Garza imperial	F	F	F	F	F
Malvasía cabeciblanca	F	F	F	F	F
Martín pescador común	F	F	F	F	F
Morito común	F	F	F	F	F

Estado de conservación para todos los parámetros: F, favorable (verde); DI, desfavorable-inadecuado (ámbar); DM, desfavorable-malo (rojo); D, desconocido (insuficiente información para realizar una asignación; blanco).

2.2.3. Estat de conservació favorable

2.2.3.1. Definició de l'estat de conservació favorable dels hàbitats

Ateses les limitacions per a l'obtenció de dades que permeten avaluar l'estat de conservació dels hàbitats en el moment de l'entrada en vigor de la Directiva Hàbitat, així com l'absència de perturbacions significatives fins a la valoració actual, s'assumix que l'estat de conservació favorable dels hàbitats per als diferents espais està definit pel manteniment o la millora dels valors actuels dels paràmetres d'avaluació. Açò vol dir que els hàbitats es trobaran en estat favorable si mantenen o milloren eixos valors actuels (els que van presentar quan es va avaluar l'estat actual dels hàbitats) quan ja han aconseguit l'estat favorable. En aquells casos en què l'estat actual fóra determinat com a desfavorable-inadequat o desfavorable-dolent, els hàbitats aconseguiran l'estat favorable si millora la situació d'aquells blocs d'avaluació que han motivat aquests estats. Aquesta millora es pot produir per diferents motius, com l'aplicació de les directrius de gestió activa (restauració, eliminació de factors d'alteració, etc.) o l'evolució natural mateix dels hàbitats.

2.2.3.2. Definició d'estat de conservació favorable de les espècies

Per a les espècies que han mostrat una valoració global favorable, es considera que mantindran o milloraran el seu estat de conservació sempre que els valors actuels dels paràmetres d'avaluació es mantinguin estables o s'incrementen respecte als de referència. Per tant, es trobaran en estat de conservació favorable si es mantenen o incrementen els valors poblacionals de referència favorable, el rang i la superfície i qualitat de l'hàbitat.

Per a les espècies que han mostrat una valoració global desfavorable, aquestes aconseguiran l'estat favorable una vegada els paràmetres d'avaluació es recuperen fins a aconseguir o superar els valors de referència o les tendències que han motivat aquesta catalogació d'estat desfavorable.

2.2.3. Estado de conservación favorable.

2.2.3.1. Definición del estado de conservación favorable de los hábitats

Dada las limitaciones para la obtención de datos que permitan evaluar el estado de conservación de los hábitats en el momento de la entrada en vigor de la Directiva Hábitat, así como la ausencia de perturbaciones significativas hasta la valoración actual, se asume que el estado de conservación favorable de los hábitats para los diferentes espacios viene definido por el mantenimiento o mejora de los valores actuales de los parámetros de evaluación. Esto quiere decir, que los hábitats se encontrarán en estado favorable si mantienen o mejoran esos valores actuales (los que presentaron cuando se evaluó el estado actual de los hábitats) cuando ya han alcanzado el estado favorable. En aquellos casos en los que el estado actual fuera determinado como desfavorable-inadecuado o desfavorable-malo, los hábitats alcanzarán el estado favorable si mejora la situación de aquellos bloques de evaluación que han motivado estos estados. Esta mejora puede producirse por diferentes motivos, como la aplicación de las directrices de gestión activa (restauración, eliminación de factores de alteración, etc.) o la propia evolución natural de los hábitats.

2.2.3.2 Definición de estado de conservación favorable de las especies

Para las especies que han mostrado una valoración global favorable, se considera que mantendrán o mejorarán su estado de conservación siempre que los valores actuales de los parámetros de evaluación se mantengan estables o se incrementen con respecto a los de referencia. Por tanto, se encontrará en estado de conservación favorable si se mantienen o incrementan los valores poblacionales de referencia favorable, el rango y la superficie y calidad del hábitat.

Para las especies que han mostrado una valoración global desfavorable, estas alcanzarán el estado favorable una vez los parámetros de evaluación se recuperen hasta alcanzar o superar los valores de referencia o las tendencias que han motivado esta catalogación de estado desfavorable.

3. OBJECTIUS DE CONSERVACIÓ I GESTIÓ

3.1. Objectius de gestió referents als hàbitats d'interés comunitari

Els objectius de gestió comuna per al conjunt dels hàbitats d'interés comunitari de presència confirmada en l'espai són els següents:

1. Actualitzar periòdicament la informació cartogràfica de la superfície i cobertura, així com aquells paràmetres que permeten calcular els diferents índexs dels blocs d'avaluació de l'estat de conservació dels hàbitats.

2. Mantindre o millorar la distribució, superfície, cobertura i funcions específiques de cada un dels hàbitats en el moment d'entrada en vigor de la norma de gestió. Amb caràcter general, es permetrà l'evolució natural dels tipus d'hàbitats a altres comunitats de la successió, sempre que aquests canvis no es deguen a alteracions provocades directament o indirectament per l'activitat humana.

3. Promoure la coordinació amb la planificació hidrològica (Confederació Hidrogràfica del Xúquer) i costanera (Demarcació de Costes), a fi de procurar la conservació dels hàbitats naturals d'interés comunitari associats a les masses d'aigua i corregir el procés d'intrusió salina i el procés d'erosió litoral.

3.2. Objectius de gestió referents a les espècies

Els objectius de gestió per a les espècies de l'annex II de la Directiva àmbits i de l'annex I de la Directiva d'Aus Silvestres amb presència en l'espai, així com per a les altres espècies importants per a la gestió de l'espai, són:

1. Actualitzar de forma periòdica la informació sobre la grandària poblacional, així com d'aquells paràmetres que permeten calcular els diferents índexs dels blocs d'avaluació de l'estat de conservació de l'espècie.

2. Mantindre o millorar la població en el moment d'entrada en vigor de la norma de gestió, sempre que aquests paràmetres permeten considerar que l'espècie es troba dins «de l'estat de conservació favorable» i que les perspectives de futur per a aquestes variables siguin bones.

3. Mantindre els hàbitats de les espècies per mitjà de l'eliminació dels factors que afecten l'estat de conservació de les espècies.

4. Crear noves zones d'expansió de les espècies en l'àmbit de la norma per mitjà de restauració de l'hàbitat.

5. Promoure la coordinació amb la planificació hidrològica (Confederació Hidrogràfica del Xúquer) i costanera (Demarcació de Costes), a fi de procurar la conservació de les espècies d'interés comunitari associades a les masses d'aigua i al cordó litoral.

3.3. Objectius de gestió referents al conjunt de l'espai

A fi d'integrar els diferents objectius específics per als hàbitats i les diferents classificacions d'espècies, els objectius de gestió per al conjunt de l'espai pretenen redimensionar els anteriors de manera que es puguen establir prioritats en funció de les directrius següents:

Concepció en xarxa. Contribució de cada hàbitat i/o espècie al conjunt de la Xarxa Natura 2000 a escala regional (Comunitat Valenciana), nacional i europea.

En funció de la cobertura de cada hàbitat dins de l'espai, de la proporció relativa que representa dins del conjunt de la de la Xarxa Natura 2000 a la Comunitat Valenciana i de la contribució relativa de la primera a la Xarxa Natura 2000 a Europa, els hàbitats i les espècies més importants són els següents:

– Hàbitats naturals d'interés comunitari que es consideren d'especial prioritat:

Codi	Hàbitat
1150*	Llacunes costaneres
1420	Matolls halòfils mediterranis i termoatlàntics (<i>Sarcocornetea fructicosae</i>)
1510*	Estepes salines mediterrànies (<i>Limonietalia</i>)
7210*	Torberes calcàries de <i>Cladium mariscus</i> i amb espècies del <i>Caricion davallianae</i> .

3. OBJETIVOS DE CONSERVACIÓN Y GESTIÓN

3.1. Objetivos de gestión referentes a los hábitats de interés comunitario

Los objetivos de gestión comunes para el conjunto de los hábitats de interés comunitario de presencia confirmada en el espacio son los siguientes:

1. Actualizar periódicamente la información cartográfica de la superficie y cobertura, así como aquellos parámetros que permitan calcular los diferentes índices de los bloques de evaluación del estado de conservación de los hábitats.

2. Mantener o mejorar la distribución, superficie, cobertura y funciones específicas de cada uno de los hábitats en el momento de entrada en vigor de la Norma de Gestión. Con carácter general, se permitirá la evolución natural de los tipos de hábitats a otras comunidades de la sucesión, siempre que estos cambios no se deban a alteraciones provocadas directa o indirectamente por la actividad humana.

3. Promover la coordinación con la planificación hidrológica (Confederación Hidrográfica del Júcar) y costera (Demarcación de Costas), al objeto de procurar la conservación de los hábitats naturales de interés comunitario asociados a las masas de agua y corregir el proceso de intrusión salina y el proceso de erosión litoral.

3.2. Objetivos de gestión referentes a las especies

Los objetivos de gestión para las especies del anexo II de la Directiva Hábitats y del anexo I de la Directiva de Aves Silvestres con presencia en el espacio, así como para las otras especies importantes para la gestión del espacio son:

1. Actualizar de forma periódica la información sobre el tamaño poblacional, así como de aquellos parámetros que permitan calcular los diferentes índices de los bloques de evaluación del estado de conservación de la especie.

2. Mantener o mejorar la población en el momento de entrada en vigor de la norma de gestión, siempre que estos parámetros permitan considerar que la especie se encuentra dentro del «estado de conservación favorable» y que las perspectivas de futuro para estas variables sean buenas.

3. Mantener los hábitats de las especies mediante la eliminación de los factores que están afectando el estado de conservación de las especies.

4. Crear nuevas zonas de expansión de las especies en el ámbito de la Norma mediante restauración del hábitat.

5. Promover la coordinación con la planificación hidrológica (Confederación Hidrográfica del Júcar) y costera (Demarcación de Costas), al objeto de procurar la conservación de las especies de interés comunitario asociadas a las masas de agua y al cordón litoral

3.3. Objetivos de gestión referentes al conjunto del espacio

Con objeto de integrar los diferentes objetivos específicos para los hábitats y las diferentes clasificaciones de especies, los objetivos de gestión para el conjunto del espacio pretenden redimensionar los anteriores de forma que puedan establecerse prioridades en función de las siguientes directrices:

Concepción en red. Contribución de cada hábitat y/o especie al conjunto de la Red Natura 2000 a escala regional (Comunitat Valenciana), nacional y europea.

En función de la cobertura de cada hábitat dentro del espacio, de la proporción relativa que representa dentro del conjunto de la de la Red Natura 2000 en la Comunitat Valenciana y de la contribución relativa de la primera a la Red Natura 2000 en Europa, los hábitats y especies más importantes son los siguientes:

– Hábitats naturales de interés comunitario que se consideran de especial prioridad:

Código	Habitat
1150*	Lagunas costeras
1420	Matorrales halófilos mediterráneos y termoatlánticos (<i>Sarcocornetea fructicosae</i>)
1510*	Estepas salinas mediterráneas (<i>Limonietalia</i>)
7210*	Turberas calcáreas de <i>Cladium mariscus</i> y con especies del <i>Caricion davallianae</i> .

– Espècies:

Espècies d'interès comunitari:
Emys orbicularis (tortuga d'aigua europea)
Valencia hispanica (samaruc)
Aphanius iberus (fàrtet)

Aus de l'annex I de la Directiva:

Charadrius alexandrinus (corriol camanegre)
Chlidonias hybridus (fumarell carablanc)
Fulica cristata (fotja banyuda)
Glareola pratincola (carregada comuna)
Marmaronetta angustirostris (rosseta)
Porphyrio porphyrio (gall de canyar comú)
Recurvirostra avosetta (primavera)
Sterna hirundo (gavina d'albufera)

Per esta raó tindran prioritat les mesures de gestió que afavorisquen la conservació d'aquests elements.

Priorització de recursos. Les mesures de gestió activa es podran iniciar d'acord amb un calendari de prioritats basades en el grau d'importància de les espècies en un context de recursos limitats. En aquest sentit, l'orde de prioritat per a l'execució de mesures de gestió se centrarà sobre els hàbitats prioritaris, en cas de ser necessari, serà el següent:

Codi	Hàbitat
1150*	Llacunes costaneres
1510*	Estepes salines mediterràries (<i>Limonietalia</i>)
7210*	Torberes calcàries de <i>Cladium mariscus</i> i amb espècies del <i>Caricion davallianae</i>

I respecte a les espècies:

Valencia hispanica (samaruc)
Fulica cristata (fotja banyuda)
Marmaronetta angustirostris (rosseta)

Context econòmic, social i territorial

L'evolució de l'aplicació de les normes de gestió tindrà en compte els canvis en el context econòmic, social i territorial de l'entorn de l'espai, de manera que s'adapte, en la medida que siga possible, a les diferents necessitats i limitacions imposades pel medi socioeconòmic. Aquesta adaptació podrà tindre lloc sempre que no siguen contràries als objectius de gestió dels hàbitats i espècies i contribuïsca a aconseguir un estat de conservació favorable d'aquests.

4. ZONIFICACIÓ DE L'ÀMBIT D'APLICACIÓ DE LA NORMA DE GESTIÓ

En l'àmbit d'aplicació de la norma de gestió se zonifica orientativament, a efectes normatiu i de gestió, en quatre categories de zones (zona A, zona B, zona C i zona D). A més, i d'acord amb el que s'establix en l'Acord de 10 de setembre de 2002, del Govern Valencià, d'aprovació del Catàleg de Zones Humides de la Comunitat Valenciana, s'incorpora a aquesta norma el perímetre d'afecció de 500 metres entorn dels límits de la zona humida, per al qual s'establix un règim específic d'avaluació de repercussions.

4.1. Zona A

Orienta sobre les àrees de la ZEC en les quals consta la presència d'hàbitats naturals d'especial prioritat. En aquest cas, els hàbitats són els següents:

Codi	Hàbitat
1150*	Llacunes costaneres
1510 *	Estepes salines mediterràries (<i>Limonietalia</i>)
7210*	Torberes calcàries de <i>Cladium mariscus</i> i amb espècies del <i>Caricion davallianae</i>

– Especies:

Especies de Interés comunitario:
Emys orbicularis (Galápago europeo)
Valencia hispanica (Samaruc)
Aphanius Iberus (Fartet)

Aves del anexo I de la Directiva:

Charadrius alexandrinus (Chorlitejo patinegro)
Chlidonias hybridus (Fumarel cariblanco)
Fulica cristata (Focha moruna)
Glareola pratincola (Canastera común)
Marmaronetta angustirostris (Cerceta pardilla)
Porphyrio porphyrio (Calamón común)
Recurvirostra avosetta (Avoceta común)
Sterna hirundo (Charrán común)

Por lo que tendrán prioridad las medidas de gestión que favorezcan la conservación de estos elementos.

Priorización de recursos. Las medidas de gestión activa podrán iniciarse de acuerdo con un calendario de prioridades basadas en el grado de importancia de las especies en un contexto de recursos limitados. En este sentido, el orden de prioridad para la ejecución de medidas de gestión se centrará sobre los hábitats prioritarios, en caso de ser necesario, será el siguiente:

Código	Hábitat
1150*	Lagunas costeras
1510*	Estepas salinas mediterráneas (<i>Limonietalia</i>)
7210*	Turberas calcáreas de <i>Cladium mariscus</i> y con especies del <i>Caricion davallianae</i>

Y respecto a las especies:

Valencia hispanica (Samaruc)
Fulica cristata (Focha moruna)
Marmaronetta angustirostris (Cerceta pardilla)

Contexto económico, social y territorial

La evolución de la aplicación de las normas de gestión tendrá en cuenta los cambios en el contexto económico, social y territorial del entorno del espacio, de forma que se adapte, en la medida de lo posible, a las diferentes necesidades y limitaciones impuestas por el medio socioeconómico. Esta adaptación podrá tener lugar siempre y cuando no sean contrarias a los objetivos de gestión de los hábitats y especies y contribuya a alcanzar un estado de conservación favorable de los mismos.

4. ZONIFICACIÓN DEL ÁMBITO DE APLICACIÓN DE LA NORMA DE GESTIÓN.

En el ámbito de aplicación de la norma de gestión se zonifica orientativamente, a efectos normativos y de gestión, en cuatro categorías de zonas (zona A, zona B y zona C, zona D). Además, y de acuerdo con lo que se establece en el Acuerdo de 10 de septiembre de 2002, del Gobierno Valenciano, de aprobación del Catálogo de Zonas Húmedas de la Comunidad Valenciana, se incorpora a la presente norma el perímetro de afectación de 500 metros en torno a los límites de la zona húmeda, para el cual se establece un régimen específico de evaluación de repercusiones.

4.1. Zona A

Oriente sobre las áreas de la ZEC en las que consta la presencia de hábitats naturales de especial prioridad. En el presente caso dichos hábitats son los siguientes:

Código	Hábitat
1150*	Lagunas costeras
1510 *	Estepas salinas mediterráneas (<i>Limonietalia</i>)
7210*	Turberas calcáreas de <i>Cladium mariscus</i> y con especies del <i>Caricion davallianae</i>

4.2. Zona B

Orienta sobre les àrees de les ZEC en les quals consta la presència de la resta d'hàbitats naturals d'interès comunitari:

Codi	Hàbitat
1210	Vegetació anual sobre rebutjos marins acumulats
1410	Pastius salins mediterranis (<i>Juncetalia maritimi</i>)
1420	Matolls halòfils mediterranis i termoatlàntics (<i>Sarcocornetea fructicosae</i>)
5330	Matolls termomediterranis i preestèpics
6420	Prats humits mediterranis d'herbes altes del <i>Molinion-Holoschoenion</i>

4.3. Zona C

Àrees incloses en ZEPA i en ZEC que no formen part de les categories A, B o D, que constituïxen part de l'hàbitat per a les espècies considerades en aquest document.

4.4. Zona D

Comprèn aquelles àrees incloses en ZEPA o LIC/ZEC que no presenten valors naturals que hagen de ser conservats a través de la xarxa Natura 2000.

4.5. Perímetre d'afecció de la Zona Humida Catalogada (Zona PA)

La delimitació del perímetre d'afecció de la zona humida catalogada correspon per tant a l'establít en l'Acord de 10 de setembre de 2002, i la delimitació s'indica en el plànol següent.

4.2. Zona B

Oriente sobre las áreas de las ZEC en las que consta la presencia del resto de hábitats naturales de interés comunitario:

Código	Hábitat
1210	Vegetación anual sobre desechos marinos acumulados
1410	Pastizales salinos mediterráneos (<i>Juncetalia maritimi</i>)
1420	Matorrales halófilos mediterráneos y termoatlánticos (<i>Sarcocornetea fructicosae</i>)
5330	Matorrales termomediterráneos y pre-estepicos
6420	Prados húmedos mediterráneos de hierbas altas del <i>Molinion-Holoschoenion</i>

4.3. Zona C

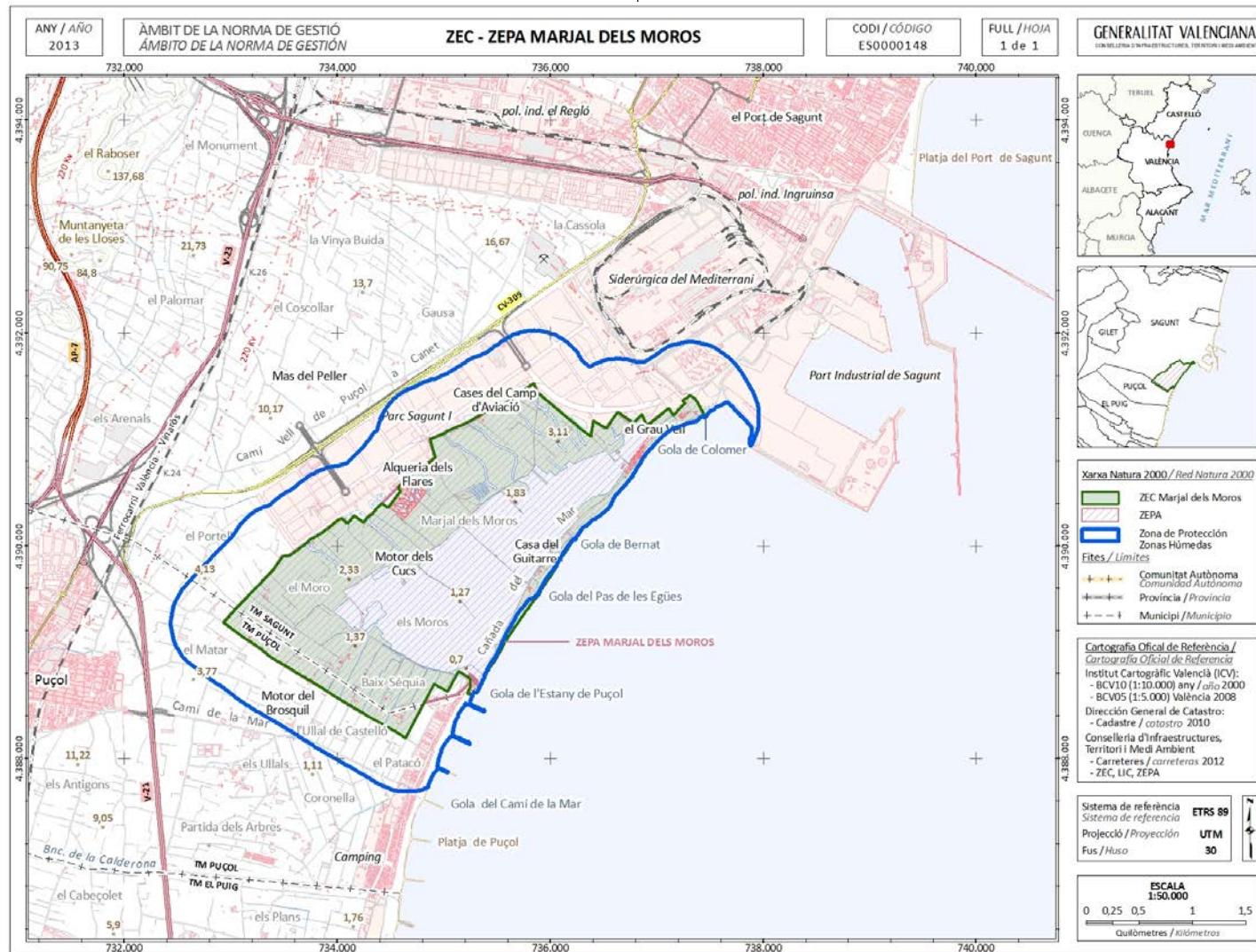
Áreas incluidas en ZEPA y en ZEC que no forman parte de las categorías A, B o D, que constituyen parte del hábitat para las especies consideradas en este documento.

4.4. Zona D

Comprende aquellas áreas incluidas en ZEPA o LIC/ZEC que no presentan valores naturales que deban ser conservados a través de la red Natura 2000.

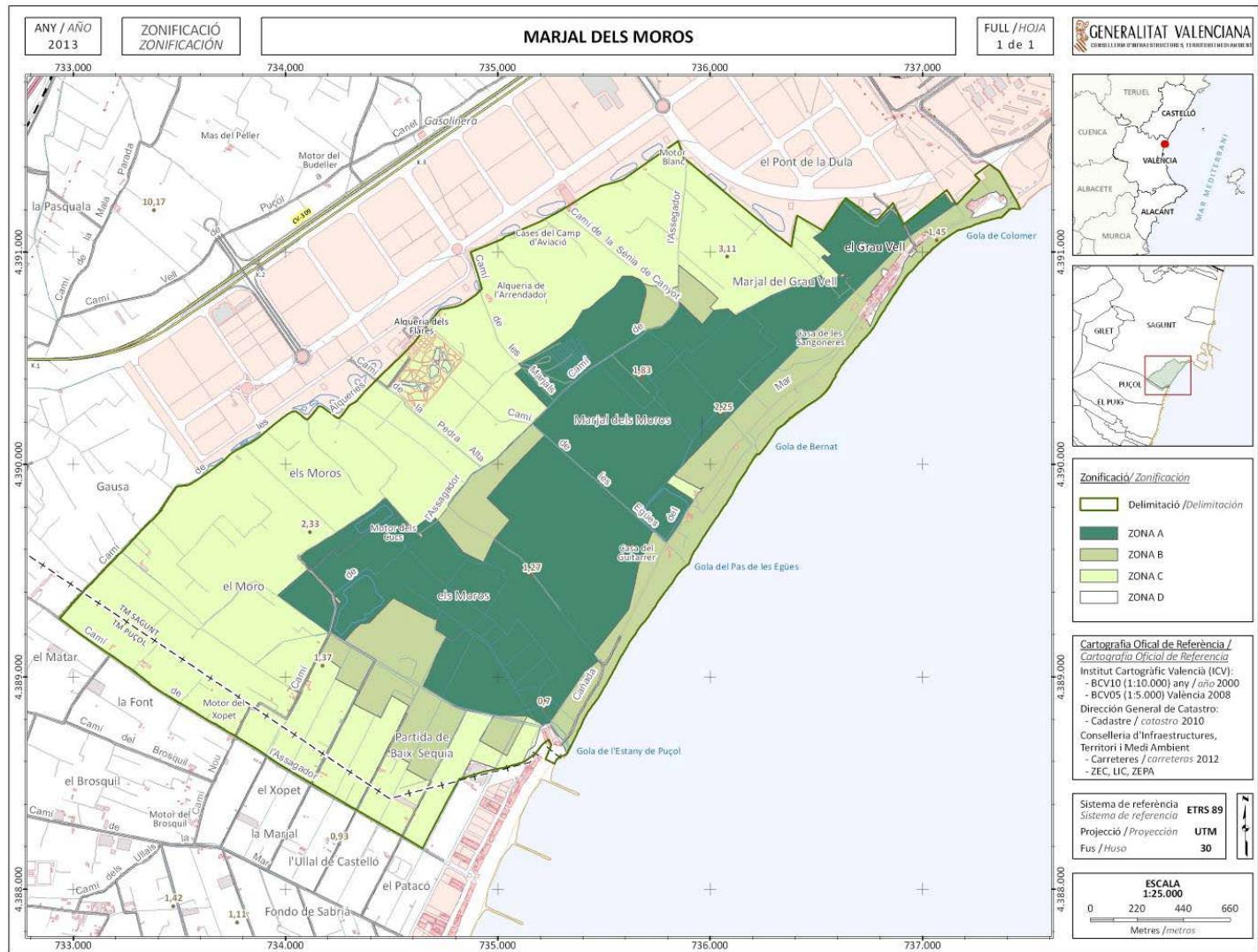
4.5. Perímetro de afección de la Zona Húmeda Catalogada (Zona PA)

La delimitación del perímetro de afección de la zona húmeda catalogada corresponde por tanto al establecido en el Acuerdo de 10 de septiembre de 2002, y su delimitación se indica en el plano siguiente.

Pel que fa a les zones perifèriques de protecció en el sentit previst en l'article 29 *quater* de la Llei 11/1994, no es preveu, en aquest cas, la definició d'aquestes, com tampoc s'ha considerat necessari establir cap de les mesures relatives a la coherència ecològica i la connectivitat de la Xarxa Natura 2000 a les quals es referix l'article 14 sexies de l'esmentada llei.

En cuanto a las zonas periféricas de protección en el sentido previsto en el artículo 29 *quater* de la Ley 11/1994, no se prevé, en el presente caso, la definición de las mismas, como tampoco se ha considerado necesario establecer ninguna de las medidas relativas a la coherencia ecológica y la conectividad de la Red Natura 2000 a las que se refiere el artículo 14 *sexies* de la mencionada Ley.

5. NORMATIVA D'APLICACIÓ DIRECTA I RÈGIM D'AVALUACIÓ DE REPERCUSSIONS

5.1. Mesures per a evitar el deteriorament dels hàbitats i les alteracions sobre les espècies

Per a la definició de les mesures que s'indiquen a continuació s'han tingut en compte, en primer lloc, els objectius de conservació establits para cada un dels hàbitats i espècies que són objecte d'aquesta norma de gestió; les pressions, impactes i amenaces que es projecten sobre aquests, així com la necessitat d'assegurar l'èxit a llarg termini de les distintes actuacions previstes en les directrius i mesures de gestió activa. En segon lloc, s'ha valorat també la normativa preexistente que ja es projecta sobre l'àmbit territorial de la norma de gestió i que permet la conservació dels diversos elements, en especial les normatives reguladores de l'activitat urbanística, la legislació general d'aigües i la legislació de protecció de zones humides.

Des d'aquest punt de vista, per tant, les activitats i actuacions que s'indiquen en els apartats següents s'han de considerar com a incompatibles als efectes d'aquesta norma i, per tant, quedarien excloses de qualsevol possibilitat d'autorització per part de l'òrgan competent

5. NORMATIVA DE APLICACIÓN DIRECTA Y RÉGIMEN DE EVALUACIÓN DE REPERCUSIONES

5.1. Medidas para evitar el deterioro de los hábitats y las alteraciones sobre las especies

Para la definición de las medidas que se indican a continuación se han tenido en cuenta, en primer lugar, los objetivos de conservación establecidos para cada uno de los hábitats y especies que son objeto de la presente norma de gestión; las presiones, impactos y amenazas que se proyectan sobre ellos, así como la necesidad de asegurar el éxito a largo plazo de las distintas actuaciones previstas en las directrices y medidas de gestión activa. En segundo lugar, se ha valorado también la normativa preexistente que ya se proyecta sobre el ámbito territorial de la norma de gestión y que permite la conservación de los diferentes elementos, en especial las normativas reguladoras de la actividad urbanística, la legislación general de aguas y la legislación de protección de zonas húmedas.

Desde este punto de vista, por tanto, las actividades y actuaciones que se indican en los apartados siguientes deben considerarse como incompatibles a los efectos de la presente norma y, por tanto, quedarían excluidas de cualquier posibilidad de autorización por parte del órgano

que corresponguera. No obstant això, després de la petició justificada per part dels seus promotores, es podrà estudiar i acordar per part de la Direcció General de Medi Natural la realització d'una evaluació de repercussions sobre la Xarxa Natura 2000 respecte a aquestes, als efectes d'aplicar el règim d'aprovació, autorització o conformitat previst en el Decret 60/2012, de 5 d'abril, del Consell, pel qual es regula el règim especial d'avaluació i d'aprovació, autorització o conformitat de plans, programes i projectes que puguen afectar la Xarxa Natura 2000.

5.1.1 Normes per a la protecció d'hàbitats naturals

Les normes que s'indiquen en aquest apartat s'aplicaran a les àrees zonificades com a A i B, tal com s'indiquen en l'apartat corresponent d'aquesta norma de gestió. En les zones anomenades, es consideren incompatibles les actuacions següents, canvis d'ús i/o plans, programes i projectes, fins que no estiguin relacionades directament amb mesures de gestió del lloc establides en aquesta norma de gestió i/o siguin considerades com a tals per part de l'òrgan gestor de la Xarxa Natura 2000:

1. Les que siguen incompatibles amb la classificació i qualificació urbanística dels sòls inclosos en les categories de zonificació indicades.

2. El desbrossament no selectiu o l'eliminació total de la coberta vegetal natural, així com la rompuda de terrenys ocupats a l'entrada en vigor d'aquesta norma per vegetació natural, excepte quan forme part de pràctiques de maneig d'hàbitats considerades com a tals per l'òrgan gestor de la Xarxa Natura 2000.

3. Les cremes de qualsevol naturalesa i extensió, ja es realitzen sobre la cubierta vegetal natural o sobre parcel·les agrícoles, excepte quan formen part de pràctiques de maneig d'hàbitats considerades com a tals per l'òrgan gestor de la Xarxa Natura 2000.

5.1.2 Normes per a la protecció d'espècies de fauna i flora

Les normes que s'indiquen en aquest apartat s'aplicaran a les àrees zonificades com a A, B i C. En aquestes zones, en tant que constitueixen part de l'hàbitat d'espècies de fauna i/o flora la conservació de les quals constitueix l'objectiu d'aquesta norma, es consideren incompatibles les actuacions següents, fins que no estiguin relacionades directament amb mesures de gestió del lloc establides en aquesta norma de gestió i/o siguin considerades com a tals per part de l'òrgan gestor de la Xarxa Natura 2000:

1. Totes aquelles activitats que puguen produir la contaminació de sòls o del subsòl amb risc per als hàbitats i espècies, així com les que produïsquen menyscabament dels usos actuals o potencials d'aquests recursos o de la seua capacitat ecològica. En el mateix sentit, es considera incompatible tot tipus d'abocament sólid o líquid potencialment contaminant sobre els sòls o la incorporació al subsòl per mitjà de qualsevol procediment.

2. L'aterrament o l'alteració del perfil del terreny, excepte que es tracte de les actuacions previstes en l'apartat 6.2.1.3.

5.1.3 Normes aplicables al perímetre d'afecció de la zona humida catalogada (zona PA)

Pel que fa a l'àrea corresponent al perímetre d'afecció, no es proposen en aquesta norma activitats o actuacions incompatibles, sense perjudici del que s'indica en l'apartat 6.2.2 respecte a la necessitat de sotmetre a evaluació de repercussions algunes d'aquestes actuacions.

5.2 Règim d'avaluació de repercussions

En aplicació dels articles 6 i 8 i de l'annex I del Decret 60/2012, aquesta norma de gestió concreta quins projectes s'han d'inserir al camp d'aplicació material del decret esmentat en tant que afecten l'àmbit d'aquest espai. Així mateix, concreta quins plans, programes o projectes no s'hauran de sotmetre a evaluació, bé per estar relacionats amb la gestió del lloc, bé per no presentar sobre la base de dades objectives probabilitat d'afecció apreciable, per la qual cosa no serà necessari obtindre valoració preliminar de repercussions. En la resta de supòsits que entren dins del camp d'aplicació del Decret 60/2012, seran les correspondents valoracions preliminars les que indicaran la necessitat o no de realitzar l'avaluació detallada.

5.2.1 Obligació general d'avaluar

competente que corresponguera. No obstant lo anterior, previa petició justificada por parte de sus promotores, podrá estudiarse y acordarse por parte de la Dirección General de Medio Natural la realización de una evaluación de repercusiones sobre la Red Natura 2000 respecto a las mismas, a los efectos de aplicar de régimen de aprobación, autorización o conformidad previsto en el Decreto 60/2012, de 5 de abril, del Consell, por el que se regula el régimen especial de evaluación y de aprobación, autorización o conformidad de planes, programas y proyectos que puedan afectar a la Red Natura 2000.

5.1.1 Normas para la protección de hábitats naturales

Las normas que se indican en este apartado se aplicarán a las áreas zonificadas como A y B, tal y como se indican en el apartado correspondiente de la presente norma de gestión. En dichas zonas, se consideran incompatibles las siguientes actuaciones, cambios de uso y/o planes, programas y proyectos, en tanto que no estén relacionadas directamente con medidas de gestión del lugar establecidas en la presente norma de gestión y/o sean consideradas como tales por parte del órgano gestor de la Red Natura 2000:

1. Las que resulten incompatibles con la clasificación y calificación urbanística de los suelos incluidos en las categorías de zonificación indicadas.

2. El desbroce no selectivo o la eliminación total de la cubierta vegetal natural, así como la roturación de terrenos ocupados a la entrada en vigor de la presente norma por vegetación natural, excepto cuando forme parte de prácticas de manejo de hábitats consideradas como tales por el órgano gestor de la Red Natura 2000.

3. Las quemas de cualquier naturaleza y extensión, ya se realicen sobre la cubierta vegetal natural o sobre parcelas agrícolas, excepto cuando formen parte de prácticas de manejo de hábitats consideradas como tales por el órgano gestor de la Red Natura 2000.

5.1.2 Normas para la protección de especies de fauna y flora

Las normas que se indican en el presente apartado se aplicarán a las áreas zonificadas como A, B y C. En dichas zonas, en tanto que constituyen parte del hábitat de especies de fauna y/o flora cuya conservación constituye el objetivo de la presente norma, se consideran incompatibles las siguientes actuaciones, en tanto que no estén relacionadas directamente con medidas de gestión del lugar establecidas en la presente norma de gestión y/o sean consideradas como tales por parte del órgano gestor de la Red Natura 2000:

1. Todas aquellas actividades que puedan producir la contaminación de suelos o del subsuelo con riesgo para los hábitats y especies, así como las que produzcan menoscabo de los usos actuales o potenciales de estos recursos o de su capacidad ecológica. En el mismo sentido, se considera incompatible todo tipo de vertido sólido o líquido potencialmente contaminante sobre los suelos o su incorporación al subsuelo mediante cualquier procedimiento.

2. El aterramiento o la alteración del perfil del terreno, excepto que se trate de las actuaciones contempladas en el apartado 6.2.1.3.

5.1.3 Normas aplicables al perímetro de afección de la zona húmeda catalogada (zona PA)

En cuanto al área correspondiente al perímetro de afección, no se proponen en la presente norma actividades o actuaciones incompatibles, sin perjuicio de lo que se indica en el apartado 6.2.2 respecto a la necesidad de someter a evaluación de repercusiones algunas de dichas actuaciones.

5.2. Régimen de evaluación de repercusiones

En aplicación de los artículos 6 y 8 y del anexo I del Decreto 60/2012, la presente norma de gestión concreta qué proyectos deben incorporarse al campo de aplicación material del mencionado Decreto en tanto que afecten al ámbito del presente espacio. Asimismo, concreta qué planes, programas o proyectos no deberán someterse a evaluación, bien por estar relacionados con la gestión del lugar, bien por no presentar sobre la base de datos objetivos probabilidad de afección apreciable, por lo que no será preciso obtener «valoración preliminar de repercusiones». En el resto de supuestos que entran dentro del campo de aplicación del Decreto 60/2012, serán las correspondientes «Valoraciones preliminares» las que indicarán la necesidad o no de realizar la evaluación detallada.

5.2.1 Obligación general de evaluar

Amb caràcter general, i sense perjuí d'allò que s'ha indicat en l'apartat següent, queden sotmesos a evaluació de repercussions sobre la Xarxa Natura 2000 els plans, programes i projectes que entren dins de l'àmbit d'aplicació territorial i material del Decret 60/2012, de 5 d'abril, del Consell, pel qual es regula el règim especial d'avaluació i d'aprovació, autorització o conformitat de plans, programes i projectes que puguen afectar la Xarxa Natura 2000.

Pel que fa a l'àmbit d'aplicació territorial, i de conformitat amb el que preveu l'article 3 del Decret 60/2012, el règim d'avaluació de repercussions s'aplicarà en les àrees següents:

a) Tot l'àmbit del ZEC i ZEPA incloses en aquesta norma de gestió.

b) L'àrea constituïda pel perímetre d'afecció de la zona humida catalogada

Així mateix, de conformitat amb allò que s'ha indicat en l'apartat 8 de l'annex del decret esmentat, i sense perjuí del que s'indica en l'apartat següent respecte a plans, programes o projectes exclusos de substanciar l'avaluació de repercussions sobre la Xarxa Natura 2000, es consideraran com a inclosos en el camp d'aplicació material de l'esmentat decret, als efectes d'aquesta norma, els projectes següents:

1. En l'àmbit de la ZEC, les activitats d'ús públic del medi en grups organitzats superiors a trenta persones, i s'hi inclouran competicions esportives o altres esdeveniments esportius, lúdics o culturals.

2. En l'àmbit de la ZEC, la construcció, reconstrucció o remodelació d'edificacions aïllades o instal·lacions en sòl no urbanitzable, destinades a activitats agrícoles o ramaderes en aquelles zones en què aquestes activitats es consideren compatibles.

3. En l'àmbit de la ZEC, l'adequació de les parcel·les amb terra vegetal, quan es trobe lligada a l'activitat agrícola o recreativa en aquelles zones en què aquesta activitat es considera compatible.

4. En l'àmbit de la ZEC, l'obertura, manteniment i millora de camins.

5. En l'àmbit de la ZEC, l'aprofitament regulat de pastures, excepte quan aquest aprofitament siga considerat una mesura lligada amb la gestió del lloc per l'òrgan gestor de la xarxa Natura 2000.

6. En l'àmbit de la categoria de zonificació C de la ZEC, la recuperació de l'activitat agrícola en aquelles zones en què s'haguera abandonat aquesta a l'entrada en vigor d'aquesta norma.

7. En l'àmbit de la ZEC i el perímetre d'afecció de la zona humida catalogada, les pràctiques de maneig de les séquies, canals, sequiols i bassots que no hagen sigut considerats com a incompatibles en l'apartat corresponent, i en especial els desbrossaments i dragatges i l'eliminació de vegetació dels marges.

8. En l'àmbit de la ZEC i el perímetre d'afecció de la zona humida catalogada, les autoritzacions d'abocament d'aigües residuals i les concessions per aprofitament d'aigües subterrànies, així com els bombaments, els drenatges o la instal·lació de qualsevol dispositiu que facilite la dessecació del terreny, i s'hi inclourà l'extracció d'aigua amb fins agrícoles o altres.

9. En l'àmbit de la ZEC i el perímetre d'afecció de la zona humida catalogada, els canvis de classificació o qualificació del sòl respecte a la normativa urbanística vigent a l'entrada en vigor d'aquestes normes.

5.2.2 Concreció de l'obligació d'avaluar

a) Plans, programes i projectes exclusos de substanciar l'avaluació de repercussions sobre la Xarxa Natura 2000

De conformitat amb allò que s'ha indicat en l'article 6 del Decret 60/2012, de 5 d'abril, queden exclusos de l'obligació d'avaluar les seues repercussions sobre el ZEC i ZEPA objecte d'aquesta norma de gestió, les actuacions següents:

1. Les actuacions expressament mencionades en les mesures de gestió activa, per estar relacionades directament amb la gestió de l'espai.

2. Qualsevol pla, programa, projecte o actuació que es realitze en l'àmbit de la zona D estableida en aquesta norma de gestió, amb l'excepció de les actuacions industrials que puguen representar, per les seues característiques específiques, una emissió de contaminants gasosos o d'abocaments, inclosos els d'aigües residuals, susceptibles d'afectar les àrees situades fora de la zona D esmentada.

3. També queden exclusos de l'obligació d'avaluar les seues repercussions sobre aquest espai aquells plans, programes, projectes o activitats que s'han considerat com a incompatibles en les normes d'aplicació

Con carácter general, y sin perjuicio de lo indicado en el apartado siguiente, quedan sometidos a evaluación de repercusiones sobre la Red Natura 2000 los planes, programas y proyectos que entran dentro del ámbito de aplicación territorial y material del Decreto 60/2012, de 5 de abril, del Consell, por el que se regula el régimen especial de evaluación y de aprobación, autorización o conformidad de planes, programas y proyectos que puedan afectar a la Red Natura 2000.

En lo que respecta al ámbito de aplicación territorial, y de conformidad con lo previsto en el artículo 3 del Decreto 60/2012, el régimen de evaluación de repercusiones se aplicará en las siguientes áreas:

a) Todo el ámbito del ZEC y ZEPA incluidas en la presente norma de gestión.

b) El área constituida por el Perímetro de Afección de la Zona Húmeda Catalogada

Asimismo, de conformidad con lo indicado en el apartado 8 del anexo del citado decreto, y sin perjuicio de lo que se indica en el apartado siguiente respecto a planes, programas o proyectos excluidos de sustanciar la evaluación de repercusiones sobre la Red Natura 2000, se considerarán como incluidos en el campo de aplicación material del citado decreto, a efectos de la presente norma, los siguientes proyectos:

1. En el ámbito de la ZEC, las actividades de uso público del medio en grupos organizados superiores a 30 personas, incluyendo competiciones deportivas u otros eventos deportivos, lúdicos o culturales.

2. En el ámbito de la ZEC, la construcción, reconstrucción o remodelación de edificaciones aisladas o instalaciones en suelo no urbanizable, destinadas a actividades agrícolas o ganaderas en aquellas zonas en que dichas actividades se consideren compatibles.

3. En el ámbito de la ZEC, la adecuación de las parcelas con tierra vegetal, cuando se encuentre ligada a la actividad agrícola o recreativa en aquellas zonas en que dicha actividad se considera compatible.

4. En el ámbito de la ZEC, la apertura, mantenimiento y mejora de caminos.

5. En el ámbito de la ZEC, el aprovechamiento regulado de pastos, excepto cuando dicho aprovechamiento sea considerado una medida ligada con la gestión del lugar por el órgano gestor de la red Natura 2000.

6. En el ámbito de la categoría de zonificación C de la ZEC, la recuperación de la actividad agrícola en aquellas zonas en que se hubiera abandonado la misma a la entrada en vigor de la presente norma.

7. En el ámbito de la ZEC y el perímetro de afección de la zona húmeda catalogada, las prácticas de manejo de las acequias, canales, sequiols y bassots que no hayan sido considerados como incompatibles en el apartado correspondiente, y en especial los desbroces y dragados y la eliminación de vegetación de los márgenes.

8. En el ámbito de la ZEC y el perímetro de afección de la zona húmeda catalogada, las autorizaciones de vertido de aguas residuales y las concesiones para aprovechamiento de aguas subterráneas, así como los bombeos, drenajes o instalación de cualquier dispositivo que facilite la desecación del terreno, incluyendo la extracción de agua con fines agrícolas u otros.

9. En el ámbito de la ZEC y el perímetro de afección de la zona húmeda catalogada, los cambios de clasificación o calificación del suelo respecto a la normativa urbanística vigente a la entrada en vigor de las presentes normas.

5.2.2 Concreción de la obligación de evaluar

a) Planes, programas y proyectos excluidos de sustanciar la evaluación de repercusiones sobre la Red Natura 2000

De conformidad con lo indicado en el artículo 6 del precitado Decreto 60/2012, de 5 de abril, quedan excluidos de la obligación de evaluar sus repercusiones sobre el ZEC y ZEPA objeto de la presente norma de gestión, siguientes actuaciones:

1. Las actuaciones expresamente mencionadas en las Medidas de Gestión Activa, por estar relacionadas directamente con la gestión del espacio.

2. Cualquier plan, programa, proyecto o actuación que se desarrolle en el ámbito de la zona D establecida en la presente norma de gestión, con la excepción de las actuaciones industriales que puedan representar, por sus características específicas, una emisión de contaminantes gaseosos o de vertidos, incluidos los de aguas residuales, susceptibles de afectar las áreas situadas fuera de la mencionada zona D.

3. También quedan excluidos de la obligación de evaluar sus repercusiones sobre este espacio aquellos planes, programas, proyectos o actividades que se han considerado como incompatibles en las normas

directa d'aquesta norma de gestió, sense perjuí del que s'indica en l'apartat corresponent respecte a la possibilitat d'autorització excepcional d'aquests.

4. Finalment, i de conformitat amb allò que s'ha indicat en l'article 8.1 del Decret 60/2012, de 5 d'abril, queden exclisos de l'obligació d'avaluar detalladament les seues repercussions sobre l'espai els supòsits de plans, programes o projectes següents, per considerar-se, sobre la base de dades objectives, que no és probable que tinguen afeccions apreciables:

4.1. Totes aquelles actuacions relacionades amb la gestió del lloc i amb els objectius de conservació dels espais Xarxa Natura 2000 presents en l'àmbit d'aquesta norma, que siguin considerades com a tals per l'òrgan gestor de la Xarxa Natura 2000.

4.2. Totes aquelles actuacions de conservació, rehabilitació i millora de les instal·lacions i infraestructures ja existents en l'àmbit d'aquesta zonificació, fins que no suposen un increment de la seu superficie o volum d'aquestes.

4.3. La pràctica de l'agricultura en aquells àmbits en què es produïra aquesta pràctica a l'entrada en vigor d'aquestes normes.

4.4. La pràctica de l'activitat cinegètica quan es desenvolupa a l'empara de la seu legislació sectorial aplicable.

4.5. Els instruments següents de planejament que afecten el sòl urbà inclòs en la categoria de zonificació D: plans de reforma interior, estudis de detall i programes per al desenvolupament d'actuacions aïllades.

4.6. Qualsevol actuació que es realitze en l'àmbit de la zona D establet en aquesta norma de gestió, amb l'excepció de les actuacions industrials que puguen representar, per les seues característiques específiques, una emissió de contaminants gasosos o d'abocaments d'aigües residuals susceptibles d'affectar les àrees situades fora de la zona D esmentada.

Per a tots aquests casos, en conseqüència, no serà necessari sol·licitar la valoració preliminar de repercussions.

b) Resta de supòsits

Els plans, programes o projectes que entren en el camp d'aplicació territorial i material indicat en l'apartat 1 i no hagen sigut expressament considerats en els apartats precedents com a exclisos d'avaluació de repercussions, hauran de sotmetre's a avaluació detallada de les seues repercussions sobre els espais protegits de la Xarxa Natura 2000 objecte d'aquesta norma de gestió si així s'indica en les corresponents valoracions preliminars.

TAULA RESUM. NORMES D'APLICACIÓ DIRECTA I CONCRECIÓ DE L'OBLIGACIÓ D'AVALUAR

ACTUACIONS NO AUTORIZABLES (EXCLOSOS D'AVALUACIÓ DE REPERCUSIONS PER INCOMPATIBILITAT AMB LA CONSERVACIÓ)	Zona				
	A	B	C	D	PA
Les que resulten incompatibles amb la classificació i qualificació urbanística dels sòls inclosos en les categories de zonificació indicades.	X	X			
El desbrossament no selectiu o l'eliminació total de la coberta vegetal natural, així com la rompuda de terrenys ocupats a l'entrada en vigor d'aquesta norma per vegetació natural, excepte quan forme part de pràctiques de maneig d'hàbitats considerades com a tals per l'òrgan gestor de la Xarxa Natura 2000.	X	X			
Les cremes de qualsevol naturalesa i extensió, ja es realitzen sobre la coberta vegetal natural o sobre parcel·les agrícoles, excepte quan forme part de pràctiques de maneig d'hàbitats considerades com a tals per l'òrgan gestor de la Xarxa Natura 2000.	X	X			

de aplicación directa de la presente norma de gestión, sin perjuicio de lo que se indica en el apartado correspondiente respecto a la posibilidad de autorización excepcional de los mismos.

4. Finalmente, y de conformidad con lo indicado en el artículo 8.1 del precitado Decreto 60/2012, de 5 de abril, quedan excluidos de la obligación de evaluar detalladamente sus repercusiones sobre el espacio los siguientes supuestos de planes, programas o proyectos, por considerarse, sobre la base de datos objetivos, que no es probable que tengan afecciones apreciables:

4.1. Todas aquellas actuaciones relacionadas con la gestión del lugar y con los objetivos de conservación de los espacios red natura 2000 presentes en el ámbito de la presente norma, que sean consideradas como tales por el órgano gestor de la red Natura 2000.

4.2. Todas aquellas actuaciones de conservación, rehabilitación y mejora de las instalaciones e infraestructuras ya existentes en el ámbito de la presente zonificación, en tanto que no supongan un incremento de su superficie o volumen de las mismas.

4.3. La práctica de la agricultura en aquellos ámbitos en que se viera produciendo dicha práctica a la entrada en vigor de las presentes normas.

4.4. La práctica de la actividad cinegética cuando se desarrolle al amparo de su legislación sectorial aplicable.

4.5. Los siguientes instrumentos de planeamiento que afecten al suelo urbano incluido en la categoría de zonificación D: planes de reforma interior, estudios de detalle y programas para el desarrollo de actuaciones aisladas.

4.6. Cualquier actuación que se desarrolle en el ámbito de la zona D establecida en la presente norma de gestión, con la excepción de las actuaciones industriales que puedan representar, por sus características específicas, una emisión de contaminantes gaseosos o de vertidos de aguas residuales susceptibles de afectar las áreas situadas fuera de la mencionada zona D.

Para todos estos casos, en consecuencia, no será necesario solicitar la valoración preliminar de repercusiones.

b) Resto de supuestos

Los planes, programas o proyectos que, entrando en el campo de aplicación territorial y material indicado en el apartado 1, no hayan sido expresamente considerados en los apartados precedentes como excluidos de evaluación de repercusiones, deberán someterse a evaluación detallada de su repercusión sobre los espacios protegidos de la Red Natura 2000 objeto de la presente norma de gestión si así se indica en las correspondientes valoraciones preliminares.

TABLA-RESUMEN. NORMAS DE APLICACIÓN DIRECTA Y CONCRECIÓN DE LA OBLIGACIÓN DE EVALUAR

ACTUACIONES NO AUTORIZABLES (EXCLUIDAS DE EVALUACIÓN DE REPERCUSIONES POR INCOMPATIBILIDAD CON LA CONSERVACIÓN)	Zona				
	A	B	C	D	PA
Las que resulten incompatibles con la clasificación y calificación urbanística de los suelos incluidos en las categorías de zonificación indicadas.	X	X			
El desbroce no selectivo o la eliminación total de la cubierta vegetal natural, así como la roturación de terrenos ocupados a la entrada en vigor de la presente norma por vegetación natural, excepto cuando forme parte de prácticas de manejo de hábitats consideradas como tales por el órgano gestor de la Red Natura 2000.	X	X			
Las quemas de cualquier naturaleza y extensión, ya se realicen sobre la cubierta vegetal natural o sobre parcelas agrícolas, excepto cuando forme parte de prácticas de manejo de hábitats consideradas como tales por el órgano gestor de la Red Natura 2000.	X	X			

Totes aquelles activitats que puguen produir la contaminació de sòls o del subsòl amb risc per als hàbitats i espècies, així com les que prodúisquen menyscabament dels usos actuals o potencials d'aquests recursos o de la seua capacitat ecològica. En el mateix sentit, es considera incompatible tot tipus d'abocament sólid o líquid potencialment contaminant sobre els sòls o la seua incorporació al subsòl per mitjà de qualsevol procediment.	X	X	X			Todas aquellas actividades que puedan producir la contaminación de suelos o del subsuelo con riesgo para los hábitats y especies, así como las que produzcan menoscabo de los usos actuales o potenciales de estos recursos o de su capacidad ecológica. En el mismo sentido, se considera incompatible todo tipo de vertido sólido o líquido potencialmente contaminante sobre los suelos o su incorporación al subsuelo mediante cualquier procedimiento.	X	X	X		
L'aterrament o l'alteració del perfil del terreny, excepte que es tracte de les actuacions previsites en l'apartat 6.2.1.3.	X	X	X			El aterramiento o la alteración del perfil del terreno, excepto que se trate de las actuaciones contempladas en el apartado 6.2.1.3.	X	X	X		
ACTUACIONS QUE NO REQUERIRAN AVALUACIÓ DE REPERCUSSIONS (SENSE AFECCIÓ PREVISIBLE SOBRE HÀBITATS O ESPÈCIES)	A	B	C	D	PA	ACTUACIONES QUE NO REQUERIRÁN EVALUACIÓN DE REPERCUSIONES (SIN AFECCIÓN PREVISIBLE SOBRE HÁBITATS O ESPECIES)	A	B	C	D	PA
Les expressament esmentades en les mesures de gestió activa, per estar relacionades directament amb la gestió de l'espai	X	X	X	X	X	Las expresamente mencionadas en las medidas de gestión activa, por estar relacionadas directamente con la gestión del espacio	X	X	X	X	X
Totes aquelles relacionades amb la gestió del lloc i amb els objectius de conservació dels espais Xarxa Natura 2000 presents en l'àmbit de la norma esmentada considerades com a tals per l'òrgan gestor de la Xarxa Natura 2000	X	X	X	X	X	Todas aquellas relacionadas con la gestión del lugar y con los objetivos de conservación de los espacios red natura 2000 presentes en el ámbito de las citada norma consideradas como tales por el órgano gestor de la red Natura 2000	X	X	X	X	X
Qualsevol actuació que es desenvolupe en l'àmbit de la zona D estableida en aquesta norma de gestió, amb l'excepció de les actuacions industrials que puguen representar, per les seues característiques específiques, una emissió de contaminants gasosos o d'abocaments d'aigües residuals susceptibles d'affectar les àrees situades fora de la zona D esmentada.				X	X	Cualquier actuación que se desarrolle en el ámbito de la zona D establecida en la presente norma de gestión, con la excepción de las actuaciones industriales que puedan representar, por sus características específicas, una emisión de contaminantes gaseosos o de vertidos de aguas residuales susceptibles de afectar las áreas situadas fuera de la mencionada zona D.				X	X
Actuacions de conservació, rehabilitació i millora de les instal·lacions i infraestructures ja existents en l'àmbit d'aquesta zonificació, fins que no suposen un increment de la seua superficie o volum d'aquestes.	X	X	X	X	X	Actuaciones de conservación, rehabilitación y mejora de las instalaciones e infraestructuras ya existentes en el ámbito de la presente zonificación, en tanto que no supongan un incremento de su superficie o volumen de las mismas.	X	X	X	X	X
La pràctica de l'agricultura en aquells àmbits en què es produïra aquesta pràctica a l'entrada en vigor d'aquestes normes.			X	X	X	La práctica de la agricultura en aquellos ámbitos en que se viniera produciendo dicha práctica a la entrada en vigor de las presentes normas.			X	X	X
Els instruments de planejament següents que afecten el sòl urbà: plans de reforma interior, estudis de detall i programes per al desenvolupament d'actuacions aïllades.				X	X	Los siguientes instrumentos de planeamiento que afecten al suelo urbano: planes de reforma interior, estudios de detalle y programas para el desarrollo de actuaciones aisladas.				X	X
ACTUACIONS QUE REQUERIRAN AVALUACIÓ DE REPERCUSSIONS	A	B	C	D	PA	ACTUACIONES QUE REQUERIRÁN EVALUACIÓN DE REPERCUSIONES	A	B	C	D	PA
En l'àmbit de la ZEC, les activitats d'ús públic del medi en grups organitzats superiors a trenta persones, i s'hi inclouran competicions esportives o altres esdeveniments esportius, lúdics o culturals.	X	X	X			En el ámbito de la ZEC, las actividades de uso público del medio en grupos organizados superiores a 30 personas, incluyendo competiciones deportivas u otros eventos deportivos, lúdicos o culturales.	X	X	X		
La construcció, reconstrucció o remodelació d'edificacions aïllades o instal·lacions en sòl no urbanizable, destinades a activitats agrícoles o ramaderes.	X	X	X			La construcción, reconstrucción o remodelación de edificaciones aisladas o instalaciones en suelo no urbanizable, destinadas a actividades agrícolas o ganaderas.	X	X	X		
L'adecuació de les parcel·les amb terra vegetal, quan es trobe lligada a l'activitat agrícola o recreativa en aquelles zones en què aquesta activitat es considera compatible.	X	X	X			La adecuación de las parcelas con tierra vegetal, cuando se encuentre ligada a la actividad agrícola o recreativa en aquellas zonas en que dicha actividad se considera compatible.	X	X	X		
L'obertura, manteniment i millora de camins	X	X	X			La apertura, mantenimiento y mejora de caminos	X	X	X		
Les pràctiques de maneig de les séquies, canals, sequiols i bassots que no hagen sigut considerats com a incompatibles en l'apartat corresponent, i en especial els desbrossaments i dragatges i l'eliminació de vegetació dels margens.	X	X	X		X	Las prácticas de manejo de las acequias, canales, sequiols y bassots que no hayan sido considerados como incompatibles en el apartado correspondiente, y en especial los desbroces y dragados y la eliminación de vegetación de los márgenes.	X	X	X		X
Les autoritzacions d'abocament d'aigües residuals i les concessions per aprofitament d'aigües subterrànies, així com els bombaments, drenatges o instal·lació de qualsevol dispositiu que facilite la dessecació del terreny.	X	X	X		X	Las autorizaciones de vertido de aguas residuales y las concesiones para aprovechamiento de aguas subterráneas, así como los bombeos, drenajes o instalación de cualquier dispositivo que facilite la desecación del terreno.	X	X	X		X

Els canvis de classificació o qualificació del sòl respecte a la normativa urbanística vigent a l'entrada en vigor d'aquestes normes.	X	X	X	X	X
Resta de supòsits compresos en l'àmbit d'aplicació material del Decret 60/2012, no indicats explícitament en els apartats anteriors.	X	X	X	X	X

Los cambios de clasificación o calificación del suelo respecto a la normativa urbanística vigente a la entrada en vigor de las presentes normas.	X	X	X	X	X
Resto de supuestos comprendidos en el ámbito de aplicación material del Decreto 60/2012 no indicados explícitamente en los apartados anteriores.	X	X	X	X	X

6. CRITERIS I MESURES DE GESTIÓ ACTIVA

6.1. Criteris orientadors

Aquests criteris orientadors pretenen orientar els planificadors i gestors de les polítiques de conservació sobre la millor manera de compatibilitzar l'ordenació i gestió de determinades actuacions relacionades amb aquests àmbits amb les exigències derivades de la normativa de la Xarxa Natura 2000, en particular amb l'exigència d'aconseguir o mantenir l'estat de conservació favorable dels hàbitats i les espècies que han motivat la declaració del ZEC i la ZEPA que formen part de l'àmbit d'aquesta norma de gestió.

6.1.1 criteris per a la construcció o la modificació d'infraestructures

Es pretén determinar una sèrie de directrius enfocades a la planificació de noves infraestructures i/o millora de les existents per a evitar o reduir l'amenaça de fragmentació d'hàbitats.

1. S'identificaran les àrees que cal preservar de l'efecte de fragmentació d'hàbitats. En aquest sentit, s'entindrà com a àrees especialment sensibles aquelles zones on anualment una espècie d'interès comunitari desenvolupa una part vital del seu cicle biològic (important per al manteniment de la població) o bé que alberguen algun dels hàbitats naturals d'interès comunitari d'especial prioritat:

	Codi	Hàbitat
Hàbitats naturals d'interès comunitari considerats prioritaris en l'annex I de la DH	1150*	Llacunes costaneres
	1510*	Estepes salines mediterrànies (<i>Limonietalia</i>)
	7210*	Torberes calcàries de <i>Cladium mariscus</i> i amb espècies del <i>Caricion davallianae</i>

En les esmentades àrees sensibles, tots els esforços s'han de dirigir cap al manteniment d'estructures ecològiques que connecten els hàbitats i les poblacions d'espècies d'interès comunitari.

El fet de previndre la fragmentació de l'hàbitat hauria de ser un dels principis bàsics per a considerar en:

- Les fases de planificació, disseny, construcció i manteniment de la infraestructura.

- La cooperació entre les organitzacions i autoritats pertinentes.

Es recomana l'ús de passos de fauna per a mantenir la connectivitat del paisatge, construir passos específics per a la fauna o adaptar les estructures transversals (drenatges o obres destinades a restituició de camins) perquè servisquen com a vies de dispersió de fauna i flora.

Es recomana realitzar un seguiment de les mesures (preventives, correctores) per a avaluar la seua efectivitat i garantir que complixen els objectius per als quals han sigut dissenyades.

6.2. Mesures de gestió activa

Les mesures de gestió activa constitueixen el conjunt d'actuacions necessàries que s'han d'executar amb la finalitat que els hàbitats i/o les espècies de la ZEC, i en especial aquells que s'hagen proposat com a objectiu, mantinguen o aconsegueixen un estat de conservació favorable.

Les actuacions plantejades es poden englobar en els apartats següents, en funció de la naturalesa de les intervencions:

A. Avaluació de comunitats

Engloba un conjunt d'actuacions per mitjà de les quals s'obtindran les dades necessàries per a actualitzar el coneixement dels impactes i amenaces que puguen exercir alguna influència sobre els hàbitats i

6. CRITERIOS Y MEDIDAS DE GESTIÓN ACTIVA

6.1. Criterios orientadores

Los presentes criterios orientadores pretenden orientar a los planificadores y gestores de las políticas de conservación sobre el mejor modo de compatibilizar la ordenación y gestión de determinadas actuaciones relacionadas con dichos ámbitos con las exigencias derivadas de la normativa de la Red Natura 2000, en particular con la exigencia de alcanzar o mantener el estado de conservación favorable de los hábitats y las especies que han motivado la declaración del ZEC y la ZEPA que forman parte del ámbito de la presente norma de gestión.

6.1.1 criterios para la construcción o modificación de infraestructuras

Se pretende determinar una serie de directrices enfocadas a la planificación de nuevas infraestructuras y/o mejora de las existentes para evitar o reducir la amenaza de fragmentación de hábitats.

1. Se identificarán las áreas a preservar del efecto de fragmentación de hábitats. En este sentido se entenderá como áreas especialmente sensibles aquellas zonas donde anualmente una especie de interés comunitario desarrolle una parte vital de su ciclo biológico (importante para el mantenimiento de la población) o bien que alberguen alguno de los hábitats naturales de interés comunitario de especial prioridad:

	Código	Hábitat
Hábitats naturales de interés comunitario considerados prioritarios en el anexo I de la DH	1150*	Lagunas costeras
	1510*	Estepas salinas mediterráneas (<i>Limonietalia</i>)
	7210*	Turberas calcáreas de <i>Cladium mariscus</i> y con especies del <i>Caricion davallianae</i>

En las citadas áreas sensibles todos los esfuerzos se deben dirigir hacia el mantenimiento de estructuras ecológicas que conecten los hábitats y las poblaciones de especies de interés comunitario.

Prevenir la fragmentación del hábitat debería ser uno de los principios básicos a considerar en:

- Las fases de planificación, diseño, construcción y mantenimiento de la infraestructura.

- La cooperación entre las organizaciones y autoridades pertinentes.

Se recomienda el empleo de pasos de fauna para mantener la conectividad del paisaje, construir pasos específicos para la fauna, o adaptar las estructuras transversales (drenajes u obras destinadas a restitución de caminos) para que sirvan como vías de dispersión de fauna y flora.

Se recomienda realizar un seguimiento de las medidas (preventivas, correctoras) para evaluar su efectividad y garantizar que cumplen con los objetivos para los que han sido diseñadas.

6.2. Medidas de gestión activa

Las medidas de gestión activa constituyen el conjunto de actuaciones necesarias que deben ejecutarse con la finalidad de que los hábitats y/o especies de la ZEC, y en especial aquellos que se hayan propuesto como objetivo, mantengan o alcancen un estado de conservación favorable.

Las actuaciones planteadas se pueden englobar en los siguientes apartados, en función de la naturaleza de las intervenciones:

A. Evaluación de comunidades

Engloba un conjunto de actuaciones, mediante las que se obtendrán los datos necesarios para actualizar el conocimiento de los impactos y amenazas que puedan ejercer alguna influencia sobre los hábitats y

espècies en la ZEC, així com l'evolució de l'estat de conservació dels hàbitats i espècies que s'hagen designat d'interés.

Dins d'aquest programa s'han considerat les actuacions següents:

A.1. Estudi i seguiment dels hàbitats d'interés comunitari d'especial prioritat.

Objectius: disposar d'una cartografia actualitzada (E:1/10.000) i conéixer l'evolució dels diferents paràmetres que permeten el càlcul dels índexs dels blocs de l'estat de conservació dels hàbitats d'interés comunitari (1150*, 1510, 3170*, 7210*)

Descripció de l'actuació: es realitzaran els treballs necessaris per a conéixer els hàbitats presents en el ZEC, així com els processos que intervenen en el seu estat de conservació, de manera que permeta realitzar la valoració del seu estat de conservació. Básicamente, estos trabajos consistirán en la realización de la cartografía inicial (E:1/10.000) y una actualización cartográfica de los hábitats al final de cada período de evaluación, en la que se registren los parámetros necesarios para evaluar el estado de conservación.

Àmbit d'aplicació: tot l'àmbit de la ZEC.

A.2. Seguiment de l'estat de conservació de les espècies

Objectius: conéixer l'evolució dels diferents paràmetres que permeten calcular els índexs dels blocs de l'estat de conservació de les espècies.

Descripció de l'actuació: es realitzaran les actuacions necessàries per a determinar l'estat de conservació de les espècies. Per a això, es realitzaran seguiments poblacionals acompañats de treballs cartogràfics on s'identificantan altres paràmetres d'interés (pressions, actuacions de conservació, etc.).

Àmbit d'aplicació: tot l'àmbit de la norma de gestió.

B. Millora, restauració i conservació

El projecte de millora, restauració i conservació comprén un grup d'actuacions destinades a millorar l'estat de conservació de la flora i fauna, afavorir la regeneració de les zones degradades i corregir els principals impactes i amenaces, tant actuals com potencials, que succeixen en la zona.

Dins d'aquest projecte s'han considerat les actuacions següents:

B.1. Control d'espècies exòtiques invasores

Objectius: eliminació d'espècies invasores en tot l'àmbit del ZEC i la ZEPA.

Descripció de l'actuació: es realitzarà una campanya de captura i erradicació d'espècies al·loctones (especialment *Trachemys* i *Arundo donax*), amb l'objectiu de millorar i afavorir les espècies autòctones. Aquesta campanya ha d'anar també dirigida a tots els sectors de la població, però es prestarà especial atenció a aquells que poden afavorir a aquestes espècies invasores (escolars i població jove). S'editarà material informatiu, amb contingut adaptat al públic a qui es dirisca, que es difondrà entre els diferents col·lectius de la zona.

Àmbit d'aplicació: tot l'àmbit de la norma de gestió.

B.2. Restauració de la parcel·la de la nau Tortajada com a continuació del saladar

Objectius: restauració de la parcel·la «nau Tortajada» com a saladar.

Descripció de l'actuació: la instal·lació industrial preexistente lligada a alts fornys (Industrias Tortajada) ha sigut desmantellada; no obstant això, la parcel·la original està afectada per residus de la indústria desapareguda, per la qual cosa ha de ser restaurada com a saladar (hàbitat original de l'enclavament).

Àmbit d'aplicació: parcel·la nau Tortajada.

B.3. Control d'abocadors il·legals

Objectius: eliminar els abocadors il·legals presents en el territori comprés en aquesta norma de gestió, així com la neteja de residus sòlids.

Descripció de l'actuació: es retiraran els residus existents en els abocadors incontrolats i es depositaran en un abocador legal. Aquests residus són principalment d'origen domèstic. Després de la retirada dels residus, es valorarà la necessitat de restaurar els terrenys afectats per mitjà del condicionament del terreny i la plantació d'espècies d'interés, si és el cas.

Àmbit d'aplicació: tot l'àmbit de les normes de gestió.

especies en la ZEC, así como la evolución del estado de conservación de los hábitats y especies que se hayan designado de interés.

Dentro de este programa se han considerado las siguientes actuaciones:

A.1. Estudio y seguimiento de los hábitats de interés comunitario de especial prioridad.

Objetivos: disponer de una cartografía actualizada (E:1/10.000) y conocer la evolución de los diferentes parámetros que permitan el cálculo de los índices de los bloques del estado de conservación de los hábitats de interés comunitario (1150*, 1510, 3170*, 7210*)

Descripción de la actuación: se realizarán los trabajos necesarios para conocer los hábitats presentes en el ZEC, así como los procesos que intervienen en su estado de conservación, de manera que permita realizar la valoración de su estado de conservación. Básicamente estos trabajos consistirán en la realización de la cartografía inicial (E:1/10.000) y una actualización cartográfica de los hábitats al final de cada período de evaluación, en la que se registren los parámetros necesarios para evaluar el estado de conservación.

Ámbito de aplicación: Todo el ámbito de la ZEC

A.2. Seguimiento del estado de conservación de las especies.

Objetivos: conocer la evolución de los diferentes parámetros que permitan calcular los índices de los bloques del estado de conservación de las especies.

Descripción de la actuación: se realizará las actuaciones necesarias para determinar el estado de conservación de las especies. Para ello, se realizarán seguimientos poblacionales acompañados de trabajos cartográficos donde se identificarán otros parámetros de interés (presiones, actuaciones de conservación, etc.).

Ámbito de aplicación: todo el ámbito de la norma de gestión.

B. Mejora, restauración y conservación.

El proyecto de mejora, restauración y conservación comprende un grupo de actuaciones destinadas a mejorar el estado de conservación de la flora y fauna, favorecer la regeneración de las zonas degradadas y corregir los principales impactos y amenazas, tanto actuales como potenciales, que suceden en la zona.

Dentro de este proyecto se han considerado las siguientes actuaciones:

B.1. Control de especies exóticas invasoras.

Objetivos: eliminación de especies invasoras en todo el ámbito del ZEC y la ZEPA

Descripción de la actuación: se realizará una campaña de captura y erradicación de especies alóctonas (especialmente *Trachemys* y *Arundo donax*), con el objetivo de mejorar y favorecer a las especies autóctonas. Esta campaña debe ir también dirigida a todos los sectores de la población, pero prestando especial atención a aquellos que pueden favorecer a estas especies invasoras (escolares y población joven). Se editará material informativo, con contenido adaptado al público al que se dirija, que se difundirá entre los diferentes colectivos de la zona.

Ámbito de aplicación: Todo el ámbito de la norma de gestión.

B.2. Restauración de la parcela de la nave Tortajada como continuación del saladar

Objetivos: Restauración de la parcela «nave Tortajada» como saladar.

Descripción de la actuación: la instalación industrial preexistente ligada a altos hornos (Industrias Tortajada) ha sido demolida, no obstante la parcela original está afectada por residuos de la industria desaparecida por lo que debe ser restaurada como saladar (hábitat original del enclave).

Ámbito de aplicación: parcela nave Tortajada

B.3. Control de vertederos ilegales

Objetivos: eliminar los vertederos ilegales presentes en el territorio abarcado en esta norma de gestión, así como la limpieza de residuos sólidos.

Descripción de la actuación: Se retirarán los residuos existentes en los vertederos incontrolados y se depositarán en un vertedero legal. Dichos residuos son principalmente de origen doméstico. Tras la retirada de los residuos, se valorará la necesidad de restaurar los terrenos afectados mediante el acondicionamiento del terreno y plantación de especies de interés, en su caso.

Ámbito de aplicación: todo el ámbito de las normas de gestión.

B.4. Manteniment de motors i gestió hidràtica de la zona humida

Objectius: mantindre operativa la bateria de cinc pous existents en la frontera occidental de la ZEC; d'aquesta manera s'està en disposició de realitzar aportacions puntuals de cabal que permeten mantenir (per mitjà del maneig de comportes) nivells idònies per a l'establiment de colònies de cría, d'una banda, i mantenir els refugis aquàtics durant l'estiatge, per una altra (imprescindible per a la conservació de poblacions de peixos i tortugues).

Descripció de l'actuació: revisió de motors, dotació de combustible, maneig de comportes, neteja de llits (anualment, final d'estiu).

Àmbit d'aplicació: tot l'àmbit de les normes de gestió.

B.5. Maneig de vegetació per a espècies

Objectius: maneig de la vegetació a fi de millorar l'estat de conservació de les espècies presents en l'espai.

Descripció de l'actuació: es realitzaran una sèrie d'actuacions consistentes en sega i retirada de canyís (invasions de làmines d'aigua), desbrossament d'il·les en colònies de nidificació (final de març), retirada selectiva de bova en reserves de samaruc, sega selectiva en saladar i desbrossaments en enclavaments de nidificació de tortugues.

Àmbit d'aplicació: tot l'àmbit de les normes de gestió.

B.6. Protecció davant d'erosió litoral i intrusió marina

Objectius: evitar la regressió costanera i la salinització dels aquífers.

Descripció de l'actuació: instal·lació de defenses exemptes.

Àmbit d'aplicació: tot l'àmbit de les normes de gestió.

B.7. Coordinació amb la planificació hidrològica del xúquer

Objectius: col·laborar amb la Confederació Hidrogràfica del Xúquer (CHJ) per a:

- Identificar amb més precisió les masses d'aigua vinculades als espais Xarxa Natura 2000 objecte d'aquesta norma de gestió amb l'anàlisi en detall dels hàbitats i espècies vinculats al medi hídric.

- Definir i aplicar un règim ambiental de cabals i necessitat d'aquests per part dels hàbitats d'interès comunitari i espècies prioritàries vinculades a la massa d'aigua.

- Realitzar un seguiment i col·laborar amb la confederació per a la determinació dels indicadors de seguiment necessaris per a avaluar l'estat de conservació d'aquestes masses d'aigua, des de la perspectiva del compliment de la Directiva d'Hàbitats.

Descripció de l'actuació: d'acord amb la Directiva 2000/60/CE (DMA), i amb la Llei d'Aigües (Reial Decret Legislatiu 1/2001, de 20 de juliol), el pla hidrològic de conca té com a objectiu previndre el deteriorament i millorar l'estat dels ecosistemes aquàtics, i promoure l'ús sostenible de l'aigua. Aquest pla hidrològic haurà de contindre els objectius ambientals que hauran d'aconseguir-se en les masses d'aigua i en les zones protegides –entre les quals es troben les zones de la Xarxa Natura 2000– existents en l'àmbit territorial de la DHJ vinculades a les masses d'aigua.

La Confederació Hidrogràfica del Xúquer ha realitzat una primera identificació de les masses d'aigua vinculades als Espais Xarxa Natura 2000 que cal millorar utilitzant la informació cartogràfica corresponent als hàbitats naturals d'interès comunitari.

D'altra banda, hi ha un cert solapament entre l'objectiu de la planificació hidrològica d'aconseguir un bon estat ecològic de les masses d'aigua i l'objectiu de la planificació dels espais de la Xarxa Natura 2000 d'aconseguir un estat de conservació favorable dels hàbitats naturals d'interès comunitari riparis i de les espècies lligades a l'aigua. Els dos objectius es podrien aconseguir per mitjà de la definició i aplicació d'un règim ambiental de cabals, mesura prevista en l'esquema de temes importants per a la planificació hidrològica del Xúquer presentat per la CHJ al maig de 201.

Finalment, és convenient analitzar i interpretar les dades recollides periòdicament en la xarxa d'estacions de què disposa la Confederació Hidrogràfica del Xúquer (Xarxa Integral de Qualitat d'Aigües), per a comprovar si en les masses d'aigua presents en l'àmbit d'aquesta norma de gestió es compleixen els objectius mediambientals i si aquests objectius són suficients als efectes de la Directiva Hábitats; i col·laborar amb la Confederació per a determinar aquells indicadors necessaris per al seguiment i l'avaluació de l'estat de conservació d'aquestes masses d'aigua, des de la perspectiva del compliment de la Directiva d'Hàbitats.

B.4. Mantenimiento de motores y gestión hidrálica del humedal

Objetivos: mantener operativa la batería de 5 pozos existentes en la frontera occidental de la ZEC; de este modo se está en disposición de realizar aportes puntuales de caudal que permiten mantener (mediante el manejo de compuertas) niveles idóneos para el establecimiento de colonias de cría, por una parte, y mantener los refugios acuáticos durante el estiaje, por otra (imprescindible para la conservación de poblaciones de peces y galápagos).

Descripción de la actuación: revisión de motores, dotación de combustible, manejo de compuertas, limpieza de cauces (anualmente, final de verano)

Ámbito de aplicación: todo el ámbito de las normas de gestión.

B.5. Manejo de vegetación para especies

Objetivos: manejo de la vegetación con el fin de mejorar el estado de conservación de las especies presentes en el espacio.

Descripción de la actuación: se realizarán una serie de actuaciones consistentes en siega y retirada de carrizo (invasiones de láminas de agua), desbroce de islas en colonias de nidificación (final de marzo), retirada selectiva de enea en reservas de Samaruc, siega selectiva en saladar y desbroces en enclaves de nidificación de galápagos.

Ámbito de aplicación: todo el ámbito de las normas de gestión.

B.6. Protección frente a erosión litoral e intrusión marina

Objetivos: evitar la regresión costera y la salinización de los acuíferos.

Descripción de la actuación: instalación de defensas exentas.

Ámbito de aplicación: todo el ámbito de las normas de gestión

B.7. Coordinación con la planificación hidrológica del júcar

Objetivos: colaborar con la Confederación Hidrográfica del Júcar (CHJ) para:

- Identificar con mayor precisión las masas de agua vinculadas a los Espacios Red natura 2000 objeto de la presente norma de gestión con el análisis en detalle de los hábitats y especies vinculados al medio hídrico.

- Definir y aplicar un régimen ambiental de caudales y necesidad de los mismos por parte de los hábitats de interés comunitario y especies prioritarias vinculadas a la masa de agua.

- Realizar un seguimiento y colaborar con la Confederación para la determinación de los indicadores de seguimiento necesarios para evaluar el estado de conservación de dichas masas de agua, desde la perspectiva del cumplimiento de la Directiva de Hábitats.

Descripción de la actuación: de acuerdo a la Directiva 2000/60/CE (DMA), y a la Ley de Aguas (Real Decreto Legislativo 1/2001, de 20 de julio), el plan hidrológico de cuenca tiene como objetivo prevenir el deterioro y mejorar el estado de los ecosistemas acuáticos y promover el uso sostenible del agua. Dicho plan hidrológico deberá contener los objetivos ambientales que deberán alcanzarse en las masas de agua y en las zonas protegidas –entre las que se encuentran las zonas de la Red Natura 2000– existentes en el ámbito territorial de la DHJ vinculadas a las masas de agua.

La Confederación Hidrográfica del Júcar ha realizado una primera identificación de las masas de agua vinculadas a los Espacios Red natura 2000, que cabe mejorar utilizando la información cartográfica correspondiente a los hábitats naturales de interés comunitario.

Por otra parte, existe un cierto solapamiento entre el objetivo de la planificación hidrológica de alcanzar un buen estado ecológico de las masas de agua y del objetivo de la planificación de los espacios de la red natura 2000 de alcanzar un estado de conservación favorable de los hábitats naturales de interés comunitario riparios y de las especies ligadas al agua. Ambos objetivos podrían alcanzarse mediante la definición y aplicación de un régimen ambiental de caudales, medida contemplada en el esquema de temas importantes para la planificación hidrológica del Júcar presentado por la CHJ en mayo de 201.

Por último, es conveniente analizar e interpretar los datos recogidos periódicamente en la red de estaciones que dispone la Confederación Hidrográfica del Júcar (Red Integral de Calidad de Aguas) para comprobar si en las masas de agua presentes en el ámbito de esta norma de gestión se cumplen los objetivos medioambientales y si dichos objetivos son suficientes a los efectos de la Directiva Hábitats. Así como la colaboración con la Confederación para determinar aquellos indicadores necesarios para el seguimiento y evaluación del estado de conservación de dichas masas de agua, desde la perspectiva del cumplimiento de la Directiva de Hábitats.

Apartat	Núm.	Nom de la mesura o actuació de gestió activa	Prioritat	Font de finançament	Pressupost (€)	Responsabilitat sectorial de l'actuació	Previsió d'anualització	
B. Projecte de millora, restauració i conservació	B.1	Campanya d'eradicació d'espècies invasores	Necessària: Tota la ZEC	CITMA	7.785 €	CITMA	1	2.785 €
	B.2	Restauració de la parcel·la de la nau Tortajada com a continuació de saladar	Necessària: la parcel·la de referència	CITMA	50.000 €		2	1.000 €
	B.3	Control d'abocadors il·legals	Necessària: tota la ZEC	CITMA	8.190 €		3	1.000 €
	B.4	Manteniment de motors i gestió hídrica del zona humida	Necessària: tota la ZEC	CITMA	36.000 €		4	1.000 €
	B.5	Manejig de vegetació per a espècies	Necessària: tota la ZEC	CITMA	36.000 €		5	1.000 €
	B.6	Protecció enfront d'erosió litoral i intrusió marina	Necessària: Zona A i B	MAGRAMA Demarcació de costes	500.000 €		6	1.000 €
	B.7	Coordinació amb la Planificació Hidrogràfica del Xúquer	Necessària: tota la ZEC	CITMA	5.184 €	CITMA	1	-
	B.8	Recuperació del front litoral i ordenació de l'ús públic	Necessari: Front litoral àmbit ZEC	CITMA Demarcació de costes	200.000 €		2	1.184 €
	B.9	Manteniment i regulació d'accisos	Necessària: tota la ZEC	CITMA	3.000 €		3	1.000 €
	B.10	Manteniment o reposició d'infraestructura d'informació i ús públic	Necessària: tota la ZEC	CITMA	15.000 €		4	1.000 €
C. Projecte d'informació dels valors naturals.	C.1	Campanya d'informació i conscienciació ciutadana entre la població local.	Necessària: tota la ZEC	CITMA	2.710	CITMA	5	1.000 €
					873.835 €		6	1.000 €
								-

Apartado	Nº	Nombre de la medida o actuación de gestión activa	Prioridad	Fuente de financiación	Presupuesto (€)	Responsabilidad sectorial de la actuación	Previsión de anualización:
A. Evaluación de comunidades	A.1	Estudio y seguimiento de los hábitats de interés comunitario de especial prioridad.	Necesaria: Zonas A y B	CITMA	1.136 €	CITMA	1 1.136 € 2 - 3 - 4 - 5 - 6 -
	A.2	Seguimiento del estado de conservación de las especies.	Necesaria: Toda la ZEC y ZEPA.	CITMA	8.830 €	CITMA	1 3.330 € 2 5.000 € 3 - 4 - 5 - 6 -
	B.1	Campaña de erradicación de especies invasoras	Necesaria: Toda la ZEC	CITMA	7.785 €	CITMA	1 2.785 € 2 1.000 € 3 1.000 € 4 1.000 € 5 1.000 € 6 1.000 €
	B.2	Restauración de la parcela de la 2nave Tortajada» como continuación de saladar	Necesaria: la parcela de referencia	CITMA	50.000 €	CITMA	1 - 2 50.000 € 3 - 4 - 5 - 6 -
	B.3	Control de vertederos ilegales	Necesario: Toda la ZEC	CITMA	8.190 €	CITMA	1 2.190 € 2 1.000 € 3 1.000 € 4 1.000 € 5 1.000 € 6 1.000 €
	B.4	Mantenimiento de motores y gestión hídrica del humedal	Necesaria: toda la ZEC	CITMA	36.000 €	CITMA	1 6.000 € 2 6.000 € 3 6.000 € 4 6.000 € 5 6.000 € 6 6.000 €
	B.5	Manejo de vegetación para especies	Necesaria: toda la ZEC	CITMA	36.000 €	CITMA	1 6.000 € 2 6.000 € 3 6.000 € 4 6.000 € 5 6.000 € 6 6.000 €
	B.6	Protección frente a erosión litoral e intrusión marina	Necesaria: Zona A y B	MAGRAMA Demarcación de costas	500.000 €	MAGRAMA	- -
	B.7	Coordinación con la Planificación Hidrográfica del Júcar	Necesaria: Toda la ZEC	CITMA	5.184 €	CITMA	1 - 2 1.184 € 3 1.000 € 4 1.000 € 5 1.000 € 6 1.000 €
	B.8	Recuperación del frente litoral y su ordenación del uso público	Necesario: Frente litoral ámbito ZEC	CITMA Demarcación de Costas	200.000 €	CITMA Demarcación de Costas	1 10.000 € 2 90.000 € 3 50.000 € 4 50.000 € 5 - 6 -
B. Proyecto de mejora, restauración y conservación	B.9	Mantenimiento y regulación de accesos	Necesaria: Toda la ZEC	CITMA	3.000 €	CITMA	1 1.500 € 2 1.500 € 3 - 4 - 5 - 6 -
	B.10	Mantenimiento u reposición de infraestructura de información y uso público	Necesaria: Toda la ZEC	CITMA	15.000 €	CITMA	1 3.000 € 2 3.000 € 3 3.000 € 4 - 5 - 6 -

Apartado	Nº	Nombre de la medida o actuación de gestión activa	Prioridad	Fuente de financiación	Presupuesto (€)	Responsabilidad sectorial de la actuación	Previsión de anualización:
C. Proyecto de información de los valores naturales.	C.1	Campaña de información y concienciación ciudadana entre la población local.	Necesaria: Toda la ZEC	CITMA	2.710	CITMA	1 - 2 1.710 € 3 1.000 € 4 - 5 - 6 -
					873.835 €		-

8. RÈGIM D'avaluació dels resultats de les mesures de conservació sobre els hàbitats i les espècies presents en aquestes àrees

L'avaluació dels resultats de les mesures de conservació (normativa i directrius i mesures de gestió activa) sobre els hàbitats i les espècies presents en els ZEC i ZEPA objecte d'aquesta norma de gestió es realitzarà periòdicament i coincidirà en el temps amb la realització dels informes d'aplicació de la Directiva Hàbitats (Directiva 92/43/CEE) previstos en l'article 17 de la Directiva d'Aves Silvestres (Directiva 2009/147/CE).

S'instauren dos sistemes d'indicadors:

- Indicadors per al seguiment de l'estat d'aplicació de les normes.
- Indicadors per al seguiment de l'estat de conservació de les espècies i hàbitats.

8.1. Indicadors per al seguiment de l'estat d'aplicació de les normes

Directriu/Mesura de gestió activa	Indicadors	
	Realitzacions	Resultats
1. Estudi i seguiment dels hàbitats d'interès comunitari	Nombre de treballs tècnics i científics que es realitzen a fi de realitzar el seguiment de l'estat de conservació.	Nombre d'hàbitats d'interès comunitari respecte del total, sobre els quals es disposa d'informació per a realitzar el seguiment del seu estat de conservació.
2. Estudi i seguiment de les espècies d'interès comunitari	Nombre de treballs tècnics i científics que es realitzen a fi de realitzar un seguiment de l'estat de conservació	Nombre d'espècies d'interès comunitari respecte del total, sobre els quals es disposa d'informació per a realitzar el seguiment del seu estat de conservació.
3. Control d'espècies exòtiques invasores.	Localització de zones amb presència d'espècies exòtiques invasores.	Nombre de zones i/o focus on s'han eliminat espècies exòtiques invasores.
4. Restauració de la parcel·la de la nau Tortajada.	Superficie del total restaurada en la parcel·la nau Tortajada.	Superficie del total recuperada per a saladar.
5. Control d'abocadors il·legals	Localització d'abocadors il·legals en l'àmbit de la norma de gestió.	Nombre d'abocadors il·legals eliminats i restaurats en l'àmbit de la norma de gestió.
6. Manteniment de motors i gestió hídrica de la zona humida	Nombre de revisions de motors, dotació de combustible, maneig de comportes i neteja de lílits realitzats anualment.	Nombre d'aportacions puntuals de cabal amb l'objectiu de mantindre nivells idònios per a l'establiment de colònies i/o mantindre refugis aquàtics.
7. Maneig de vegetació per a espècies	Nombre de treballs realitzats per a la gestió de la vegetació en l'àmbit de les normes.	Increment del nombre d'individus de les diferents espècies objecte del maneig de la vegetació un any més tard.

8. RÉGIMEN DE EVALUACIÓN DE LOS RESULTADOS DE LAS MEDIDAS DE CONSERVACIÓN SOBRE LOS HÁBITATS Y ESPECIES PRESENTES EN ESTAS ÁREAS

La evaluación de los resultados de las medidas de conservación (normativa y directrices y medidas de gestión activa) sobre los hábitats y especies presentes en los ZEC y ZEPA objeto de la presente norma de gestión se realizará periódicamente, coincidiendo en el tiempo con la realización de los Informes de aplicación de la Directiva Hábitats (Directiva 92/43/CEE) previstos en su artículo 17 de la Directiva de Aves Silvestres (Directiva 2009/147/CE).

Se instauran dos sistemas de indicadores:

- Indicadores para el seguimiento del estado de aplicación de las normas.
- Indicadores para el seguimiento del estado de conservación de las especies y hábitats.

8.1. Indicadores para el seguimiento del estado de aplicación de las normas.

Directriz/Medida de Gestión Activa	Indicadores	
	Realizaciones	Resultados
1. Estudio y seguimiento de los hábitats de interés comunitario.	Número de trabajos técnicos y científicos que se realizan al objeto de realizar el seguimiento del estado de conservación.	Número de hábitats de interés comunitario respecto del total, sobre los que se dispone de información para realizar el seguimiento de su estado de conservación.
2. Estudio y seguimiento de las especies de interés comunitario	Número de trabajos técnicos y científicos que se realizan AL objeto de realizar un seguimiento del estado de conservación	Número de especies de interés comunitario respecto del total, sobre los que se dispone de información para realizar el seguimiento de su estado de conservación.
3. Control de especies exóticas invasoras.	Localización de zonas con presencia de especies exóticas invasoras	Número de zonas y/o focos donde se han eliminado especies exóticas invasoras.
4. Restauración de la parcela de la «nave Tortajada».	Superficie del total restaurada en la parcela «nave Tortajada».	Superficie del total recuperada para saladar
5. Control de vertederos ilegales	Localización de vertederos ilegales en el ámbito de la Norma de Gestión.	Número de vertederos ilegales eliminados y restaurados en el ámbito de la Norma de Gestión.
6. Mantenimiento de motores y gestión hídrica del humedal	Número de revisiones de motores, dotación de combustible, manejo de comportas y limpieza de cauces realizados anualmente.	Número de aportaciones puntuales de caudal con el objetivo de mantener niveles idóneos para el establecimiento de colonias y/o mantener refugios acuáticos.
7. Manejo de vegetación para especies	Número de trabajos realizados para la gestión de la vegetación en el ámbito de las Normas.	Incremento del número de individuos de las diferentes especies objeto del manejo de la vegetación un año posterior al mismo.

8. Protecció enfront d'erosió litoral i intrusió marina	Construcció de defenses exemptes davant de la costa.	Protecció davant de l'erosió litoral i intrusió marina, i evitació de la pèrdua de costa i la salinització d'aquíferos.
9. Coordinació amb la Planificació Hidrològica del Xúquer	Nombre de reunions anuals amb la finalitat d'assolir els objectius de la mesura.	Nombre d'acords aconseguits en matèria de gestió de cabals i indicadors de seguiment necessaris per a avaluar l'estat de conservació dels hàbitats d'interès comunitari i espècies prioritàries vinculades a les masses d'aigua.
10. Recuperació del front litoral i la seua ordenació d'ús públic	Nombre d'actuacions realitzades anualment amb la finalitat d'assolir els objectius d'aquesta mesura.	Superficie del total del front litoral objecte d'aquesta mesura recuperada o restaurada.
11. Manteniment i regulació d'accisos	Localització de tancaents i cadenats en mal estat.	Nombre de tancaments i cadenats reparats o substituïts
12. Manteniment i reposició d'infraestructura d'informació i ús públic.	Nombre d'elements de la infraestructura d'ús públic que requereixen manteniment en l'espai protegit a l'any.	Nombre d'elements de la infraestructura que han sigut objecte de manteniment efectiu.
13. Campanya d'informació i conscienciació ciutadana entre la població local	Nombre d'activitats divulgatives i publicacions elaborades.	

8.2. Indicadors per al seguiment de l'estat de conservació de les espècies i hàbitats

8.2.1. Indicadors de seguiment de l'estat de conservació de les espècies i hàbitats

Són els mateixos indicadors (paràmetres) que s'utilitzen per a estableir l'estat de conservació; en aquest cas servixen per a valorar si l'evolució dels elements de gestió és positiva o negativa respecte a aquest estat de conservació favorable que s'ha de mantindre o d'aconseguir.

8.2.2. Indicadors per a quantificar el progrés de les normes de gestió en relació amb el seguiment

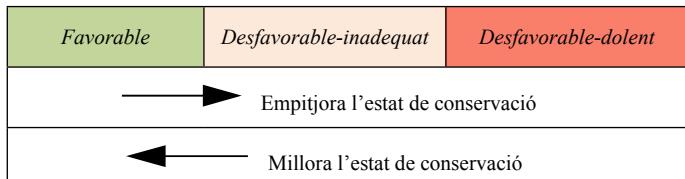
S'establixen dos indicadors:

– Grau de seguiment: tant per cent d'espècies i hàbitats per als quals s'ha evaluat l'estat de conservació als sis anys.

– Grau d'avans en objectius de conservació: tant per cent d'espècies i hàbitats que

- Mantenen l'estat de conservació
- Milloren l'estat de conservació
- Empitjoren l'estat de conservació

A aquest efecte, el llindar per a quantificar un canvi en l'estat de conservació es definix com el pas d'una categoria a una altra, de manera que en la figura següent, qualsevol canvi de categoria de dreta a esquerra és una millora, i un empitjorament en el sentit contrari:

El canvi de la categoria desconegut a qualsevol altra categoria no es considera com una millora o un empitjorament de l'estat de conservació, encara que si un avanç en el grau de coneixement de l'espècie o l'hàbitat. De la mateixa manera, el pas d'un estat de conservació conegut a la categoria desconegut implica només un retrocés en el grau de coneixement.

8. Protección frente a la erosión litoral e intrusión marina	Construcción de defensas exentas frente a la costa.	Protección frente a la erosión litoral e intrusión marina, evitando pérdida de costa y salinización de acuíferos.
9. Coordinación con la Planificación Hidrológica del Júcar	Número de reuniones anuales con la finalidad de alcanzar los objetivos de la medida	Número acuerdos alcanzados en materia de gestión de caudales e indicadores de seguimiento necesarios para evaluar el estado de conservación de los hábitats de interés comunitario y especies prioritarias vinculadas a las masas de agua.
10. Recuperación del frente litoral y su ordenación de uso público	Número de actuaciones realizadas anualmente con la finalidad de alcanzar los objetivos de esta medida	Superficie del total del frente litoral objeto de esta medida recuperada o restaurada.
11. Mantenimiento y regulación de accesos	Localización de cierres y candados en mal estado	Número de cierres y candados reparados o sustituidos
12. Mantenimiento y reposición de infraestructura de información y uso público.	Número de elementos de la infraestructura de información y uso público que requieren mantenimiento en el espacio protegido al año	Número de elementos de la infraestructura que han sido objeto de mantenimiento efectivo.
13. Campaña de información y concienciación ciudadana entre la población local	Número de actividades divulgativas y publicaciones elaboradas	

8.2. Indicadores para el seguimiento del estado de conservación de las especies y hábitats.

8.2.1. Indicadores de seguimiento del estado de conservación de las especies y hábitats.

Son los mismos indicadores (parámetros) que se utilizan para establecer el estado de conservación, sirviendo en este caso para valorar si la evolución de los elementos de gestión es positiva o negativa con respecto a este «estado de conservación favorable» a mantener o alcanzar.

8.2.2. Indicadores para cuantificar el progreso de las normas de gestión en relación con el seguimiento.

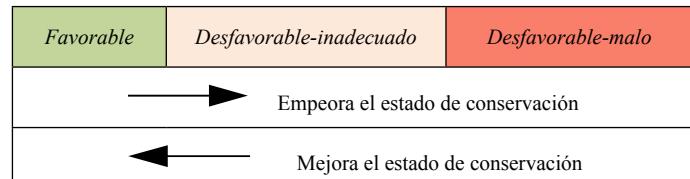
Se establecen dos indicadores:

- Grado de seguimiento: % de especies y hábitats para las que se ha evaluado el estado de conservación a los 6 años.

- Grado de avance en objetivos de conservación: % de especies y hábitats que

- Mantienen el estado de conservación
- Mejoran el estado de conservación
- Empeoran el estado de conservación

A este efecto, el umbral para cuantificar un cambio en el estado de conservación se define como el paso de una categoría a otra, de forma que en la siguiente figura, cualquier cambio de categoría de derecha a izquierda es una mejora y un empeoramiento en el sentido contrario:

El cambio de la categoría desconocida a cualquier otra categoría no se considera como una mejora o empeoramiento del estado de conservación, aunque si un avance en el grado de conocimiento de la especie o el hábitat. De igual forma, el paso de un estado de conservación conocido a la categoría desconocida, implica sólo un retroceso en el grado de conocimiento.